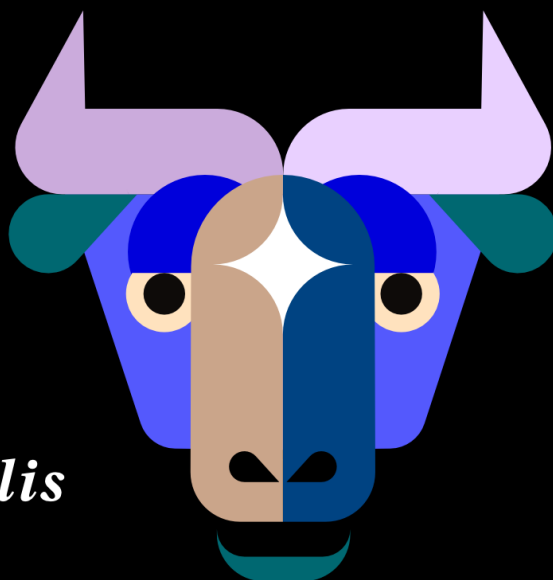

PIĘĆ SMĄKÓW

17 – 29 lis

warszawa, internet

15.

azjatycki
festiwal
filmowy

Evaluacja
**15. Azjatyckiego
Festiwalu Filmowego
Pięć Smaków**

—

Raport

Opracowanie:
Anna Szczepilewska

Obserwatorium
2022

Spis treści

Rozdział 1. Materiał i metody	2
Rozdział 2. Profil demograficzny widzów	6
Rozdział 3. Analiza wyników	19
3.1. Ogólna ocena 15. edycji Festiwalu	19
3.2. Widzowie powracający i nowi	23
3.3. Motywacje do udziału w Festiwalu	25
3.4. Sposób i intensywność uczestniczenia w Festiwalu	30
3.5. Ocena programu	40
3.6. Ocena strony organizacyjno-technicznej i kosztów udziału	48
3.7. Kino online i przyszłość formuły hybrydowej	52
3.8. Oferta całoroczna VOD	60
Rozdział 4. Wnioski i rekomendacje	63
Spis tabel	69
Spis wykresów	71
O raporcie	73

Rozdział 1. Materiał i metody

Azjatycki Festiwal Filmowy Pięć Smaków to przegląd kina z Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej. Jest to też wydarzenie z misją: pokazy filmowe są dla Organizatorów narzędziem edukacji, budowania relacji międzykulturowych, kształtowania świadomości i uwrażliwiania na problemy współczesnego świata. Poprzez prezentację sztuki filmowej chcą oni dostarczać widzom wyjątkowych przeżyć artystycznych, ale także realizować konkretne cele społeczne. Są to przede wszystkim: wzmacnianie postaw tolerancji i otwartości u Polaków, budowanie wrażliwości na odmienność kulturową, wzbudzenie zainteresowania Azją i zachęcenie do czerpania inspiracji z bogactwa kultur azjatyckich.

15. edycja Azjatyckiego Festiwalu Filmowego Pięć Smaków (dalej: Festiwal) została zrealizowana w formule hybrydowej – filmy były wyświetlane zarówno w kinach w Warszawie, jak i w Internecie. Festiwal rozpoczął się 17 listopada 2021 r., część stacjonarna trwała do 24 listopada, część online była dłuższa – filmy można było oglądać do 29 listopada.

Ewaluacja Festiwalu została przeprowadzona przez firmę Obserwatorium Sp. z o.o., na zlecenie Fundacji Sztuki Arteria. Głównymi celami badania było określenie profilu widzów 15. edycji Festiwalu oraz poznanie ich opinii na temat wydarzenia. Wspólnie z Zamawiającym sformułowano następujące pytania badawcze:

- Kim byli widzowie Festiwalu, z podziałem na odbiorców oferty stacjonarnej i online (profil demograficzny)?
- Jak widzowie ogólnie oceniają 15. edycję Festiwalu?
- Ilu było widzów powracających, a ilu nowych? W ilu wcześniejszych edycjach brali udział powracający?
- Co motywowało widzów do wzięcia udziału w 15. edycji Festiwalu?
- W jaki sposób nowi widzowie dowiedzieli się o Festiwalu?
- Jakie korzyści czerpią widzowie powracający z udziału w Festiwalu?
- W jaki sposób uczestniczyli i czym się kierowali widzowie, wybierając formułę udziału w 15. edycji Festiwalu (kino/online)?
- W jakich działaniach dodatkowych widzowie najchętniej uczestniczyli? Z jaką intensywnością?
- Jak widzowie oceniają program 15. edycji Festiwalu (filmy i działania dodatkowe)?
- Jak widzowie oceniają stronę organizacyjno-techniczną 15. edycji Festiwalu (kino i online)?
- Jak widzowie oceniają koszt uczestnictwa w 15. edycji Festiwalu?
- Jak widzowie, którzy uczestniczyli online, oceniają to doświadczenie, w porównaniu do udziału tradycyjnego (w kinie)? Czego ewentualnie brakuje Festiwalowi online?
- Czy widzowie chcieliby uczestniczyć w kolejnej edycji Festiwalu? W jakiej formule?
- Jak widzowie oceniają całoroczną ofertę VOD Festiwalu (jeśli z niej korzystali)?

Ewaluację przeprowadzono w oparciu o następujące kryteria:

- **skuteczność** – kryterium pozwalające ocenić stopień realizacji celów określonych w koncepcji Festiwalu;
- **trafność** – kryterium pozwalające ocenić, w jakim stopniu cele Festiwalu były zgodne z potrzebami jego odbiorców;
- **użyteczność** – kryterium pozwalające ocenić, na ile rzeczywiste działania zrealizowane w ramach Festiwalu były zgodne z potrzebami jego odbiorców.

Prezentowany raport składa się z czterech rozdziałów. Rozdział 1. *Materiał i metody* przedstawia, oprócz celów, pytań badawczych i kryteriów ewaluacji, także narzędzia ewaluacji oraz próbę badawczą. Rozdział 2. *Profil demograficzny widzów* prezentuje

ankietowanych odbiorców pod względem płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej i materialnej oraz miejsca zamieszkania. Rozdział 3. *Analiza wyników* składa się z ośmiu części: *Ogólna ocena 15. edycji Festiwalu* (1), *Widzowie powracający i nowi* (2), *Motywacje do udziału w Festiwalu* (3), *Sposób i intensywność uczestniczenia w Festiwalu* (4), *Ocena programu* (5), *Ocena strony organizacyjno-technicznej i kosztów udziału* (6), *Kino online i przyszłość formuły hybrydowej* (7), *Oferta całoroczna VOD* (8). Rozdział 4. *Wnioski i rekomendacje* prezentuje w sposób syntetyczny najważniejsze ustalenia z analizy oraz rekomendacje o charakterze strategicznym.

1.1. Narzędzia ewaluacji

Głównymi narzędziami ewaluacji były:

- **ankieta elektroniczna**, skierowana do widzów uczestniczących w Festiwalu tylko online, online i w kinie lub tylko w kinie. Link do ankiety został zamieszczony w mediach społecznościowych i newsletterach Festiwalu. Kwestionariusz można było wypełniać od 30 listopada do 11 grudnia 2021 roku. Ankieta składała się z 47 pytań merytorycznych i 8 metryczkowych. Wśród pytań merytorycznych znalazły się zarówno zamknięte (32), jak i otwarte (15). Ankieta była wzorowana na kwestionariuszu ewaluacji 14. edycji Pięciu Smaków (dokonano jednak pewnych zmian, ponieważ w 2020 roku Festiwal odbywał się wyłącznie online). Pozwoliło to na porównanie pod pewnymi względami edycji obecnie badanej z poprzednią;
- **ankieta papierowa**, tzw. przedzieranka, rozdawana podczas 6 wybranych seansów filmowych. Ankieta składała się z 4 pytań merytorycznych i 6 metryczkowych. W części metryczkowej była wzorowana na kwestionariuszu ewaluacji 12. edycji Festiwalu z 2018 roku (zrealizowanej w pełni stacjonarnie). Pozwoliło to na dokonanie pewnych porównań, jeśli chodzi o profil publiczności.

Narzędziami uzupełniającymi były:

- **obserwacja uczestnicząca** podczas 6 wybranych seansów;
- **warsztat wydobywczy** – autoewaluacyjny z osobami organizującymi Festiwal, podczas którego przeanalizowano mocne i słabe strony wydarzenia;
- **analiza dokumentów** (*desk research*) dostarczonych przez Zamawiającego, którymi były: koncepcja Festiwalu, raport generalny dotyczący frekwencji kinowej, raport dotyczącego użytkowania platformy VOD, raport z geolokalizacji użytkowników platformy VOD, raport z ewaluacji 14. edycji Festiwalu.

1.2. Próba badawcza

Ankieta elektroniczna

Na ankietę elektroniczną odpowiedziało 418 osób, przy czym:

- 66,7% (279 os.) to osoby, które uczestniczyły tylko online,
- 28% (117 os.) to osoby, które uczestniczyły online i w kinie (hybrydowo),
- 5,3% (22 os.) to osoby, które uczestniczyły tylko w kinie.

A zatem osoby uczestniczące online stanowiły 94,7% (396 os.) wszystkich osób badanych, z kolei osoby korzystające z oferty kinowej – 33,3% (139 os.).

Spośród 396 osób ankietowanych biorących udział w **części online**, 367¹ (92,7%) miało własny karnet imienny lub korzystało z imiennego dostępu do pojedynczych filmów (pozostali w większości uczestniczyli jako osoby towarzyszące). Liczba ta stanowi **11,9%** wszystkich odbiorców z imiennym dostępem do 15. edycji Festiwalu w części online (zgodnie z danymi Organizatora, odbiorców tych było łącznie 3088). Oczywiście, aby dokładniej oszacować próbę badawczą ankiety elektronicznej w odniesieniu do ogółu odbiorców Festiwalu online, uzyskaną wartość należałoby zrewidować, włączając do grona rzeczywistych uczestników także te osoby, które korzystały z dostępu jako osoby towarzyszące. W ankiecie osoby te stanowiły około 7%. Jeżeli w rzeczywistości odsetek ten był podobny (tyle było faktycznie dodatkowych odbiorców), to podana wielkość próby badawczej nie zmienia się w sposób istotny.

Powyższe ogólne informacje warto uzupełnić o kilka danych szczegółowych. Jeżeli chodzi o konkretną formę korzystania z oferty Festiwalu online, to:

- 239 z 367, czyli 65,1% respondentów uczestniczących online na podstawie imiennego dostępu korzystało z karnetu lub voucheru „Pięć Smaków Online”; zgodnie z danymi Organizatora, ogólna liczba takich odbiorców wyniosła 1491 (z 3088), co daje udział ogółem w wysokości 48,3%;
- 65 z 367, czyli 17,7% respondentów uczestniczących online na podstawie imiennego dostępu korzystało z karnetu lub voucheru „Pięć Smaków Kino+Online”; zgodnie z danymi Organizatora, ogólna liczba takich odbiorców wyniosła 160 (z 3088), co daje udział ogółem w wysokości 5,2%;
- 63 z 367, czyli 17,2% respondentów uczestniczących online na podstawie imiennego dostępu wykupiło dostęp do pojedynczych filmów; zgodnie z danymi Organizatora, ogólna liczba takich odbiorców wyniosła 1437 (z 3088), co daje udział ogółem w wysokości 46,5%.

Powyższe dane mogłyby świadczyć o pewnej nadreprezentacji w ankiecie respondentów korzystających z karnetu lub voucheru „Pięć Smaków Online” lub „Pięć Smaków Kino+Online” i niedoreprezentacji respondentów uczestniczących online na podstawie imiennego dostępu. Z drugiej strony, istotnym czynnikiem przy konstrukcji próby badawczej wydaje się tu także intensywność korzystania z oferty festiwalowej. W tym kontekście trzeba zauważyć, że ankietowani z tej ostatniej grupy stosunkowo słabiej uczestniczyli w Festiwalu – prawie 80% z nich obejrzało od 1 do 5 filmów, tymczasem w całej grupie respondentów uczestniczących online taką liczbę filmów obejrzało tylko 22,7% (zdecydowana większość miała ich na koncie więcej, por. dalej). Warto dodać, że zgodnie z danymi Organizatora, 1437 widzów uczestniczących online na podstawie imiennego dostępu wykupiło dostęp do 2772 filmów, co daje średnią 1,9.

Jeżeli chodzi o wielkość próby badawczej ankiety internetowej w odniesieniu do ogółu odbiorców **części stacjonarnej** Festiwalu, to jak wspomniano wyżej, wśród respondentów znalazło się 139 osób, które skorzystały z tej oferty. 55 z nich (39,6%) zadeklarowało zakup/posiadanie karnetu lub voucheru „Pięć Smaków Kino+Online” (wyżej wspomniano, że ankietowanych posiadających taki karnet było 65; w rzeczywistości tylko 55 korzystało z obu form dostępu; 10 respondentów z tej grupy zadeklarowało, że ostatecznie uczestniczyli tylko online). Można założyć, że pozostałe osoby, nie licząc czworga wolontariuszy, którzy wypełnili ankietę (80 os.), korzystały z oferty kinowej w sposób tradycyjny (zakup pojedynczych biletów w kasach lub przez Internet).

¹ Dane na ten temat były pozyskiwane w ramach dwóch pytań. Wyniki nie są tu do końca spójne – w jednym przypadku pojawia się liczba 367, w drugim – 363. W tym miejscu uwzględniono dane z odpowiedzi na pytanie, które odnosiło się wprost do wykorzystanej przez ankietowanego formy dostępu (karnet lub dostęp do pojedynczych filmów).

Z danych Organizatora wynika, że posiadacze karnetów lub voucherów „Kino+Online” obejrżeli w kinie łącznie 2013 filmów, co daje średnią 12,6. Średnia ważona liczby filmów obejrżanych w kinie przez ankietowanych posiadających karnet była podobna i wyniosła 11,6 (z zastrzeżeniem, że respondenci nie podawali konkretnej liczby, ale określali przedział liczbowy, dane są zatem orientacyjne). Z danych Organizatora wynika również, że widzowie korzystający z oferty kinowej na podstawie biletu obejrżeli łącznie 4677 filmów. Średnia ważona liczby filmów obejrżanych w kinie przez ankietowanych, którzy nie mieli karnetu, wyniosła z kolei 4,1. Zakładając, że może to być rzeczywista średnia liczba filmów obejrżanych przez pojedynczego widza nieposiadającego karnetu, można oszacować, że ta część publiczności Festiwalu liczyła około 1130 osób. Dodając do tej liczby 160 posiadaczy karnetu/voucheru, otrzymujemy liczbę 1290 – taka mogła być liczba unikalnych widzów kinowych 15. edycji Pięciu Smaków. Liczba respondentów uczestniczących w części stacjonarnej – 139 – stanowi **10,8%** tej liczby.

Podsumowując, wielkość próby badawczej ankiety internetowej można oszacować na **około 11-12%**: około 12% w odniesieniu do ogółu odbiorców części online Festiwalu oraz około 11%% w odniesieniu do ogółu odbiorców części stacjonarnej Festiwalu.

Ankieta papierowa (przedzieranka)

Ankiety papierowe były rozdawane podczas 6 wybranych seansów festiwalowych, przy czym zadbano, aby w próbie znalazły się filmy z różnych sekcji, wyświetlane w obu kinach festiwalowych (Kinoteka i Muranów), w różnych porach dnia (popołudnie i wieczór), w różnych dniach tygodnia (dni powszednie i weekend). Badaniem objęto 5 filmów pokazywanych w kinie i online oraz jeden wyświetlany tylko w kinie (tabela nr 1). Łącznie zebrano 210 prawidłowo wypełnionych ankiet, co stanowi 41,3% publiczności badanych seansów² (dla poszczególnych seansów wielkość próby wyniosła od 12,8% do 57,4%; tabela nr 2) oraz 3,1% wszystkich wejść (łączna frekwencja jest szacowana na 6690 wejść).

Tabela 1. Projekcje, podczas których przeprowadzono badanie techniką ankiety przedzieranki

Tytuł	Dzień tygodnia	Data	Godz.	Kino	Kategoria
<i>Pieniądze mają cztery nogi</i>	piątek	19.11.2021	20:45	Muranów	kino + online
<i>Pewnego razu w Kalkucie</i>	sobota	20.11.2021	15:45	Kinoteka	kino + online
<i>Spragnieni miłości</i>	sobota	20.11.2021	19:15	Muranów	kino + online
<i>Drogi współlokatorze</i>	niedziela	21.11.2021	10:00	Kinoteka	kino + online
<i>Wędrowcy na krawędzi</i>	poniedziałek	22.11.2021	20:45	Muranów	tylko kino
<i>Szukając kobiety z kłami i wąsami</i>	wtorek	23.11.2021	15:15	Muranów	kino (tańszy bilet) + online

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 2. Projekcje, podczas których przeprowadzono badanie techniką ankiety przedzieranki – próba badawcza

Tytuł	n ankiet	% ankiet	Frekwencja	Wielkość próby (%)
<i>Pieniądze mają cztery nogi</i>	31	15	54	57,4
<i>Pewnego razu w Kalkucie</i>	27	13	71	38,0
<i>Spragnieni miłości</i>	83	39	196	42,3
<i>Drogi współlokatorze</i>	12	6	42	28,6
<i>Wędrowcy na krawędzi</i>	51	24	98	52,0
<i>Szukając kobiety z kłami i wąsami</i>	6	3	47	12,8
Razem:	210	100	508	41,3

Źródło: Opracowanie własne, z wykorzystaniem danych Organizatora.

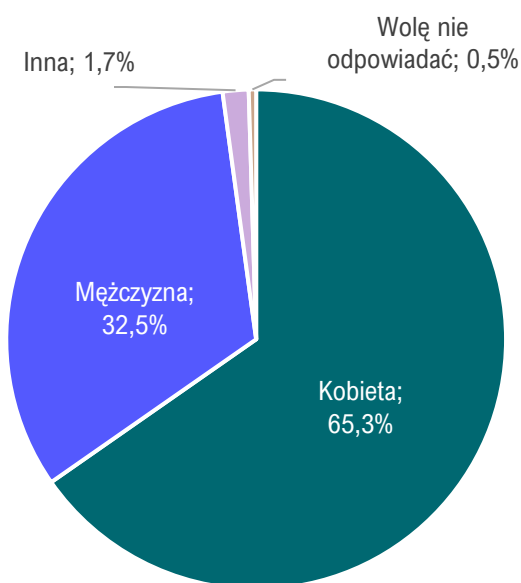
² Przez „publiczność” rozumiemy tu wejścia na poszczególne seanse, a nie unikalnych odbiorców. Niewątpliwie wielu widzów obejrzało w ramach Festiwalu więcej niż jeden film w kinie. Podobnie niektórzy respondenci mogli wypełnić ankietę przedzierankę więcej niż raz, jeżeli uczestniczyli w więcej niż jednym badanym seansie.

Rozdział 2. Profil demograficzny widzów

2.1. Płeć

Wśród osób, które wypełniły ankietę elektroniczną, odnotowano **więcej kobiet niż mężczyzn: 65,3% versus 32,5%** (w 2020 roku: 66,7% versus 30,8%); 2,2% osób wybrało odpowiedź „inna” bądź „wolę nie odpowiadać na to pytanie” (wykres nr 1a).

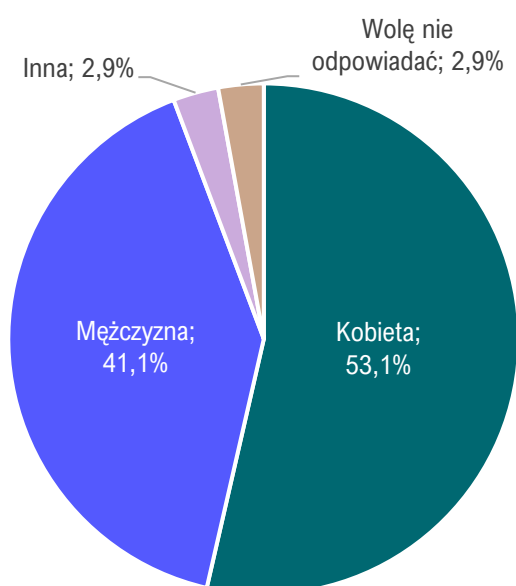
Wśród osób, które wypełniły ankietę przedzierankę, również było **więcej kobiet niż mężczyzn, jednak ich przewaga nie była już tak wyraźna: 53,1% versus 41,1%**. Uwagę zwraca wysoki odsetek osób, które wybrały odpowiedź „inna” – 2,9% lub „wolę nie odpowiadać na to pytanie” – 2,9%, łącznie – 5,7% (wykres nr 1b). Warto zauważyć, że zdecydowana większość osób, które zaznaczyły jedną z dwóch ww. odpowiedzi (10 z 12), to osoby w wieku 18-25 lat (podobną tendencję zauważono rok wcześniej).

Płeć	n odp.	% odp.	% odp. '20
Kobieta	273	65,3	66,7
Mężczyzna	136	32,5	30,8
Inna	7	1,7	2,2
Wolę nie odpowiadać	2	0,5	0,3
Razem	418	100	n=786

Wykres 1a. Płeć osób ankietowanych – ankiet elektroniczna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W prawej kolumnie podano dla porównania wyniki analogicznej ankiety z 2020 roku.

Płeć	n odp.	% odp.
Kobieta	110	53,1
Mężczyzna	85	41,1
Inna	6	2,9
Wolę nie odpowiadać	6	2,9
Razem	207	100

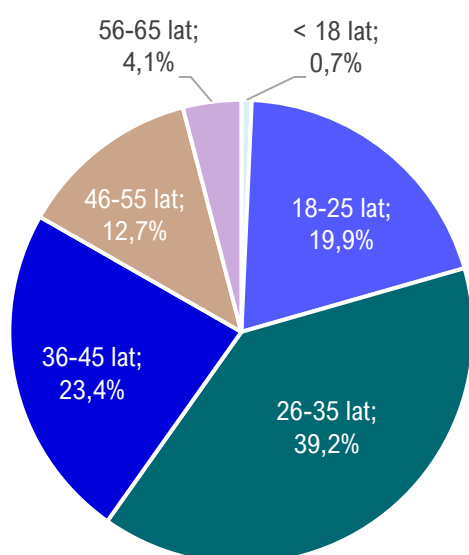
Wykres 1b. Płeć osób ankietowanych – ankiet przedzieranka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=207.

2.2. Wiek

Wśród respondentów ankiety elektronicznej najwięcej, bo 39,2%, było osób w wieku 26-35 lat (również w 2020 roku była to najliczniejsza grupa wiekowa – jej przedstawiciele stanowili wówczas niemal identyczny odsetek ankietowanych, tj. 39,4%). Na kolejnych miejscach uplasowały się grupy 36-45 lat – 23,4% i 18-25 lat – 19,9%. Łącznie daje to **82,5% badanych w wieku 18-45 lat** (w 2020 roku było to 82,6%). Odsetek ankietowanych z kolejnych grup wiekowych sukcesywnie maleje: 46-55 lat – 12,7%, 56-65 lat – 4,1%. Wśród respondentów ankiety elektronicznej nie było osób w wieku powyżej 65 lat. Znikomy był udział ankietowanych poniżej 18 roku życia (wykres nr 2a).

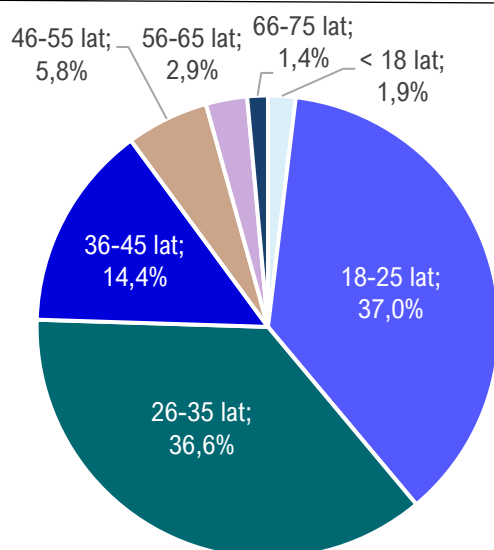
Wyniki przedzieranki odbiegają w tym punkcie od wyników ankiety elektronicznej. Wśród jej respondentów najliczniejsza była grupa w wieku 18-25 lat, stanowiąc aż 37% ogółu (różnica ponad 17 punktów procentowych w porównaniu do ankiety elektronicznej!). Grupa 26-35 lat była niemal tak samo liczna jak grupa 18-25 – jej przedstawiciele to 36,6% respondentów przedzieranki (co jest wynikiem zbliżonym do wyniku ankiety elektronicznej). Łącznie te dwie wartości dają **73,6% badanych w wieku 18-35 lat** (w ankiecie elektronicznej te dwie grupy wiekowe to 59,1% ogółu). Osoby wieku 36-45 lat stanowiły 14,4% respondentów ankiety papierowej (o 9 punktów procentowych mniej w porównaniu do kwestionariusza elektronicznego), osoby w wieku 46-55 lat – 5,8% (prawie 7 pp. różnicy). Osoby powyżej 55 roku życia to 4,3% respondentów przedzieranki (wykres nr 2b).

Wiek	n odp.	% odp.	% odp. '20
< 18 lat	3	0,7	0,9
18-25 lat	83	19,9	18,4
26-35 lat	164	39,2	39,4
36-45 lat	98	23,4	24,8
46-55 lat	53	12,7	12,0
56-65 lat	17	4,1	3,6
66-75 lat	0	0,0	0,9
> 75 lat	0	0,0	0,0
Razem	418	100	n=786

Wykres 2a. Wiek osób ankietowanych – ankieta elektroniczna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W prawej kolumnie podano dla porównania wyniki analogicznej ankiety z 2020 roku.

Wiek	n odp.	% odp.
< 18 lat	4	1,9
18-25 lat	77	37,0
26-35 lat	76	36,6
36-45 lat	30	14,4
46-55 lat	12	5,8
56-65 lat	6	2,9
66-75 lat	3	1,4
> 75 lat	0	0,0
Razem	208	100

Wykres 2b. Wiek osób ankietowanych – ankieta przedzieranka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=208.

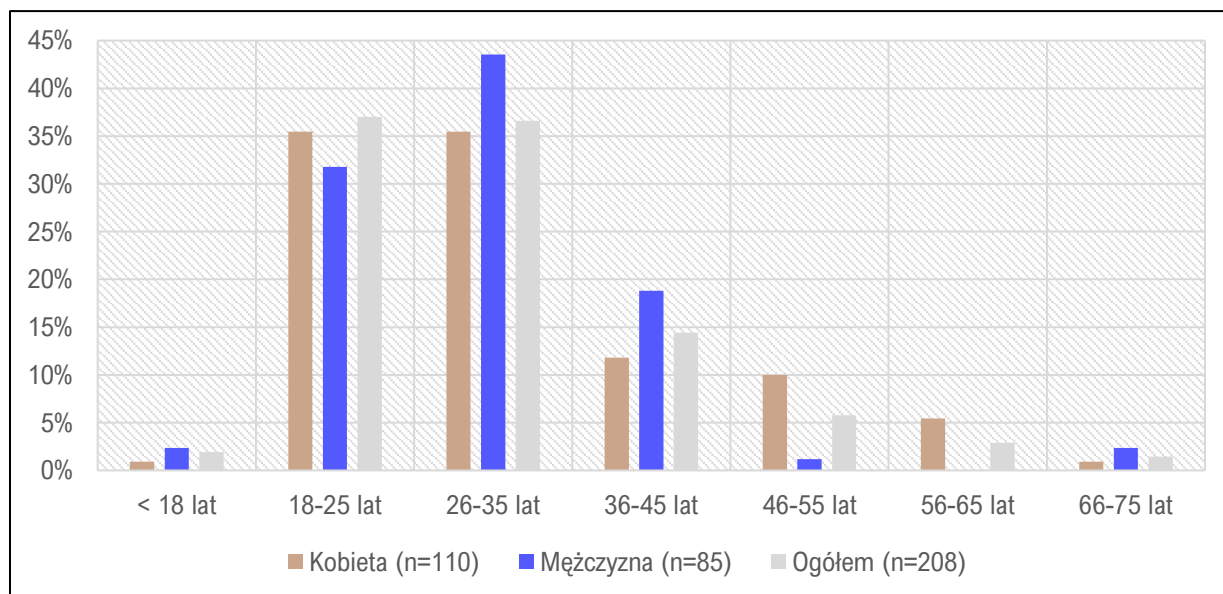
Analiza struktury wiekowej respondentów ankiety przedzieranki z podziałem na poszczególne projekcje pokazuje, że istotny wpływ na ogólny wynik mieli ankietowani podczas jednego z seansów – filmu *Spragnieni miłości* (39% wszystkich ankiet, por. tabela nr 2). Ponad połowa tej grupy to osoby w wieku 18-25 lat, a tylko 11% – w wieku powyżej 35 lat. Jeżeliby z ogólnej puli wyników odjąć odpowiedzi osób badanych podczas wspomnianej projekcji, to udział grupy 18-25 lat zmniejszyłby się o prawie 10 pp. – z 37% do 27,8% (tabela nr 3).

Tabela 3. Udział (%) grup wiekowych respondentów ankiety przedzieranki z podziałem na poszczególne seanse

SEANS	WIEK (udział %)						
	< 18 lat	18-25 lat	26-35 lat	36-45 lat	46-55 lat	56-65 lat	66-75 lat
<i>Drogi współlokatorze</i> (12)	0,0	33,3	33,3	25,0	0,0	8,3	0,0
<i>Pewnego razu w Kalkucie</i> (27)	3,7	25,9	22,2	22,2	18,5	7,4	0,0
<i>Pieniądze mają cztery nogi</i> (30)	0,0	30,0	43,3	23,3	3,3	0,0	0,0
<i>Spragnieni miłości</i> (82)	1,2	51,2	36,6	9,8	0,0	1,2	0,0
<i>Szukając kobiety z kłami i wąsami</i> (6)	0,0	16,7	33,3	16,7	16,7	0,0	16,7
<i>Wędrowcy na krawędzi</i> (51)	3,9	27,5	41,2	9,8	9,8	3,9	3,9
Ogółem (208)	1,9	37,0	36,5	14,4	5,8	2,9	1,4
Ogółem bez <i>Spragnionych miłości</i> (126)	2,4	27,8	36,5	17,5	9,5	4,0	2,4
Ankieta elektroniczna (418)	0,7	19,9	39,2	23,4	12,7	4,1	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki. Przy nazwach seansów, w nawiasach, podano liczbę ankiet zebranych podczas danej projekcji.

Warto dodać, że wśród mężczyzn, którzy wypełnili ankietę przedzierankę, było stosunkowo więcej osób w wieku 26-35 lat (43,5%, por. ogółem – 36,6%), ale także w wieku 36-45 lat (18,8%, por. ogółem – 14,4%). Respondentów w wieku 18-25 lat było nieco mniej niż średnio (31,8%, por. ogółem – 37%), niemniej ogólnie można stwierdzić, że ponad 94% ankietowanych mężczyzn to osoby w wieku 18-45 lat. W przypadku kobiet udział tej grupy to 82,7% (wykres nr 3).

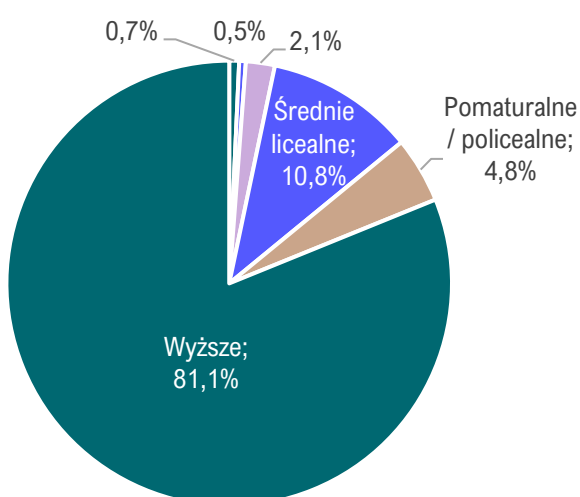
Wykres 3. Struktura wieku dwóch grup ankietowanych – kobiet i mężczyzn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki, n=208.

2.3. Wykształcenie

Zdecydowana większość osób, które wypełniły ankietę elektroniczną – **81,1%** – **ma wykształcenie wyższe** (w 2020 roku było to 83,7%). Na kolejnym miejscu uplasowała się grupa o wykształceniu średnim licealnym – takich osób było wśród badanych już jednak dużo mniej, bo 10,8% (w 2020 – 9%). Warto dodać, że dwie trzecie z nich (30 z 45) nadal się uczy lub studiuje, a ponad połowa tej grupy (26 z 45) jest w wieku 18-25 lat. Kolejna grupa to osoby o wykształceniu pomaturalnym/policealnym – 4,8%. Udział osób o wykształceniu średnim technicznym, zasadniczym zawodowym/branżowym i gimnazjalnym lub niższym wyniósł łącznie 3,2%. Trzeba dodać, że troje respondentów o najniższym wykształceniu to osoby w wieku poniżej 18 lat i uczące się.

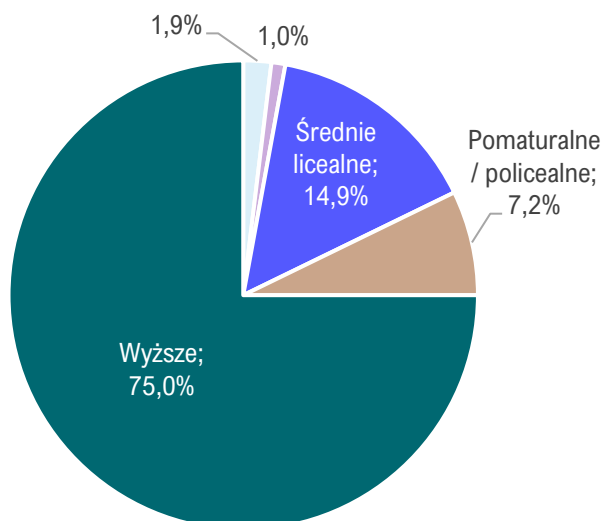
Struktura wykształcenia respondentów ankiety przedzieranki była nieco odmienna – było wśród nich „tylko” **75% osób z wyższym wykształceniem**, za to 14,9% z wykształceniem licealnym (więcej o ponad 4 pp. w porównaniu do ankiety elektronicznej). Również tu jednak obserwujemy bardzo duży udział uczących się lub studiujących (24 z 31 osób o wykształceniu średnim licealnym) oraz w wieku 18-25 (25 z 31). Dość duży był wśród respondentów przedzieranki odsetek osób z wykształceniem pomaturalnym lub policealnym – 7,2% (dwie trzecie z nich jest z grupy wiekowej 18-25 i nadal się uczy). Udział osób o wykształceniu średnim technicznym i gimnazjalnym lub niższym wyniósł łącznie 2,9% (te ostatnie to osoby w wieku poniżej 18 lat, uczące się). Nie odnotowano natomiast udziału osób o wykształceniu zasadniczym zawodowym/branżowym (wykres nr 4b).

Wykształcenie	n odp.	% odp.	% odp. '20
Gimnazjalne lub niższe	3	0,7	0,7
Zasadnicze zaw./branż.	2	0,5	0,4
Średnie techniczne	9	2,1	1,7
Średnie licealne	45	10,8	9,0
Pomaturalne/policealne	20	4,8	4,5
Wyższe	339	81,1	83,7
Razem	418	100	n=786

Wykres 4a. Wykształcenie osób ankietowanych – ankieta elektroniczna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W prawej kolumnie podano dla porównania wyniki analogicznej ankiety z 2020 roku.

Wykształcenie	n odp.	% odp.
Gimnazjalne lub niższe	4	1,9
Zasadnicze zaw./branż.	0	0,0
Średnie techniczne	2	1,0
Średnie licealne	31	14,9
Pomaturalne/policealne	15	7,2
Wyższe	156	75,0
Razem	208	100

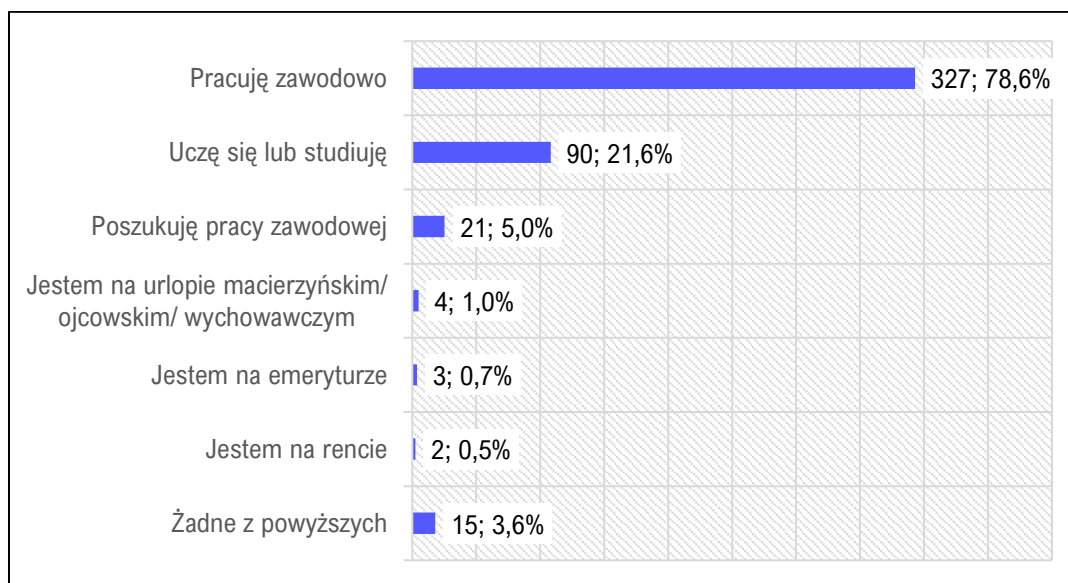
Wykres 4b. Wykształcenie osób ankietowanych – ankieta przedzieranka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=208.

2.4. Sytuacja zawodowa

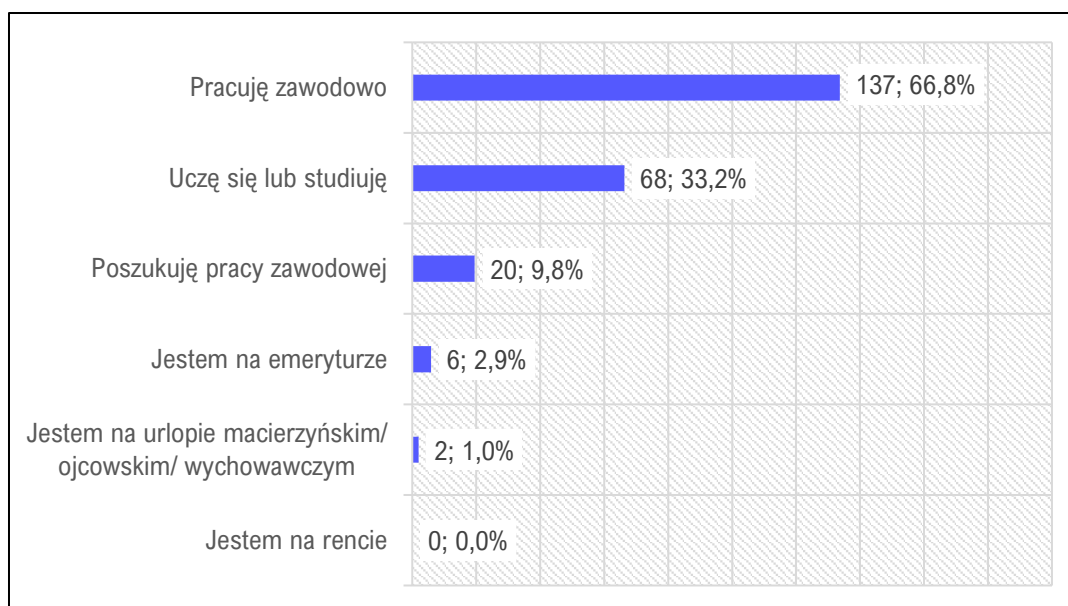
Pytanie o sytuację zawodową było wielokrotnego wyboru. **Zdecydowana większość respondentów ankiety elektronicznej – 78,6% – pracuje:** na umowę o pracę, umowę cywilnoprawną, w ramach własnej działalności gospodarczej itp. (w 2020 roku – 80,3%), 21,6% uczy się lub studiuje (w 2020 – 19,6%), 5% poszukuje pracy zawodowej. Tylko 2,2% osób ankietowanych zadeklarowało, że jest na urlopie macierzyńskim/ojcowskim/wychowawczym, emeryturze lub rencie; 3,6% zaznaczyło odpowiedź „żadne z powyższych” (wykres nr 5a). Zdecydowana większość badanych – 88,9% – zaznaczało w tym pytaniu jedną odpowiedź. Oprócz tego pojawiło się kilka kombinacji. Najliczniejsza to „pracuję zawodowo i uczę się/studiuję” – w takiej sytuacji jest 7,2% respondentów ankiety elektronicznej.

Jeżeli chodzi o osoby, które wypełniły ankietę papierową, to **odsetek pracujących był wśród nich wyraźnie niższy – wyniósł 66,8%** (różnica prawie 12 pp.). Większy był natomiast udział osób uczących się lub studiujących – 33,2% (różnica 11,5 pp.), co współgra z niższą średnią wieku osób badanych tą techniką. 9,8% respondentów przedzieranki poszukuje pracy zawodowej (nieco ponad połowa z nich to osoby w wieku 18-25 lat; wykres nr 5b). W odpowiedzi na to pytanie zdecydowana większość ankietowanych – 86,8% – zaznaczało po jednej odpowiedzi. Najczęściej wybieraną kombinacją było tu również „pracuję zawodowo i uczę się/studiuję” – w takiej sytuacji jest 6,8% respondentów ankiety przedzieranki.

Wykres 5a. Sytuacja zawodowa osób ankietowanych – ranking odpowiedzi (ankieta elektroniczna)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=416.

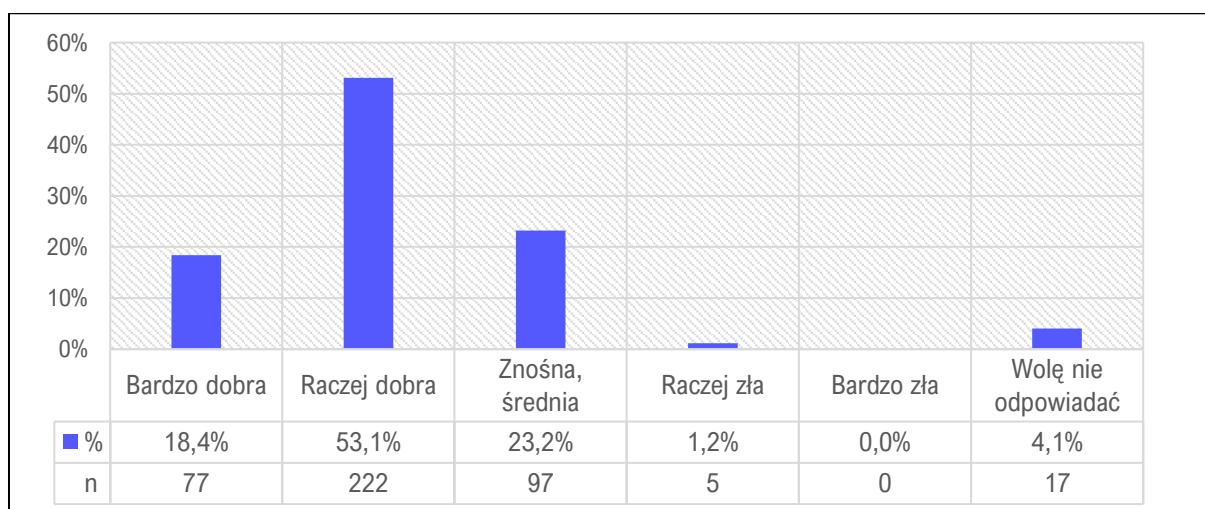
Wykres 5b. Sytuacja zawodowa osób ankietowanych – ranking odpowiedzi (ankieta przedzieranka)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=205.

2.5. Sytuacja materialna

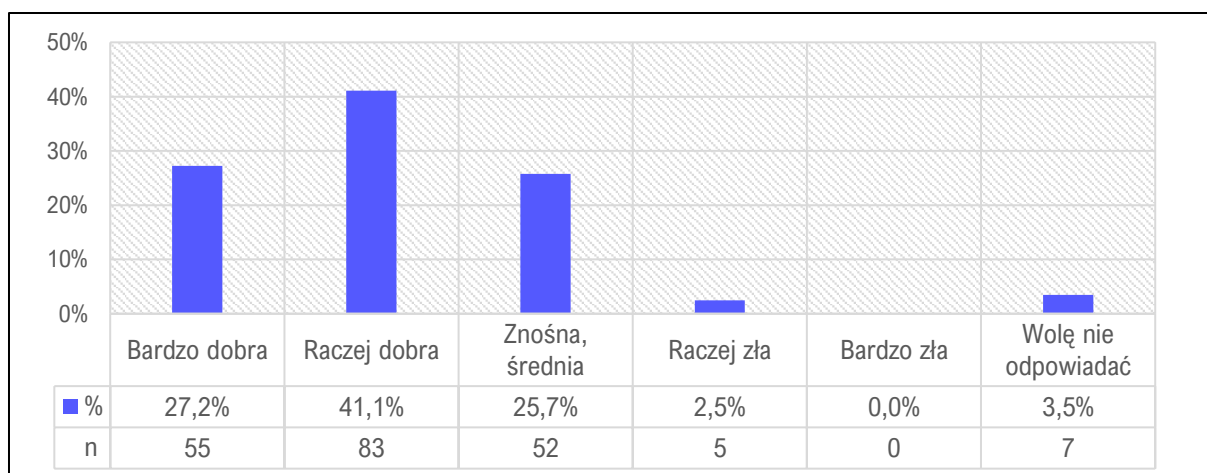
Ponad połowa, bo 53,1%, respondentów ankiety elektronicznej określiło swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (w 2020 roku było to 58%), a 18,4% – bardzo dobrą (2020 – 17%). Łącznie daje to **71,5% osób stosunkowo zadowolonych ze stanu swoich finansów** (było 75%). Kolejne 23,2% ankietowanych skłoniło się ku odpowiedzi „znośna, średnia” (2020 – 24%). Tylko 5 osób zaznaczyło opcję „raczej zła”. Odpowiedzi „bardzo zła” nie wybrał nikt, natomiast 4,1% respondentów skorzystało z prawa do odmowy odpowiedzi na to pytanie (wykres nr 6a).

Wśród respondentów przedzieranki było mniej osób, które określiły swoją sytuację materialną jako raczej dobrą – 41,1%, za to więcej takich, które postrzegają ją jako bardzo dobrą – 27,2%. **Łącznie daje to 68,3% odpowiedzi**, co jest wartością zbliżoną do wyniku ankiety elektronicznej. Pozostałe liczby są również podobne: 25,7% wskazań na odpowiedź „znośna, średnia”, 5 odpowiedzi „raczej zła”, brak odpowiedzi „bardzo zła” i 3,5% odmów (wykres nr 6b).

Wykres 6a. Sytuacja materialna respondentów ankiety elektronicznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418.

Wykres 6b. Sytuacja materialna respondentów ankiety przedzieranki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=202.

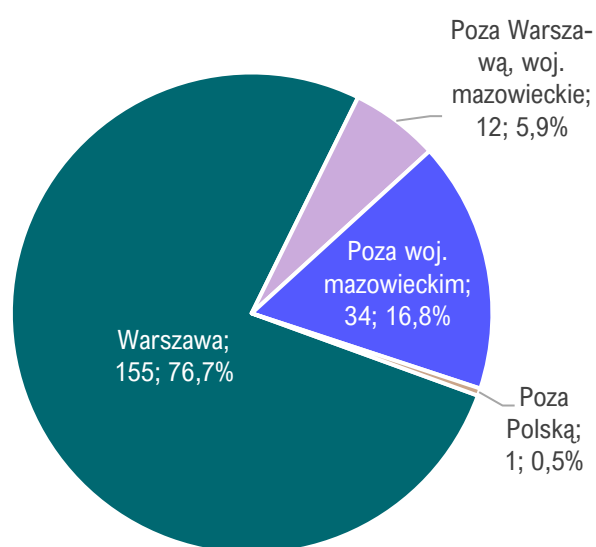
2.6. Miejsce zamieszkania

Większość osób, które wypełniły ankietę elektroniczną – **56,5% – pochodziło spoza Warszawy** (w 2020 roku wartość ta wyniosła 55%), z Warszawy było 43,5% ankietowanych. W przypadku ankiety papierowej, ze względu na stacjonarny charakter badania, proporcje te przedstawiały się oczywiście zgoła odmiennie – **ze stolicy było 76,7% respondentów** (wykresy 7a i 7b). Co jednak ciekawe, aż 16,8% osób, które wypełniły przedzierankę, mieszka w województwie innym niż mazowieckie. Zdecydowana większość tych osób, bo 91,2%, uczestniczyła w Festiwalu w piątek wieczorem lub w weekend, przy czym aż 61,8% to widzowie filmu *Spragnieni miłości* (warto dodać, że jedna czwarta ankietowanych podczas tego seansu to mieszkańcy innych województw, co oznacza różnicę 8,5 pp. w stosunku do ogólnego udziału tej grupy w badaniu stacjonarnym).

Wykres 7a. Miejsce zamieszkania osób ankietowanych – ankieta elektroniczna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418.

Wykres 7b. Miejsce zamieszkania osób ankietowanych – ankieta przedzieranka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=202.

W Festiwalu wzięły udział osoby **ze wszystkich 16 województw** Polski. Niemal połowa, bo 49,8%, respondentów ankiety elektronicznej pochodziło spoza województwa mazowieckiego (w 2020 roku – 49,1%). Najwięcej z województw **śląskiego – 21,6%, dolnośląskiego – 18,3%, małopolskiego – 14,4%, pomorskiego – 12% i wielkopolskiego 10,1%** (mieszkańcy tych województw stanowili łącznie ponad trzy czwarte ankietowanych spoza województwa mazowieckiego). Warto zauważyć, że aczkolwiek rok wcześniej przodowały te same województwa, to kolejność trzech pierwszych była inna: dolnośląskie, małopolskie, śląskie (zauważalny jest przyrost odbiorców z tego ostatniego). Najmniej wśród ankietowanych było widzów z województw lubuskiego, opolskiego i podlaskiego – po jednej osobie.

Poniższa tabela (tabela nr 4) zestawia wyniki dla poszczególnych województw z podziałem na dwie edycje Festiwalu – obecną i poprzednią (wartości procentowe nieco się różnią od zaprezentowanych w raporcie ewaluacyjnym 14. edycji, ponieważ tam na liście województw znalazło się również mazowieckie – bez Warszawy; tu wyłączono je z zestawienia).

Tabela 4. Województwo zamieszkania osób spoza Warszawy – porównanie edycji 14. i 15.

WOJEWÓDZTWO	<i>n odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>n odp. '20</i>	<i>% odp. '20</i>	Różnica pp.
śląskie	45	21,6	54	13,99	+7,6
dolnośląskie	38	18,3	83	21,50	-3,2
małopolskie	30	14,4	68	17,62	-3,2
pomorskie	25	12,0	38	9,84	+2,2
wielkopolskie	21	10,1	37	9,59	+0,5
łódzkie	17	8,2	27	6,99	+1,2
zachodniopomorskie	8	3,8	20	5,18	-1,3
podkarpackie	5	2,4	8	2,07	+0,3
warmińsko-mazurskie	5	2,4	10	2,59	-0,2
kujawsko-pomorskie	4	1,9	13	3,37	-1,4
lubelskie	4	1,9	6	1,55	+0,4
świętokrzyskie	3	1,4	4	1,04	+0,4
lubuskie	1	0,5	9	2,33	-1,9
opolskie	1	0,5	5	1,30	-0,8
podlaskie	1	0,5	4	1,04	-0,6
Razem	208	100	386	100	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej, n=208, oraz wyników ankiety ewaluacyjnej 14. edycji Festiwalu, n=386.

Spośród 236 osób spoza Warszawy, 191 (80,9%) podało miejscowość zamieszkania. Miejscowości tych było łącznie 73 (w 2020 roku – 118). Warto dodać, że w raporcie z geolokalizacji użytkowników platformy VOD odnotowano, łącznie z Warszawą, 485 miejscowości (ilustracja nr 1). Najwięcej, bo prawie 9,7%, było wśród ankietowanych osób z **Krakowa** (w 2020 roku – 10,4% i druga pozycja w rankingu), a w dalszej kolejności (9,9%) – z **Wrocławia** (w 2020 roku – 13,4% i pierwsza pozycja w rankingu). Poniższa tabela nr 5 przedstawia ranking miejscowości, z których pochodzili respondenci ankiety elektronicznej przeprowadzonej w 2021 roku (12 pozycji), wraz z porównaniem do rankingu z 2020 roku (zawierał 10 pozycji). Jak widać, wszystkie miasta, z których najczęściej pochodzili badani widzowie 14. edycji, pojawiają się w rankingu edycji 15.

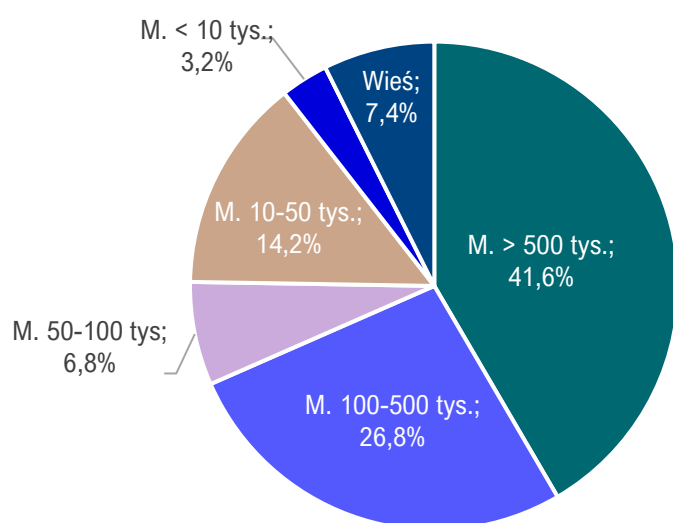
Tabela 5. Miejsce zamieszkania osób spoza Warszawy

MIJSCOWOŚĆ	n odp.	% odp.	n odp. '20	% odp. '20	Miejsce w rankingu '20
1. Kraków	23	9,7	45	10,4	2.
2. Wrocław	21	8,9	58	13,4	1.
3. Gdańsk	13	5,5	22	5,1	4.
4. Katowice	13	5,5	9	2,1	8.
5. Łódź	12	5,1	17	3,9	5.
6. Poznań	10	4,2	27	6,3	3.
7. Gdynia	9	3,8	6	1,4	10.
8. Szczecin	6	2,5	11	2,5	7.
9. Bielsko-Biała	3	1,3	12	2,8	6.
10. Olsztyn	3	1,3	-	0,0	poza rankingiem
11. Tarnowskie Góry	3	1,3	-	0,0	poza rankingiem
12. Toruń	3	1,3	7	1,6	9.
Pozostałe*	72	30,5	131	30,3	
Razem	191	80,9	345	79,9	
Ogółem (z osobami spoza Warszawy, które nie podały miejscowości)	236	100	432	100	

* 61 miast w 2021 roku, 108 w 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej, n=236, oraz wyników ankiety ewaluacyjnej 14. edycji Festiwalu, n=432.

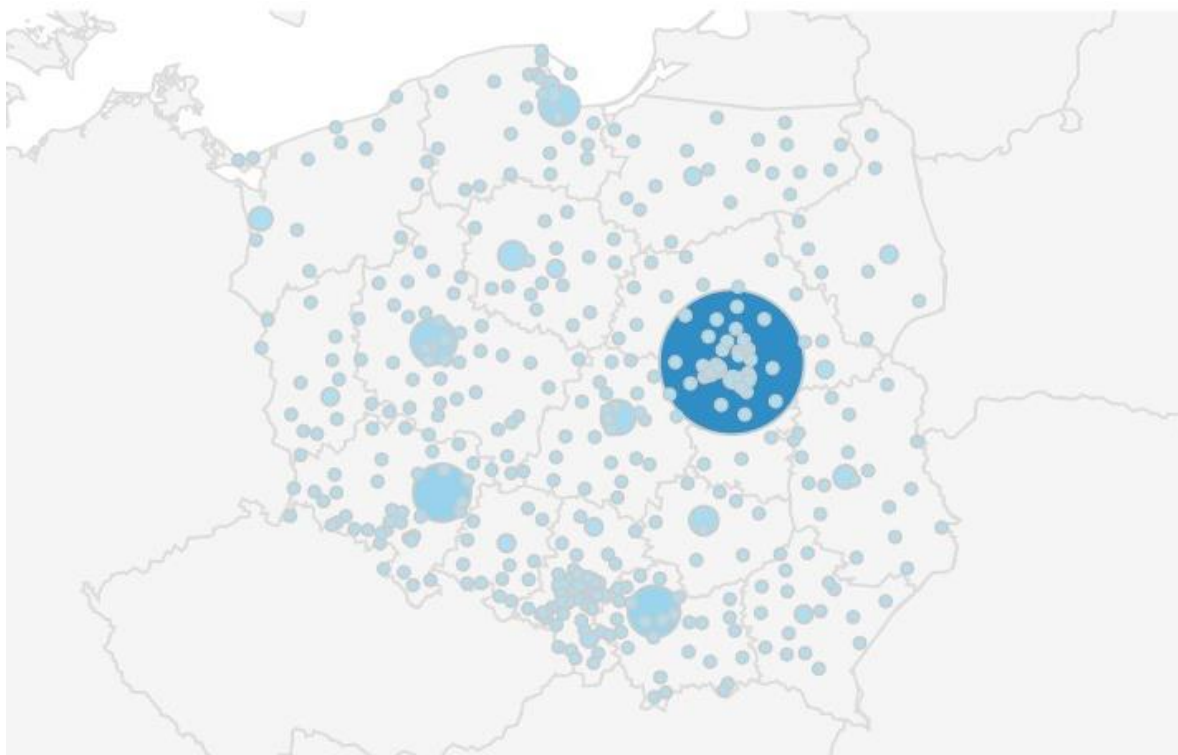
Podane miejscowości zostały następnie poklasyfikowane ze względu na ich wielkość. Najwięcej, bo 41,6%, ankietowanych spoza Warszawy (spośród tych, którzy wpisali nazwę miejscowości), pochodziło z miast powyżej 500 tys. mieszkańców (w 2020 roku – 49,4%). Na kolejnych miejscach uplasowały się: miasto 100-500 tys. mieszkańców (26,8%), miasto 10-50 tys. mieszkańców (14,2%), wieś (7,4%), miasto 50-100 tys. mieszkańców (6,8%) i miasto poniżej 10 tys. mieszkańców (3,2%; wykres nr 8). Włączając do powyższych wyliczeń Warszawę, uzyskujemy 62,4% osób z największych miast – minimum tyle było ich wśród ogółu respondentek i respondentów (w 2020 roku – 66%).

Wielkość miejscowości	n odp.	% odp.	% odp. '20
Miasto > 500 tys. mieszk.	79	41,6	49,4
Miasto 100-500 tys. mieszk.	51	26,8	25,4
Miasto 50-100 tys. mieszk.	13	6,8	7,3
Miasto 10-50 tys. mieszk.	27	14,2	9,6
Miasto < 10 tys. mieszk.	6	3,2	1,2
Wieś	14	7,4	7,0
Razem	190	100	100

Wykres 8. Miejsce zamieszkania osób ankietowanych – wielkość miejscowości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety; n=190. Na wykresie nie uwzględniono jednej z podanych miejscowości (Berlin, Niemcy). W prawej kolumnie podano dla porównania wyniki analogicznej ankiety z 2020 roku.

Ilustracja 1. Udział mieszkanek i mieszkańców w skali ogólnopolskiej – mapa miejscowości

Źródło: Materiały Organizatora.

W raporcie ewaluacyjnym 14. edycji dokonano porównania profilu demograficznego uczestników badania ankietowego z profilem respondentów ankiet przeprowadzonych w ramach ewaluacji edycji 12. (przedzieranka i PAPI). Główną zmianą był oczywiście wzrost odsetka osób spoza Warszawy, w związku z organizacją wydarzenia online, co nadało Festiwalowi charakter ogólnopolski. Ponadto analiza wykazała takie znaczące zmiany (w stosunku do ankiety przedzieranki z 2018 roku) jak:

- wzrost udziału kobiet i spadek udziału mężczyzn (odpowiednio o ponad 10 pp. i ponad 11 pp.);
- spadek odsetka respondentów w wieku 18-25 lat (o 11 pp.) i wzrost odsetka tych w wieku 36-45 oraz 46-55 lat (odpowiednio o 8 pp. i ponad 5 pp.);
- spadek odsetka respondentów o wykształceniu średnim licealnym i wzrost odsetka respondentów o wykształceniu wyższym (odpowiednio o ponad 5 pp. i ponad 9 pp.);
- spadek odsetka respondentów uczących się i wzrost odsetka pracujących (odpowiednio o prawie 12 pp. i ponad 9 pp.);
- spadek odsetka respondentów oceniających swoją sytuację materialną jako bardzo dobrą i wzrost odsetka tych, którzy oceniają ją jako raczej dobrą (odpowiednio o ponad 6 pp. i ponad 10 pp.).

Analogiczne porównanie wyników ankiet elektronicznych z 2020 i 2021 roku nie wykazuje podobnie spektakularnych zmian – zanotowano jedynie nieznaczny spadek odsetka respondentów z wyższym wykształceniem i takich, którzy oceniają swoją sytuację materialną jako średnią. Wyniki analizy przedstawia tabela nr 6, przy czym zaznaczono w niej zmiany większe niż o 2 punkty procentowe. W tabeli ujęto także porównanie wyników ankiety przedzieranki z 2018 roku z wynikami ankiety elektronicznej z 2020 roku.

Tabela 6. Publiczność 15. a publiczność 12. i 14. edycji Festiwalu – porównanie

PŁEĆ (udział %)					
Odpowiedź	2018 (przedzieranka)	2020 (a. elektroniczna)	2021 (a. elektroniczna)	Zmiana '18/'20	Zmiana '20/'21
Kobieta	56,2	66,7	65,3	+10,5 pp.	≈
Mężczyzna	42,1	30,8	32,5	-11,3 pp.	≈
Brak odp. / inna odp.	1,7	2,5	2,2	≈	≈
WIEK (udział %)					
Odpowiedź	2018 (przedzieranka)	2020 (a. elektroniczna)	2021 (a. elektroniczna)	Zmiana '18/'20	Zmiana '20/'21
< 18 lat	2,1	0,9	0,7	≈	≈
18-25 lat	29,4	18,4	19,9	-11,0 pp.	≈
26-35 lat	39,7	39,4	39,2	≈	≈
36-45 lat	16,8	24,8	23,4	+8,0 pp.	≈
46-55 lat	6,7	12,0	12,7	+5,3 pp.	≈
56-65 lat	3,7	3,6	4,1	≈	≈
66-75 lat	0,6	0,9	0,0	≈	≈
> 75 lat	0,3	0,0	0,0	≈	≈
WYKSZTAŁCENIE (udział %)					
Odpowiedź	2018 (przedzieranka)	2020 (a. elektroniczna)	2021 (a. elektroniczna)	Zmiana '18/'20	Zmiana '20/'21
Gimnazjalne lub niższe	1,8	0,7	0,7	≈	≈
Zasadnicze zaw./ branż.	0,2	0,4	0,5	≈	≈
Średnie techniczne	1,4	1,7	2,1	≈	≈
Średnie licealne	14,1	9,0	10,8	-5,1 pp.	≈
Pomaturalne/ policealne	7,3	4,5	4,8	-2,8 pp.	≈
Wyższe	74,4	83,7	81,1	+9,3 pp.	-2,6 pp.
SYTUACJA ZAWODOWA (udział %)					
Odpowiedź	2018 (przedzieranka)	2020 (a. elektroniczna)	2021 (a. elektroniczna)	Zmiana '18/'20	Zmiana '20/'21
Pracuję zawodowo	68,7	80,3	78,6	+11,6 pp.	≈
Poszukuję pracy	6,8	6,1	5,0	≈	≈
Uczę się lub studiuję	29,0	19,6	21,6	-9,4 pp.	≈
Jestem na emeryturze	1,7	1,8	0,5	≈	≈
Jestem na rencie	1,1	0,4	0,7	≈	≈
SYTUACJA MATERIALNA (udział %)					
Odpowiedź	2018 (przedzieranka)	2020 (a. elektroniczna)	2021 (a. elektroniczna)	Zmiana '18/'20	Zmiana '20/'21
Bardzo dobra	23,0	16,9	18,4	-6,1 pp.	≈
Raczej dobra	46,6	56,9	53,1	+10,3 pp.	-3,8 pp.
Znośna, średnia	23,2	23,3	23,2	≈	≈
Raczej zła	2,5	0,9	1,2	≈	≈
Bardzo zła	2,1	0,0	0,0	-2,1 pp.	≈
Brak odp. / inna odp.	2,6	2,0	4,1	≈	+2,1 pp.
MIEJSCE ZAMIESZKANIA (udział %)					
Odpowiedź	2018 (przedzieranka)	2020 (a. elektroniczna)	2021 (a. elektroniczna)	Zmiana '18/'20	Zmiana '20/'21
Warszawa	76,3	44,8	43,5	-31,5 pp.	≈
Poza Warszawą	21,5	55,2	56,5	+33,7 pp.	≈

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet: 2018, przedzieranka – n=945; 2020, ankieta elektroniczna – n=786; 2021, ankieta elektroniczna – n=418.

Wyniki ankiet elektronicznych z 2020 i 2021 roku są dość podobne, warto jednak porównać dodatkowo wyniki przedzieranek z 2018 i z 2021 roku. Mimo mniejszej skali ostatniego badania, wyniki obu ankiet wydają się dość spójne. Nie ma też między nimi takich różnic, jakie wystąpiły pomiędzy wynikami ankiety elektronicznej z 2020 roku (a co za tym idzie, także tej z 2021) a wynikami przedzieranki z 2018 roku. I tak, w ramach badania ankietą przedzieranką w 2021 roku:

- nie odnotowano wzrostu udziału kobiet, a przeciwnie – jego nieduży spadek; udział mężczyzn był podobny jak w 2018 roku;
- nie odnotowano spadku, a wzrost odsetka respondentów w wieku 18-25 lat (o prawie 8 pp.; trzeba jednak zauważyć, że po odjęciu odpowiedzi widzów filmu *Spragnieni miłości* ta różnica znika);
- nie odnotowano spadku odsetka respondentów o wykształceniu średnim licealnym ani wzrostu odsetka respondentów o wykształceniu wyższym (wartości były podobne);
- nie odnotowano spadku, ale niewielki wzrost odsetka respondentów uczących się; nie odnotowano wzrostu odsetka pracujących;
- nie odnotowano spadku odsetka respondentów oceniających swoją sytuację materialną jako bardzo dobrą ani wzrostu odsetka tych, którzy oceniają ją jako raczej dobrą, ale przeciwnie – niewielki wzrost odsetka respondentów oceniających swoją sytuację materialną jako bardzo dobrą i niewielki spadek odsetka tych, którzy oceniają ją jako raczej dobrą;
- proporcje ankietowanych z i spoza Warszawy były niemal identyczne (tabela nr 7).

Tabela 7. Publiczność 15. a publiczność 12. edycji Festiwalu – porównanie

PŁEĆ (udział %)					
Odpowiedź	2018 (a. przedzieranka)	2021 (a. przedzieranka)		Zmiana	
Kobieta	56,2	53,1		-3,1 pp.	
Mężczyzna	42,1	41,1		≈	
Brak odp. / inna odp.	1,7	5,8		+4,1 pp.	
WIEK (udział %)					
Odpowiedź	2018 (a. przedzieranka)	2021 (a. przedzieranka)		Zmiana	
		Ogółem	Bez seansu <i>Spragnieni miłości</i>	Ogółem	Bez seansu <i>Spragnieni miłości</i>
< 18 lat	2,1	1,9	2,4	≈	≈
18-25 lat	29,4	37,0	27,8	+7,6 pp.	≈
26-35 lat	39,7	36,6	36,5	-3,1 pp.	-3,2 pp.
36-45 lat	16,8	14,4	17,5	-2,4 pp.	≈
46-55 lat	6,7	5,8	9,5	≈	+2,8 pp.
56-65 lat	3,7	2,9	4,0	≈	≈
66-75 lat	0,6	1,4	2,4	≈	≈
> 75 lat	0,3	0,0	2,4	≈	2,1 pp.
WYKSZTAŁCENIE (udział %)					
Odpowiedź	2018 (a. przedzieranka)	2021 (a. przedzieranka)		Zmiana	
Gimnazjalne lub niższe	1,8	1,9		≈	
Zasadnicze zaw./ branż.	0,2	0,0		≈	
Średnie techniczne	1,4	1,0		≈	
Średnie licealne	14,1	14,9		≈	
Pomaturalne/ policealne	7,3	7,2		≈	
Wyższe	74,4	75,0		≈	

SYTUACJA ZAWODOWA (udział %)			
Odpowiedź	2018 (a. przedzieranka)	2021 (a. przedzieranka)	Zmiana
Pracuję zawodowo	68,7	66,8	≈
Poszukuję pracy	6,8	9,8	≈
Uczę się lub studiuję	29,0	33,2	+4,2 pp.
Jestem na emeryturze	1,7	0,0	≈
Jestem na rencie	1,1	2,9	≈
SYTUACJA MATERIALNA (udział %)			
Odpowiedź	2018 (a. przedzieranka)	2021 (a. przedzieranka)	Zmiana
Bardzo dobra	23,0	27,2	+4,2 pp.
Raczej dobra	46,6	41,1	-5,5 pp.
Znośna, średnia	23,2	25,7	+2,5 pp.
Raczej zła	2,5	2,5	≈
Bardzo zła	2,1	0,0	-2,1 pp.
Brak odp. / inna odp.	2,6	3,5	≈
MIEJSCE ZAMIESZKANIA (udział %)			
Odpowiedź	2018 (a. przedzieranka)	2021 (a. przedzieranka)	Zmiana
Warszawa	76,3	76,7	≈
Poza Warszawą	21,5	23,3	≈

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet: 2018, przedzieranka – n=945; 2021, ankieta przedzieranka – n=210.

Wyżej zaprezentowana, szczegółowa analiza profilu demograficznego ankietowanych widzów Festiwalu Pięć Smaków, zarówno bieżącej, jak i przeszłych jego edycji, pozwala stwierdzić dość wyraźne różnice pomiędzy respondentami internetowymi i respondentami stacjonarnymi. Można na tej podstawie postawić ostrożną tezę o istnieniu **dwóch grup widzów: odbiorców oferty online i odbiorców oferty stacjonarnej** (na tym etapie analizy nie można określić do jakiego stopnia są to grupy odrębne, a do jakiego się przenikają).

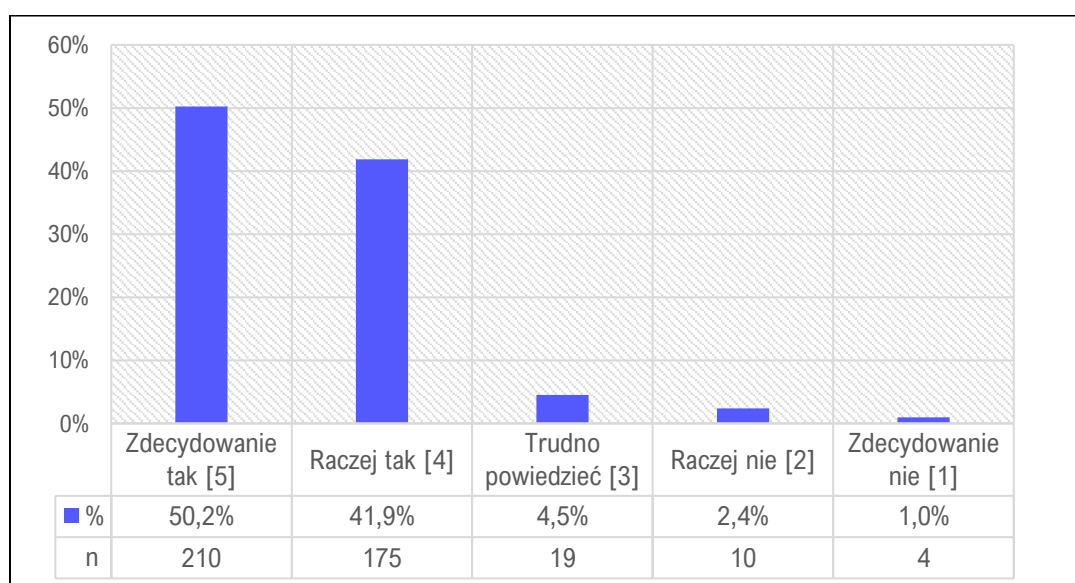
Pierwsza grupa zrzeszałaby w większości kobiety, osoby nieco starsze (w większości w wieku 26-55 lat), które już zakończyły edukację (osiągając wyższe wykształcenie), pracujące, najczęściej oceniające swoją sytuację materialną jako raczej dobrą, zamieszkałe na terenie całego kraju.

Druga grupa składałaby się kobiet i mężczyzn w porównywalnych proporcjach (z niewielką przewagą kobiet), osób nieco młodszych (w większości w wieku 18-45 lat), pracujących, ale i częściej uczących się lub studiujących (przez co średnia wykształcenia byłaby w tej grupie nieco niższa), najczęściej oceniających swoją sytuację materialną jako raczej dobrą, ale także dość często jako bardzo dobrą, zamieszkałych głównie w Warszawie.

Rozdział 3. Analiza wyników³

3.1. Ogólna ocena 15. edycji Festiwalu

Osoby, które wypełniły ankietę elektroniczną, pozytywnie oceniły 15. edycję Festiwalu. W odpowiedzi na pytanie, czy spełniła ona ich oczekiwania, połowa (50,2%) respondentów zaznaczyła odpowiedź „zdecydowanie tak” (w 2020 roku było to 81,4%), a 41,9% – „raczej tak” (2020 – 17,6%). Oznacza to, że **92,1% odpowiedzi miało tu wydźwięk pozytywny** (w 2020 roku – 99%). Tylko 4,5% ankietowanych nie miało w tej sprawie zdania, 3,3% zaznaczyło odpowiedź „raczej nie” lub „zdecydowanie nie”. Podobnie jak rok wcześniej, osoby, które uczestniczyły w Festiwalu po raz pierwszy, były nieco bardziej usatysfakcjonowane od tych, które brały udział po raz kolejny. Nieco lepiej 15. edycję ocenili respondenci, którzy uczestniczyli w Festiwalu w sposób hybrydowy (online i w kinie) oraz tylko w kinie, niż ci, którzy brali udział tylko w formie online (wykres nr 9a).

Średnia ocena: 4,4 [2020: 4,8]

Średnia wśród powracających widzów: 4,3 [2020: 4,76]

Średnia wśród nowych widzów: 4,6 [2020: 4,83]

Średnia wśród widzów uczestniczących tylko w kinie: 4,5

Średnia wśród widzów uczestniczących tylko online: 4,3

Średnia wśród widzów uczestniczących hybrydowo: 4,5

[jeśli zdecydowanie nie = 1; raczej nie = 2; trudno powiedzieć = 3; raczej tak = 4; zdecydowanie tak = 5]

Wykres 9a. Poziom satysfakcji w związku z udziałem w Festiwalu respondentów ankiety elektronicznej (odpowiedzi na pytanie „Czy tegoroczna edycja Festiwalu spełniła Pana/Pani oczekiwania?”)

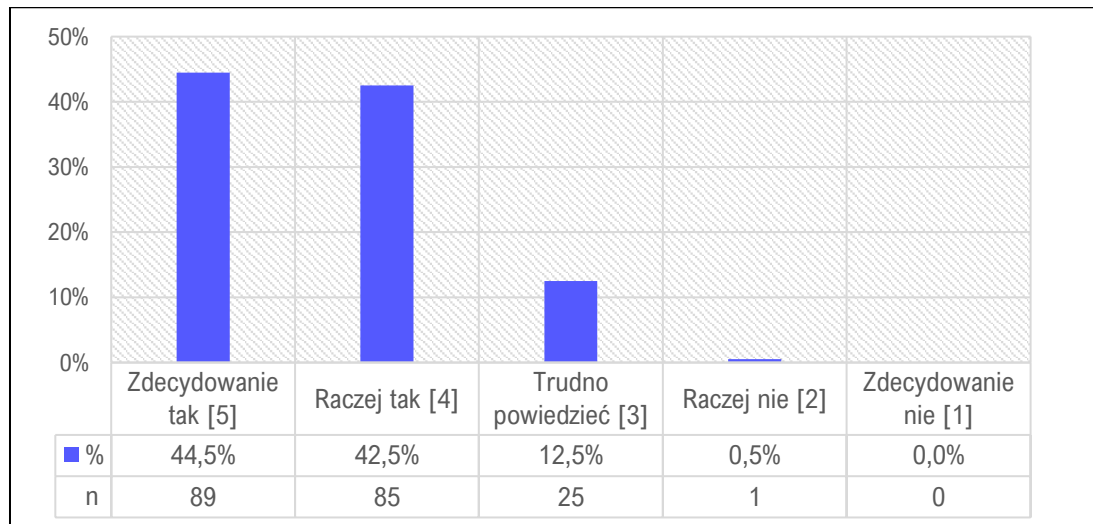
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418.

Widzowie, którzy wypełnili ankietę przedzierankę, również pozytywnie ocenili 15. edycję Pięciu Smaków. W odpowiedzi na analogiczne pytanie 44,5% respondentów zaznaczyło odpowiedź „zdecydowanie tak”, a 42,5% – „raczej tak”. Oznacza to, że **87% odpowiedzi miało tu wydźwięk pozytywny**. Tylko jedna osoba wskazała na odpowiedź „raczej nie”, nikt nie wybrał opcji „zdecydowanie nie”. Dość dużo natomiast było osób niezdecydowanych – 12,5% (wykres nr 9b).

W tym miejscu warto zauważyć, że podobne wyniki uzyskano w 2018 roku, techniką ankiety przedzieranki. Odpowiedzi pozytywnych było wówczas łącznie nawet nieco mniej,

³ W tekście zacytowano obszernie fragmenty swobodnych wypowiedzi ankietowanych. Zostały one nieznacznie zrehabilitowane pod względem językowym, z zachowaniem sensu.

bo ponad trzy czwarte, a odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak” rozłożyły się niemal po równo. Z kolei odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło aż 17% respondentów. Przyczyna takiego stanu rzeczy wydaje się dość oczywista – podobnie jak w 2021 roku, wtedy również badanie było prowadzone w trakcie Festiwalu, kiedy jeszcze nie wszyscy ankietowani wyrobili sobie zdanie na temat wydarzenia (ankiety elektroniczne z lat 2020-21 były natomiast wypełniane już po jego zakończeniu).

Średnia ocena: 4,3

Średnia wśród powracających widzów: 4,3

Średnia wśród nowych widzów: 4,4

[jeśli zdecydowanie nie = 1; raczej nie = 2; trudno powiedzieć = 3; raczej tak = 4; zdecydowanie tak = 5]

Wykres 9b. Poziom satysfakcji w związku z udziałem w Festiwalu respondentów ankiety przedzieranki (odpowiedzi na pytanie „Czy tegoroczna edycja Festiwalu spełniła Pana/Pani oczekiwania?”)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=200.

Respondenci ankiety elektronicznej, którzy w pytaniu o ogólną ocenę 15. edycji Festiwalu zaznaczyli odpowiedź „raczej nie” lub „zdecydowanie nie” (14 os.), byli proszeni o uzasadnienie odpowiedzi. Opinie te są istotne zwłaszcza w kontekście pewnego spadku poziomu satysfakcji ankietowanych w porównaniu do 2020 roku. Jako przyczynę takiej, a nie innej opinii respondenci w zdecydowanej większości podawali niewpisujący się w ich gusta repertuar, który, zdaniem niektórych, był słabszy czy mniej różnorodny niż w poprzednich edycjach. Zwrócono jednak uwagę, że może mieć to związek z ogólnie niższym poziomem filmów nakręconych w 2020 roku (*kręciło się mniej, skromniej i niestety gorzej*). Inne wymienione przyczyny to jakość tłumaczeń filmów (*literówki, błędy interpunkcyjne, tłumaczenie nazw własnych, nieprzetłumaczone kwestie*) i opisów filmów, jak również pewne problemy techniczne. Wszystkie wypowiedzi ankietowanych (z niewielkimi skrótami) przedstawia tabela nr 8.

Tabela 8. Uzasadnienie odpowiedzi na pytanie o to, czy tegoroczna edycja Festiwalu spełniła oczekiwania

LP.	ODPOWIEDŹ	UZASADNIENIE
1.	Raczej nie	Ogólnie niezbyt wysoki poziom filmów, zwłaszcza tych w sekcji „Nowe kino Azji”, brak „bardzo dobrych” filmów w wersji online (z kinowych widziałem tylko Medium i było świetne).
2.	Raczej nie	Zbyt wiele przeciętnych („Seksja olimpijska”) lub słabych („Tajwańskie kino queer”) filmów.
3.	Raczej nie	Nie lubię filmów związanych ze sportem, filmy były ciekawe, ale nie tak jak w poprzednich edycjach.
4.	Raczej nie	Biorąc pod uwagę poprzednie edycje, tegoroczne filmy były nieciekawe. Wyjątkiem jest retrospektywa – ta była super.
5.	Raczej nie	W porównaniu z poprzednimi edycjami ta była dość jednowymiarowa i mało różnorodna. Filmy były w dość podobnych konwencjach i przez to brakowało „tego czegoś”.
6.	Raczej nie	Wybitnie, że pojawił się Wong Kar Wai, spora część filmów mnie rozczarowała.
7.	Raczej nie	Repertuar był w tym roku dużo słabszy niż w poprzednich latach.
8.	Raczej nie	Tegoroczny repertuar nie był dla mnie interesujący.
9.	Raczej nie	Nie wszystkie filmy były dostępne online. Tylko niewielka ilość filmów online wywołała efekt wow.
10.	Raczej nie	Poziom najłatwiej porównać z wcześniejszymi edycjami. Brałem udział w czterech i ta była najsłabsza. Nie winię za to jednak organizatorów, ale poziom filmów powstałych w 2020 w otoczeniu okołocovidowym. Kręciło się mniej, skromniej i niestety gorzej. Selekcyjonerzy mieli wyjątkowo trudne zadanie. Lekko rozczarowujące były tegoroczne sekcje tematyczne. O ile „Tajwańskie kino queer” to rozumiem, ze względu na wagę i aktualność tematu, to kino olimpijskie w takiej ilości było za dużym wypełniaczem. Zabrakło mi czegoś bardziej uniwersalnego, jak np. sekcja kulinarna w zeszłym roku. Szkoda, że reprezentacja południowokoreańska była w tym roku taka mała. Za to na wielki plus kino birmańskie.
11.	Zdecydowanie nie	Filmy były zaskakująco nieciekawe w porównaniu do zeszłorocznej edycji oraz nie było sekcji filmów związanych z tematyką kulinarną :(
12.	Zdecydowanie nie	Nie odpowiadała mi selekcja filmów w tym roku, być może to kwestia indywidualna, ale w poprzednich edycjach zawsze trafiało się przynajmniej pięć-sześć filmów, które bardzo mi się podobały, i sporo ciekawych, chociaż niekoniecznie w moim guście. W tym roku podobały mi się trzy filmy, reszta była naprawdę średnia/słaba. Nie zaliczam do tego podsumowania filmów Wong Kar Waia, bo widziałam je wiele razy przed festiwałem, jak pewnie duża część publiczności Pięciu Smaków, i nie oglądałam ich w ramach festiwalu. Rzecz, która najmocniej wpłynęła na moją ocenę tegorocznej edycji, jest kompromitująca jakość napisów. Literówki, błędy interpunkcyjne, tłumaczenie nazw własnych, nieprzetłumaczone kwestie (...). Opisy filmów były naprawdę mylące i często po prostu nieprawdziwe. Ciężko mi w to uwierzyć, ale trudno mi się też pozbyć wrażenia, że zostały napisane na podstawie zwiastunów, a nie uważnego obejrzenia filmów.
13.	Zdecydowanie nie	Wiele z obejrzanych filmów nie przypadło mi gustu – inaczej niż w latach ubiegłych, gdy filmy na ogół podobały mi się.
14.	Zdecydowanie nie	Pogarszający się wybór filmów od dwóch-trzech lat. Ciągłe niedostosowanie online nawet do najpopularniejszych i najnowszych telewizorów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=14.

W ankiecie elektronicznej znalazło się dodatkowo pytanie skierowane do widzów, którzy uczestniczyli w przynajmniej jednej poprzedniej edycji Festiwalu przed pandemią, a którzy w 2021 roku brali udział w części stacjonarnej. Chodziło o sprawdzenie, czy kinowa odsłona w wersji hybrydowej Festiwalu spełniła oczekiwania odbiorców pamiętających dawniejsze wydania Pięciu Smaków. Większość – 58,5% – respondentów zaznaczyło w tym pytaniu odpowiedź „zdecydowanie tak”, a 30,1% – „raczej tak”. Oznacza to, że **88,6% odpowiedzi miało tu wydźwięk pozytywny**. 8,9% ankietowanych nie miało w tej

sprawie zdania, 2,4% zaznaczyło odpowiedź „raczej nie”, nikt nie wybrał odpowiedzi „zdecydowanie nie”.

W kontekście ogólnej oceny 15. edycji Festiwalu doskonałym uzupełnieniem pytań ilościowych było pytanie wieńczące ankietę elektroniczną. Dawało ono respondentom możliwość pozostawienia uwag i wolnych komentarzy (łączenie zebrano 210 wypowiedzi). Wielu skorzystało z tej okazji, aby nierzadko w bardzo ciepłych czy wręcz entuzjastycznych słowach podziękować ekipie Pięciu Smaków za organizację ulubionego wydarzenia, za włożoną w to pracę i profesjonalizm; pogratulować kolejnej udanej edycji, wyrazić wdzięczność za możliwość udziału online, pozdrowić, zapewnić o chęci powrotu za rok, jak również życzyć, aby Festiwal trwał. Tego rodzaju komentarze znalazły się w ponad 100 wypowiedziach. W tabeli nr 9 przytoczono przykładowe. Uwagi zostawiali zarówno wieloletni, zagorzali fani, jak i nowi widzowie.

Tabela 9. Wybrane wolne komentarze respondentów ankiety elektronicznej dotyczące 15. edycji Festiwalu

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>Uwielbiam Was, dziękuję za wspaniałe filmy i wywiady, i grupę na Facebooku (...) Żałuję, że Festiwal już się kończy. Mogę się teraz tylko powtórzyć – mam nadzieję, że spotkamy się wcześniej niż za rok <3 Do zobaczenia i raz jeszcze – dziękuję! <3</i>
2.	<i>Serdecznie dziękuję za organizację Festiwalu. To dla mnie ogromnie ważne święto, które pozwala mi zresetować głowę i przeżyć wiele fantastycznych historii. Trzymam kciuki za organizację kolejnej edycji i serdecznie pozdrawiam!</i>
3.	<i>Jak zwykle napiszę, że robicie świetną robotę, co roku ze znajomymi bardzo czekamy na tych kilkanaście dni festiwalu.</i>
4.	<i>Ogromne dzięki za kawał ciężkiej pracy i gratulacje – to był świetny festiwal, a sama platforma jest wspaniałym miejscem :)</i>
5.	<i>Dziękuję za świetną ofertę, dobrą organizację i jakość techniczną. Nie miałem żadnych problemów w czasie trwania festiwalu. Mam nadzieję, że będziecie kontynuować swoją działalność.</i>
6.	<i>Bardzo dziękuję za możliwość obejrzenia wszystkich tych niezwykłych filmów!!!!</i>
7.	<i>Mimo że widziałam tylko kilka filmów (jedynie koreańskie ze względu na zainteresowania), to chcę powiedzieć, że Pięć Smaków to zdecydowanie jedno z lepszych moich odkryć kulturalnych. Zarówno filmy, jak i podcasty „Azja Kręci” są na wysokim poziomie. Oby tak dalej i czekam na więcej! Serdecznie pozdrawiam!</i>
8.	<i>Dziękuję za organizację cudownego festiwalu i mini przeglądów przez cały rok. (...) Jestem zachwycony Państwa festiwalem online. Najlepiej przygotowany i opracowany festiwal w Polsce :)</i>
9.	<i>Bardzo się cieszę, że mogłam oglądać online, w tym roku filmy były dużo lepsze niż w zeszłym.</i>
10.	<i>Działajcie dalej, bo robicie świetną robotę!</i>
11.	<i>Uwielbiam ten festiwal. Zakochałam się w zeszłym roku i planuję jeszcze niejeden raz w nim uczestniczyć.</i>
12.	<i>Dziękuję za kolejny rok, w którym rozświetlają Państwo niepewną, pandemiczną rzeczywistość.</i>
13.	<i>Fantastyczny festiwal. Uczestniczyłem pierwszy raz i na pewno wrócę, jeśli będzie kolejna edycja. Wypada tylko pogratulować wspaniałej organizacji, doboru filmów oraz wiedzy prowadzących festiwal. Tak trzymać!</i>
14.	<i>Tegoroczny Festiwal dostarczył mi wielu miłych przeżyć, za co dziękuję całemu Zespołowi za jego zaangażowanie i z niecierpliwością czekam na kolejną odsłonę Festiwalu Pięciu Smaków.</i>
15.	<i>Świetny festiwal, ważny nie tylko dla kinomaniaków, ale również osób zainteresowanych kulturą Azji. Robicie dobrą i ważną pracę – tak trzymać!</i>
16.	<i>Życzę festiwalowi wielu kolejnych udanych edycji!</i>
17.	<i>Bardzo się cieszę, że zdecydowałam się obejrzeć kilka filmów, na pewno wrócę za rok!</i>
18.	<i>Dziękuję za wspaniały festiwal, w którym regularnie uczestniczę już od kilku lat.</i>
19.	<i>Jestem z Wami od pierwszej edycji. Dziękuję, że jesteście! Czekam na kolejny Festiwal za rok!</i>
20.	<i>Wielkie dzięki za wspaniałą robotę! Jestem pod wrażeniem Waszej wiedzy, pasji i tego, jak się nią z nami dzielicie! Dziękuję za wersję online, która pozwala mi wejść w świat kina azjatyckiego już drugi rok z rzędu.</i>

21.	<i>To mój pierwszy festiwal, ale będę wracać po więcej 😊</i>
22.	<i>Chciałem bardzo serdecznie podziękować za Państwa pracę, profesjonalizm i zaangażowanie. Wierzę, że Festiwal Filmowy Pięć Smaków online będzie istniał jeszcze przez wiele, wiele lat! Życzę tego i Państwu, i sobie!</i>
23.	<i>Bardzo dziękuję za przeżycia, jakich dostarczył mi festiwal.</i>
24.	<i>Bardzo cieszę się, że taki festiwal jest organizowany, a ja mam okazję poznać kino azjatyckie, po które praktycznie w ogóle nie sięgam. Festiwal „motywuje” do zapoznania się z twórcami azjatyckimi i poszerzenia wiedzy.</i>
25.	<i>Bardzo dziękuję za organizację Festiwalu. Było widać ogrom pracy i profesjonalizm, jaki Państwo włożyli w przygotowania.</i>
26.	<i>Bardzo dziękuję za kolejną edycję festiwalu w formie online, dzięki czemu mogłem obejrzeć kolejnych kilkanaście filmów z Azji, rozwinąć swoje hobby i dobrze się bawić podczas seansów.</i>
27.	<i>Działajcie tak dalej. To najlepszy festiwal filmowy, w którym uczestniczyłam.</i>
28.	<i>Uwag nie mam, ale chciałbym podziękować za super ciężką pracę przy organizacji festiwalu, jak i platformy VOD. Jesteście Państwo wspaniali, trzymam kciuki za kolejne projekty!</i>
29.	<i>Wielkie dzięki za cały festiwal! Jesteście super :)</i>
30.	<i>Kocham Was! ❤️</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=210.

Korzystając z możliwości, kilkanaście osób (podobnie jak rok wcześniej) pisało także, że Festiwal mógłby trwać dłużej: *Żałuję, że dostęp online był taki krótki – chętnie obejrzałabym znacznie więcej filmów niż zdążyłam, bo oferta była różnorodna i bogata, a nie dysponuję taką ilością wolnego czasu na co dzień, może rozważyć Państwo następnym razem wydłużenie okresu dostępu online np. do miesiąca?; Festiwal powinien trwać dłużej, gdy się pracuje, niestety zostaje dość mało czasu na oglądanie arcydzieł; Szkoda, że festiwal trwał tak krótko i nie udało mi się obejrzeć wszystkiego, co chciałam; Festiwal online w tym roku trwał zdecydowanie za krótko! Powinien trwać co najmniej dwa pełne tygodnie i zaczynać się w piątek, a nie we środę, tak, aby obejmował trzy weekendy (wliczając 48-godzinne przedłużenie dla filmów, które rozpoczęło się ostatniego dnia festiwalu).*

W komentarzach osoby ankietowane zawarły także szereg obserwacji i postulatów dotyczących konkretnych obszarów Festiwalu: repertuaru, organizacji, kwestii technicznych itp. Uwagi te zostały przedstawione w kolejnych częściach prezentowanego dokumentu. W tym miejscu trzeba zaznaczyć, że ze względu na obszerność zebranego materiału trudno byłoby zacytować w raporcie wszystkie wolne wypowiedzi ankietowanych. W większości przypadków przytoczono więc przykładowe komentarze, natomiast pełne zestawienie wypowiedzi zostało przekazane Organizatorom Festiwalu.

3.2. Widzowie powracający i nowi

Jak się okazuje, **15,8% respondentów ankiety elektronicznej uczestniczyło w Festiwalu po raz pierwszy**. W 2020 roku odsetek ten wyniósł 48%, trzeba jednak podkreślić, że poprzednia edycja była pierwszą w formule online, tj. taką, umożliwiła uczestnictwo znacznie większemu gronu odbiorców (zwłaszcza spoza Warszawy). Co istotne, spośród ankietowanych, którzy brali udział w jednej edycji Festiwalu, poza badaną (35,6% ogółu), 90,6% uczestniczyło w wydarzeniu właśnie w 2020 roku. Osoby te stanowiły 32,3% ogółu respondentów. 45% badanych brało udział w od 2 do 9 edycji, 3,6% – w 10 lub więcej.

Jeżeli chodzi o ankietę przedzierankę, to wśród jej respondentów znalazło się więcej, bo **31,4% nowych widzów**. W jednej wcześniejszej edycji brało udział 20% (przedzieranka nie zawierała pytania o uczestnictwo w 2020 roku). Odsetek osób, które brały udział w od 2 do 9 edycji, był niemal identyczny jak w przypadku ankiety elektronicznej i wyniósł 45,7%. Niecałe 3% brało udział w 10 edycjach lub w większej ich liczbie (tabela nr 10).

Tabela 10. Odpowiedzi na pytanie „W ilu wcześniejszych edycjach Pan/Pani uczestniczył/-a?” – ankieta elektroniczna i przedzieranka

LICZBA EDYCJI – ankieta elektroniczna	n odp.	% odp.	LICZBA EDYCJI – przedzieranka	n odp.	% odp.
0	66	15,8	0	66	31,4
1, w tym:	149	35,6	1	42	20,0
1 – w 2020 roku	135	32,3			
1 – w innym roku	14	3,3			
2-5	131	31,4	2-5	59	28,1
6-9	57	13,6	6-9	37	17,6
10 lub więcej	15	3,6	10	6	2,9
Razem	418	100	Razem	210	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej, n=418 i wyników ankiety przedzieranki; n=210.

Podobnie jak rok wcześniej, pogłębiona analiza danych potwierdziła związek pomiędzy miejscem zamieszkania osoby wypełniającej ankietę elektroniczną a jej udziałem w poprzednich edycjach Festiwalu – i vice versa. I tak:

- 27,3% osób ankietowanych, które wcześniej nie uczestniczyły w Festiwalu, pochodziło z Warszawy, a 72,7% – spoza Warszawy (w 2020 roku było to odpowiednio 20,2% i 79,8%);
- 46,6% osób ankietowanych, które wcześniej uczestniczyły w Festiwalu, pochodziło z Warszawy, a 53,4% – spoza Warszawy; warto zauważyć, że rok wcześniej proporcja ta była odmienna – większość ankietowanych powracających uczestników (67,6%) pochodziła ze stolicy, co nie dziwi, bowiem to dopiero 14. edycja nadała Festiwalowi ogólnopolski charakter; faktyczność tej zmiany potwierdza właśnie zaobserwowana zmiana proporcji – **w 2021 roku większość ankietowanych powracających widzów pochodziła już spoza Warszawy** (tabela nr 11);
- 9,9% osób ankietowanych z Warszawy wcześniej nie uczestniczyło w Festiwalu, a 90,1% – uczestniczyło (w 2020 roku było to odpowiednio 21,7% i 78,3%);
- 20,3% osób ankietowanych spoza Warszawy wcześniej nie uczestniczyło w Festiwalu, a 79,7% – uczestniczyło; w tym punkcie również warto zwrócić uwagę na zmianę proporcji w stosunku do 2020 roku – wówczas większość ankietowanych spoza stolicy (69,4%) uczestniczyła w Festiwalu po raz pierwszy; w roku 2021 ankietowani zamieszkali poza Warszawą byli w większości widzami powracającymi; **wynik ten świadczy o utrwaleniu się ogólnopolskiego charakteru wydarzenia** (tabela nr 12).

Tabela 11. Udział w poprzednich edycjach a miejsce zamieszkania

MIEJSCE ZAMIESZKANIA	Warszawa	Poza Warszawą	Razem	Warszawa	Poza Warszawą	Razem
UDZIAŁ W POPRZED- NICH EDYCJACH	n odp.	n odp.	n odp.	% odp.	% odp.	% odp.
Nie	18	48	66	27,3	72,7	100
Tak	164	188	352	46,6	53,4	100
Ogółem	182	236	418	43,5	56,5	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418.

Tabela 12. Miejsce zamieszkania a udział w poprzednich edycjach

UDZIAŁ W POPRZEDNICH EDYCJACH	Nie	Tak	Razem	Nie	Tak	Razem
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	<i>n odp.</i>	<i>n odp.</i>	<i>n odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>
Warszawa	18	164	182	9,9	90,1	100
Poza Warszawa	48	188	236	20,3	79,7	100
Ogółem	66	352	418	15,8	84,2	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418.

Warto na koniec zauważyć, że **wśród ankietowanych nowych widzów było stosunkowo dużo osób najmłodszych, tj. w wieku 18-25 lat**, zarówno w przypadku ankiety elektronicznej, jak i przedzieranki. Jeśli chodzi o tę pierwszą, to wspomniana grupa wiekowa stanowiła aż **45,5%** jej respondentów, spośród tych, którzy zadeklarowali, że nie uczestniczyli wcześniej w żadnej edycji Festiwalu (co oznacza różnicę ponad 25 punktów procentowych w stosunku do ogólnego wyniku). W przypadku przedzieranki odsetek ten wyniósł **57,6%** (ponad 20 pp. różnicy w stosunku do ogólnego wyniku). Dane te wskazują, że Festiwalowi udało się pozyskać widzów, którzy w poprzednich latach byli być może jeszcze zbyt młodzi na odbiór wydarzenia. Jest to jednocześnie optymistyczna perspektywa – **Pięć Smaków wydaje się atrakcyjne dla wspomnianej grupy wiekowej, która co roku będzie zasilana kolejnymi, wkraczającymi w dorosłość, potencjalnymi uczestnikami.**

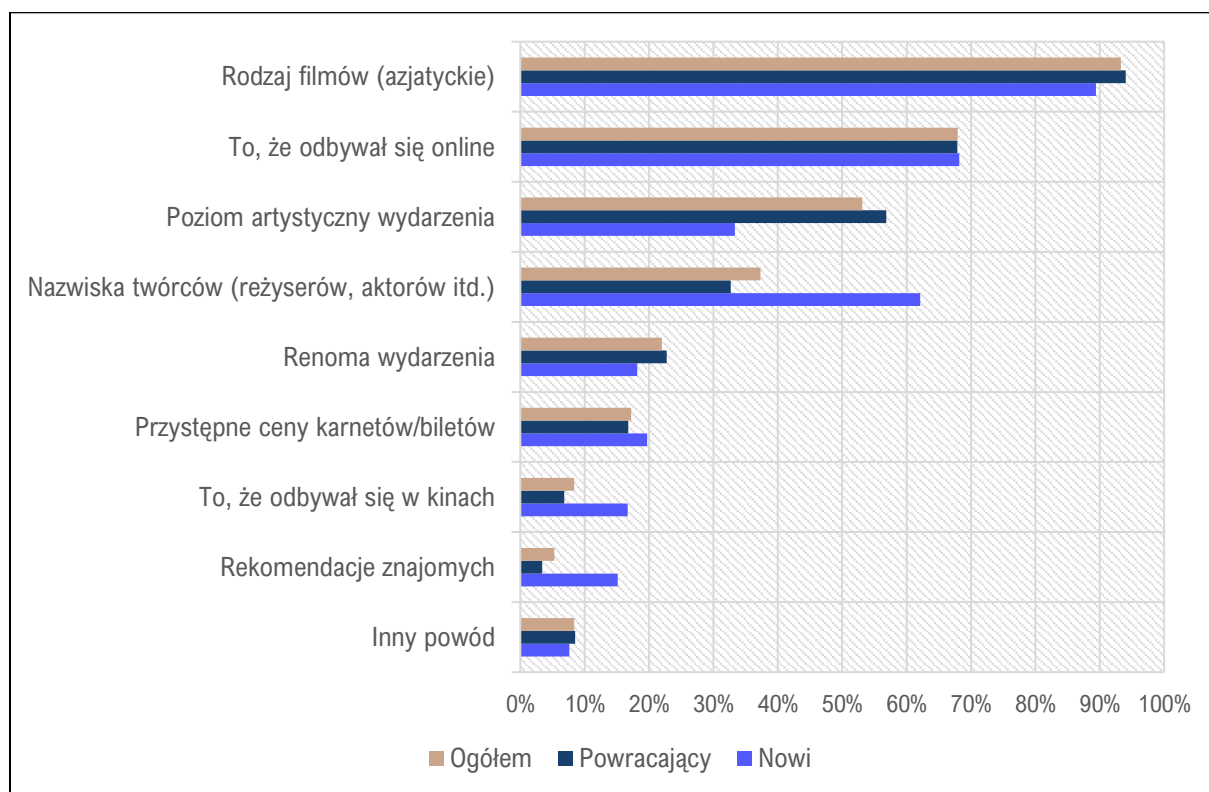
3.3. Motywacje do udziału w Festiwalu

Ankieta elektroniczna zawierała pytanie o motywacje do udziału w Festiwalu. Ankietowani najczęściej wskazywali tu na **rodzaj filmów (azjatyckie)** – tę odpowiedź wybrało aż 93,3% respondentów ogółem. Dla 67,9% ważny był też fakt, że **wydarzenie było realizowane (również) online**. Ponad połowa – 53,1% – badanych osób zadeklarowała, że istotnym powodem, dla którego wzięły udział w Festiwalu, był jego **poziom artystyczny**. Dla 37,3% ważną kwestią okazały się **nazwiska twórców** (reżyserów, aktorów itp.).

W tym miejscu trzeba jednak zwrócić uwagę na pewne rozbieżności, jeśli chodzi o odpowiedzi widzów powracających i nowych. W przypadku pierwszej grupy ranking motywacji był taki sam jak dla ogółu ankietowanych. Tymczasem **nowi odbiorcy przedłożyli nazwiska twórców nad poziom Festiwalu** – odpowiedź tę zaznaczyło aż 62,1% (45 z 66) nowych ankietowanych widzów (wykres nr 10). Warto dodać, że lwia część tej grupy (90,2%, tj. 37 z 45) jako swoją ulubioną sekcję (lub jedną z) wskazała retrospektywę Wonga Kar Waia (ogółem było to 69,1%, o czym dalej). Gwoli ścisłości trzeba jednak dodać, że osoby ze wspomnianej grupy (37) wskazywały też na inne powody uczestnictwa w Festiwalu – średnio na 3,4 (dla ogółu średnia liczba motywacji wyniosła 3,1, tyle samo co dla widzów powracających; dla ogółu widzów nowych było to 3,3). Nie znajduje tu więc potwierdzenia teza, że filmy wspomnianego reżysera były jedynym „wabikiem” dla nowych widzów, choć na pewno były ważnym powodem uczestnictwa.

Zaprezentowane wyniki warto porównać z rezultatami z 2020 roku. Analogiczne pytanie miało wówczas limit opcji równy 3 (średnio wskazywano po 2,7 motywacji). Było ono skierowane tylko do nowych widzów, a ich odpowiedzi w kilku punktach znacznie różnią się od odpowiedzi nowych widzów 15. edycji. Przede wszystkim, rok wcześniej tylko 4% ankietowanych wskazało na nazwiska twórców jako na powód uczestnictwa, co daje różnicę 58 pp. (sic!). Inne różnice to mniej wskazań, ze strony nowych widzów w 2021 roku, na odpowiedzi „to, że odbywał się online” (o 15 pp.) oraz „przystępne ceny karnetów/biletów”

(o nieco ponad 15 pp.). Natomiast teraz więcej respondentów wybrało opcję „renoma wydarzenia” (różnica nieco ponad 13 pp.).

Powód uczestnictwa w Festiwalu	Ogółem (n=418)		Powracający (n=352)		Nowi (n=66)		Nowi '20 (n=376)
	n odp.	% odp.	n odp.	% odp.	n odp.	% odp.	% odp.
Rodzaj filmów (azjatyckie)	390	93,3	331	94,0	59	89,4	87,8
To, że odbywał się online	35	67,9	239	67,9	11	68,2	83,2
Poziom artystyczny wydarzenia	222	53,1	200	56,8	41	33,3	32,4
Nazwiska twórców (reżyserów, aktorów)	284	37,3	115	32,7	45	62,1	4,0
Renoma wydarzenia	156	22,0	80	22,7	22	18,2	5,1
Przystępne ceny karnetów/biletów	72	17,2	59	16,8	12	19,7	35,1
To, że odbywał się w kinach	22	8,4	24	6,8	10	16,7	nd.
Rekomendacje znajomych	92	5,3	12	3,4	13	15,2	12,2
Inny powód	35	8,4	30	8,5	5	6,1	4,0

Wykres 10. Głównie motywacje do udziału w Festiwalu ogółem, dla widzów powracających i dla widzów nowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety; n=418 [pytanie wielokrotnego wyboru; zaznaczano średnio 3,1 odpowiedzi]. W prawej kolumnie podano dla porównania wyniki analogicznej ankiety z 2020 roku, n=376 [zadane wówczas pytanie miało limit opcji 3, średnio wskazywano 2,7; pytanie było skierowane tylko do nowych widzów].

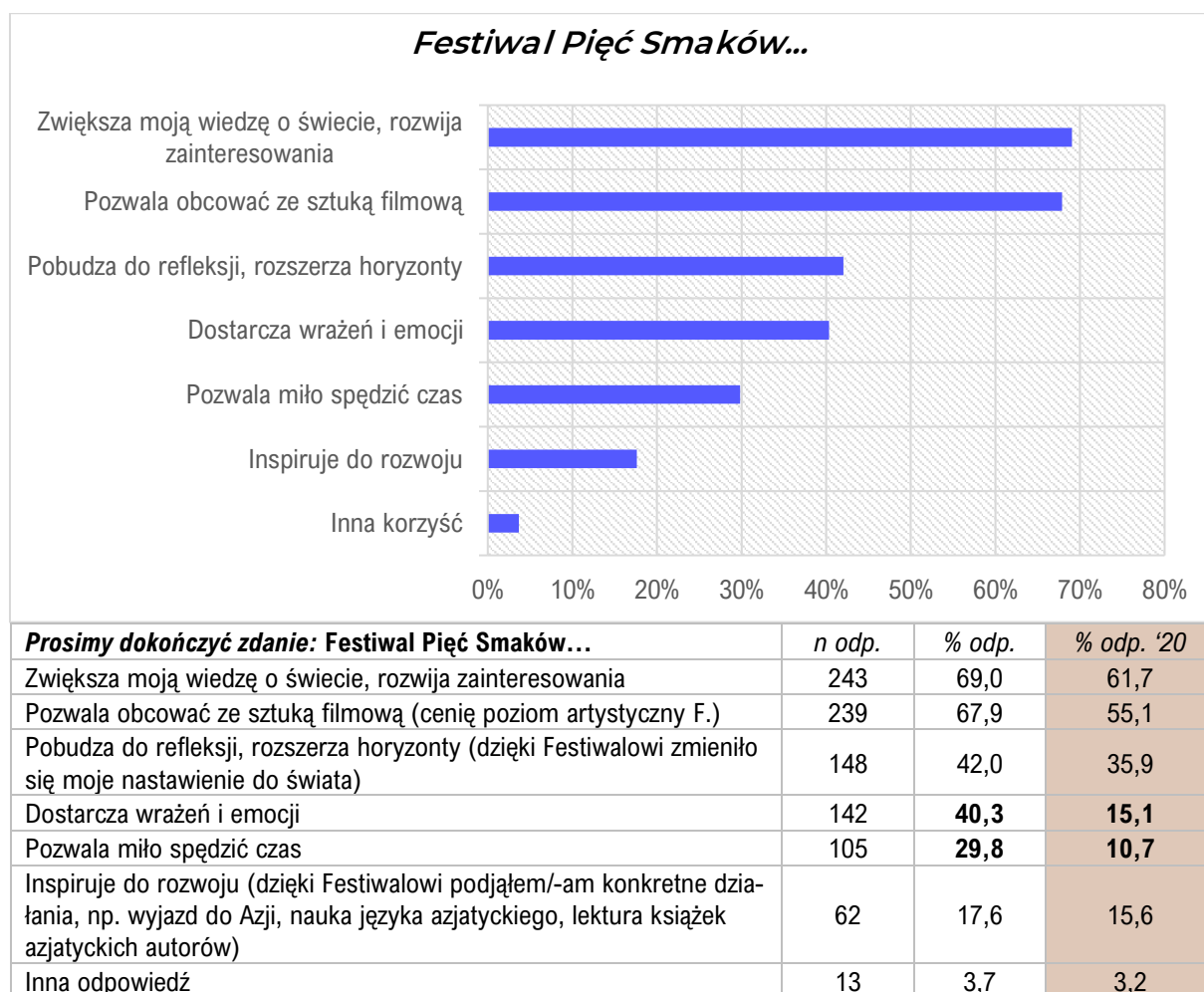
Ankietowani mieli także możliwość podania własnych powodów, dla których uczestniczyli w Festiwalu Pięć Smaków. Z opcji tej skorzystały łącznie 34 osoby, w tym 30 widzów powracających i 4 nowych. Ci pierwsi przede wszystkim podkreślali, że od wielu już lat uczestniczą w Festiwalu i że stało się to dla nich swego rodzaju tradycją. Wyrażali ogrom pozytywnych emocji, które żywią wobec Pięciu Smaków, deklarowali, że nie wyobrażają sobie nie brać udziału w Festiwalu. Kilka osób wspomniało, że do udziału skłoniło ich uczestnictwo w poprzedniej edycji. Inne osoby (powracający i nowi widzowie) m.in. rozwijały odpowiedzi już wcześniej zaznaczone – związane z poziomem Festiwalu, azjatyckim kinem czy szerzej, zainteresowaniami okołooazjatyckimi, a także nazwiskami twórców (tabela nr 13).

Tabela 13. Główne powody uczestnictwa w Festiwalu – wolne wypowiedzi ankietowanych

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>Uczestnictwo w Pięciu Smakach stało się dla mnie już tradycją :)</i>
2.	<i>Przede wszystkim Wieloletnia Tradycja.</i>
3.	<i>Festiwal to już taka moja tradycja, w pierwszym wzięłam udział 9 lat temu.</i>
4.	<i>Uczestniczę w festiwalu od 10 lat i każda kolejna edycja to dla mnie ogromna przyjemność. Zawsze w listopadzie mam w kalendarzu zaznaczone czerwonym kolorem dni, gdy odbywa się festiwal.</i>
5.	<i>Bo to nieodłączny element mojej jesieni :)</i>
6.	<i>Wszystkie poprzednie edycje, na których byłam, były rewelacyjne. Pięć Smaków to już stały punkt w moim harmonogramie ;)</i>
7.	<i>Od wielu lat chodzę na festiwal, jest to moje ulubione wydarzenie. Dzięki temu, że odbył się online, nie było konieczności, żeby z tego rezygnować.</i>
8.	<i>Bierzemy udział po raz kolejny :)</i>
9.	<i>To już mój 12. udział festiwalu, nie mogłam nie uczestniczyć :)</i>
10.	<i>Uczestniczę w 5 smakach od 4. edycji, nie wyobrażam sobie nie brać udziału w kolejnych.</i>
11.	<i>Nie wyobrażam sobie nie brać w nim udziału.</i>
12.	<i>Znam festiwal. W zeszłym roku w pandemii (lockdownie) uratował mi życie. Było to wspa- niałe wspólne doświadczenie rodzinne.</i>
13.	<i>Dla mnie to wspaniałe Wydarzenie!!!</i>
14.	<i>Dziewczyna jest fanką festiwalu, na pewno uczestniczyłbym, ale to jej obecność zadecydo- wała o zakupie karnetu na całość.</i>
15.	<i>Od kilku lat staram się uczestniczyć w tym festiwalu. Forma online sprawia, że jestem w sta- nie obejrzeć więcej filmów niż w czasach, gdy chodziłam tylko do kina.</i>
16.	<i>Oglądałam poprzedni festiwal.</i>
17.	<i>Wzięcie udziału w poprzedniej edycji.</i>
18.	<i>Brałam udział w Festiwalu rok temu, kiedy miał formę online w całości, i niezwykle mi się spodobała selekcja filmów, i cała organizacja festiwalu.</i>
19.	<i>Uczestniczyłam w zeszłym roku i bardzo chciałam powtórzyć.</i>
20.	<i>Zeszłoroczny online był bardzo, bardzo bogaty, to sprawiło, że drugi raz też wzięłam udział – i tu już wrażenie, że poziom trochę spadł przez hybrydowość. W przyszłym roku już nie kupię tak w ciemno jak w tym, sprawdzę program bardziej (ale i tak pewnie kupię ;-))</i>
21.	<i>Dobrzy selektorzy i wstępy do filmów.</i>
22.	<i>Świetna organizacja i atmosfera festiwalu ♥</i>
23.	<i>Możliwość poszerzenia horyzontów – zyskania wiedzy o innych niż „zachodnia” kinemato- grafiach.</i>
24.	<i>Możliwość obejrzenia filmów niedostępnych nigdzie indziej.</i>
25.	<i>Bardzo mało w tv jest azjatyckich filmów, festiwal to wspaniała okazja.</i>
26.	<i>Czuję ogromny sentyment po Azji i Mieszkańców tego kontynentu. Miałam szczęście być w pięciu krajach: Tajlandii, Laosie, Kambodży, Chinach i Indiach. Dlatego każdy film, książka, wystawa związane z Azją to powrót do moich wyjazdów, wspomnień i bardzo pozy- tywnych emocji.</i>
27.	<i>Zaczęłam się uczyć japońskiego i miło było wylapywać poznane słówka w japońskich filmach.</i>
28.	<i>Cudowny podcast „Azja Kręci”, dzięki któremu w ogóle miałam okazję poznać świat kina azjatyckiego, no a jak już go nieco liźnęłam, oczywiście festiwalu odpuścić sobie nie mogłam.</i>
29.	<i>Rozwijając odpowiedź dotyczącą twórców: WKW! [Wong Kar Wai – przyp. aut.]</i>
30.	<i>Retrospektywa Wonga Kar Waia.</i>
31.	<i>W ogólności dlatego, że miał być początkowo jedynie dla zaszczepionych z pokazaniem pasz- portu COVID-owego, ale chyba nie były jednak wymagane. Tak czy siak, raczej zdecydo- wana większość była zaszczepiona, więc ze względów bezpieczeństwa było fajnie.</i>
32.	<i>Umilenie czasu przed grudniem.</i>
33.	<i>Kino wpływa na mnie terapeutycznie.</i>
34.	<i>Udział w wolontariacie.</i>
35.	<i>Ciekawość.</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=35. Kolorem oznaczono odpowiedzi nowych widzów.

Ankieta elektroniczna zawierała także pytanie, którego celem było ustalić, jaką wartość Festiwal wnosi w życie osób uczestniczących w nim po raz kolejny. Podobnie jak rok wcześniej, większość, bo 69%, respondentów zadeklarowało, że Festiwal **zwiększa ich wiedzę o świecie i rozwija zainteresowania**, podobny odsetek osób – 67,9% – stwierdził, że korzyścią z udziału w wydarzeniu jest **możliwość obcowania ze sztuką filmową**. Dla mniej niż połowy ankietowanych – 42% – wartością jest **refleksja**, do której pobudza ich udział w Festiwalu. Niewiele mniej respondentów – 41,3% – zauważyło, że Pięć Smaków dostarcza im **wrażeń i emocji**; 29,8% wprost przyznało, że wydarzenie pozwala im miło spędzić czas (daje relaks). Dla 17,6% ważną okazała się inspiracja do rozwoju osobistego, płynąca z uczestnictwa w Festiwalu (wykres nr 11).

Wykres 11. Główne korzyści z uczestniczenia w Festiwalu zdaniem osób ankietowanych, które brały udział w wydarzeniu po raz kolejny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety; n=352 [pytanie wielokrotnego wyboru; zaznaczano średnio 2,7 odpowiedzi]. W prawej kolumnie podano dla porównania wyniki analogicznej ankiety z 2020 roku, n=410 [zadane wówczas pytanie miało limit opcji 2 i tyle średnio wskazywano].

Warto zwrócić uwagę na pewne różnice pomiędzy rankingiem odpowiedzi na to pytanie w 2021 i w 2020 roku. Aczkolwiek trzy pierwsze miejsca pozostały te same (wiedza, sztuka filmowa, refleksja), to już na kolejnych można odnotować rozbieżności. W 2020 znacznie rzadziej wskazywano na korzyści związane z przeżywaniem wrażeń i emocji (15,1% wskazań, co oznacza aż 25 pp. różnicy na korzyść wyników z roku 2021), jak również z możliwością miłego spędzenia czasu (10,7% wskazań, ponad 19 pp. różnicy). Te dwie odpowiedzi zamykały ranking z 2020 roku. Ich wysoka pozycja rok później może się wiązać ze zniesieniem technicznego limitu wyboru opcji w omawianym pytaniu. Aczkolwiek

respondenci byli proszeni o wskazanie 1-2 najważniejszych korzyści, jakie daje im uczestnictwo w festiwalu Pięć Smaków, to – formalnie nieskrępowani – wskazywali na wszystkie istotne dla nich aspekty udziału w wydarzeniu (wskazywano średnio po 2,7 opcji, rok wcześniej – po 2). Pozwoliło to stwierdzić, jak ważne (choć może nie pierwszoplanowe, por. dalej) są dla ankietowanych kwestie doświadczenia emocjonalnego i relaksu, jakie zapewnia im Festiwal.

Kilkanaścioro ankietowanych udzieliło także uzupełniającej odpowiedzi na omawiane pytanie. Wskazywano m.in. na możliwość obejrzenia słabo dostępnych filmów azjatyckich, możliwość obcowania z językami azjatyckimi, okazję do promowania kinematografii azjatyckiej wśród znajomych, szansę na poznanie osób o podobnych zainteresowaniach, możliwość uczestniczenia w „kulturze wysokiej” bez wychodzenia z domu (tabela nr 14).

Tabela 14. Główne korzyści z uczestniczenia w Festiwalu zdaniem osób ankietowanych, które brały udział po raz kolejny – inna odpowiedź

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>Możliwość obejrzenia filmów niedostępnych nigdzie indziej.</i>
2.	<i>Przyznam, że pomaga mi osłuchać się z językami, gł. koreańskim.</i>
3.	<i>Ćwiczenie językowe.</i>
4.	<i>Pozwala również zachęcać innych do zanurzenia się w azjatyckiej kinematografii.</i>
5.	<i>Dręczone znajomych moimi refleksjami i poleceniami filmów ;-)</i>
6.	<i>Poznanie osób o podobnych zainteresowaniach.</i>
7.	<i>Kluczowe jest dla mnie, że mogę uczestniczyć w kulturze wysokiej, nie wychodząc z domu.</i>
8.	<i>Dla mnie to wyjątkowe wydarzenie, bardzo cenię i interesuje mnie kino dalekowschodnie i Daleki Wschód.</i>
9.	<i>Pozwala lepiej poznać kultury Azji.</i>
10.	<i>Wprowadza nową estetykę w moje życie.</i>
11.	<i>Pozwala powrócić do już poznanych widoków, smaków, emocji...</i>
12.	<i>Pozwala mi się wyciszyć przed końcem roku – dzięki potrzebie skupienia się na filmach (najlepiej w kinie).</i>
13.	<i>Względy zawodowe.</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=13.

Jak wspomniano, pytanie o korzyści, jakie daje udziału w Festiwalu, było wielokrotnego wyboru, a respondenci zaznaczali średnio po 2,7 opcji. Większość, bo 62,8%, zaznaczyło tu po dwie odpowiedzi, znacznie mniej, bo 15,9% – po 3. Po 7,1% respondentów wskazało po 4 lub 5 korzyści, 5,1% łącznie – po 6 lub 7. Tylko 2% wybrało po jednej opcji.

Osoby wskazujące na korzyść w postaci wrażeń i emocji (doznań) częściej zaznaczały też opcję związaną z miłym spędzeniem czasu (relaksem) – i vice versa. Trzeba jednak zauważyć, że ankietowani, którzy wybrali jedną z tych dwóch odpowiedzi lub obie, znacznie częściej niż przeciętnie wskazywali na więcej niż 2 korzyści. Dla przykładu, zdecydowana większość, bo 92,6% respondentów (z 68), którzy wskazali na obie te odpowiedzi, zaznaczyło w omawianym pytaniu łącznie po 3 i więcej opcji (tymczasem w puli ogólnej 3 i więcej opcji wskazało tylko 35,2% badanych). Fakt ten pokazuje, że doznania i relaks to dla ankietowanych korzyści co prawda istotne, ale raczej uzupełniające niż pierwszoplanowe.

Nowych widzów zapytano o to, w jaki sposób dowiedzieli się o Festiwalu, przy czym chodziło o podanie jednego, głównego źródła. **Najpopularniejszym, podobnie jak rok wcześniej, okazał się Facebook – na tę odpowiedź wskazało 37,9%** respondentów ankiety elektronicznej (w 2020 roku – 48,4%). Na kolejnych miejscach uplasowały się: rodzina/znajomi – 18,2% (było 16,5%), reklama podczas festiwalu Nowe Horyzonty – 9,1% (rok wcześniej nie było takiej odpowiedzi do wyboru, ale kilkoro widzów – 1,9% – samodzielnie ją podało), portal kulturalny i prasa – po 6,1% (było odpowiednio 5,9%

i 6,1%), Instagram – 4,5% (tej odpowiedzi w 2020 roku także nie było – podało ją z własnej woli 2,1% ankietowanych), strona poświęcona tematyce azjatyckiej – również 4,5% (było 7,7%). Jedna osoba wskazała na materiały promocyjne w kinach, nikt natomiast nie wskazał na VOD Warszawa, portal warszawski ani na reklamę w środkach transportu miejskiego (tabela nr 15). 12,1% respondentów podało własną odpowiedź (tabela nr 16).

Tabela 15. Źródła wiedzy o Festiwalu zdaniem osób ankietowanych, które brały udział po raz pierwszy

ŹRÓDŁA WIEDZY O FESTIWALU	<i>n odp.</i>	<i>% odp.</i>
Facebook	25	37,9
Rodzina/znajomi	12	18,2
Reklama podczas festiwalu Nowe Horyzonty	6	9,1
Portal kulturalny (np. Filmweb, Filmawka, Papaya.Rocks, Poptown, Noizz)	4	6,1
Prasa – wydanie papierowe lub elektroniczne (np. „National Geographic Traveler”, „Przekrój”, „Pismo”, „Wyborcza”, w tym magazyn „Co Jest Grane 24”)	4	6,1
Instagram	3	4,5
Strona poświęcona tematyce azjatyckiej	3	4,5
Materiały promocyjne w kinach	1	1,5
VOD Warszawa	0	0,0
Portal warszawski (np. Warszawa Nasze Miasto, wawalove)	0	0,0
Reklama w środkach transportu miejskiego	0	0,0
Inna odpowiedź	8	12,1
Razem	66	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej, n=66.

Tabela 16. Główne źródła wiedzy o Festiwalu zdaniem osób ankietowanych uczestniczących po raz pierwszy – inna odpowiedź

LP.	ODPOWIEDŹ
1.	<i>Podcast „Azja Kręci”.</i>
2.	<i>Podcast „Azja Kręci” na Spotify.</i>
3.	<i>Podcast „Środek od Środka”.</i>
4.	<i>Szukając filmów Siona Sono, trafiłem na stronę festiwalu, gdy trwał przegląd jego filmów.</i>
5.	<i>Ze strony Pięciu Smaków.</i>
6.	<i>W tym roku z mediów społecznościowych (to przypilnowało, że kupiłam bilet), ale sam festiwal przewijał się już od kilku lat wśród znajomych.</i>
7.	<i>Newsletter wydarzenia założony podczas festiwalu her docs.</i>
8.	<i>Szukałam Upadłych aniołów wyświetlanych na dużym ekranie.</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=8.

3.4. Sposób i intensywność uczestniczenia w Festiwalu

3.4.1. Kino i/lub online

15. edycja Festiwalu miała formułę hybrydową. Online pokazywanych było 40 filmów, a w kinach wyświetlono 46 (6 filmów było pokazywanych tylko w kinie), w ramach 88 seansów.

Liczba wyświetleń online (co najmniej 10 minut filmu) wyniosła łącznie 19 061 (w tym posiadacze karnetów – 16 289; pojedyncze dostępy – 2 772). Najchętniej wybieranymi filmami były: *Wiosenna fala* – 1021 wyświetleń przez 957 unikalnych użytkowników; *Chungking Express* – 970 wyświetleń przez 895 unikalnych użytkowników; *Żona szpiega* – 828 wyświetleń przez 767 unikalnych użytkowników; *Spragnieni miłości* – 796 wyświetleń przez 733 unikalnych użytkowników; *Czerwona skrzynka na ulicy Eschera* – 661 wyświetleń przez 646 unikalnych użytkowników; *Szukając kobiety z kłami i wąsami* – 643

wyświetlenia przez 594 unikalnych użytkowników; *Dni naszego szaleństwa* – 628 wyświetleń przez 574 unikalnych użytkowników.

Frekwencja kinowa wyniosła 6690 wejść. Największą publiczność zebrały filmy: *Spragnieni miłości* – 494 wejścia podczas 3 seansów; *Chungking Express* – 324 wejścia podczas 2 seansów; *Happy Together* – 318 wejść podczas 2 seansów; *Upadłe anioły* – 310 wejść podczas 2 seansów; *2046* – 299 wejść podczas 2 seansów; *Wędrowcy na krawędzi* – 248 wejść podczas 2 seansów; *Dni naszego szaleństwa* – 235 wejść podczas 2 seansów (aż 6 z 7 wyżej wymienionych to filmy w reżyserii Wonga Kar Waia!).

Respondenci uczestniczący tylko w stacjonarnie (5,3%, 22 os.) byli pytani, dlaczego nie zdecydowali się na udział w części online. Większość zwracała uwagę na te aspekty odbioru kinowego, które dają mu przewagę nad oglądaniem filmów w Internecie – duży ekran, lepsze warunki do skupienia się, atmosfera, „magia” kina. Niektóre osoby deklarowały, że po prostu lubią czy też wolą chodzić do kina, inne z kolei stwierdzały, że w domu nie miałyby czasu na uczestniczenie w Festiwalu. Jedna osoba przyznała, że nie dysponuje dostatecznie wydajnym połączeniem internetowym (tabela nr 17).

Tabela 17. Powody nieuczestniczenia w części online Festiwalu

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>Wyjście do kina jest pewnego rodzaju ceremonią. Lepsze jest nagłośnienie i odbiór obrazu na dużym ekranie. Człowiek jest całkowicie oddany obrazowi. Oglądanie filmów w domu traci swoją magię. Człowiek się rozprasza, w czasie filmu się gada, a nie po jego zakończeniu, łązi w czasie seansu. Nie ma to sensu.</i>
2.	<i>Bardzo chciałam zobaczyć te filmy na dużym ekranie, do tego w domu zawsze się czymś rozpraszam.</i>
3.	<i>Oglądanie w domu nie dostarcza takiego skupienia. Do tego od kiedy jestem kinomanem, mam poczucie, że za każdym razem, gdy oglądam film w domu, czuję, że mógłbym go obejrzeć po prostu lepiej, czyli w kinie.</i>
4.	<i>W kinie filmy mają inny klimat i lepiej się je ogląda.</i>
5.	<i>[Online] nie oddaje tak emocji jak oglądanie w kinie.</i>
6.	<i>Rzadko można obejrzeć takie filmy w kinie, zupełnie inne doświadczenie.</i>
7.	<i>No bo to jednak tylko substytut prawdziwego kina.</i>
8.	<i>Zależało mi na doświadczeniu filmów na kinowej sali. Chciałem obejrzeć też niektóre filmy online, ale to prokrastynowałem i ostatecznie do tego nie doszło.</i>
9.	<i>Chciałam zobaczyć filmy na dużym ekranie w kinowej atmosferze.</i>
10.	<i>Po długiej przerwie działalności kin wolę oglądać filmy na sali, jeśli mam taką możliwość.</i>
11.	<i>Uważam, że festiwal online jest bardzo dobrym rozwiązaniem, ale chodzenie na wydarzenia stacjonarne sprawia mi większą przyjemność.</i>
12.	<i>Cenię sobie możliwość oglądania filmów w kinie. Festiwal w domu, nieeeee.</i>
13.	<i>Lubię kino fizycznie :) + Wong Kar-Wai jest szeroko dostępny, na festiwalach poluję najczęściej na filmy, których nigdzie indziej mogę nie zobaczyć, np. Skrzynka przy ulicy Eschera [Czerwona skrzynka na ulicy Eschera – przyp. aut.].</i>
14.	<i>Większą przyjemność sprawia mi wyjście do kina.</i>
15.	<i>Bardzo brakowało mi filmów oglądanych w kinie w czasie zeszłorocznej edycji, dlatego w tym roku postanowiłam oglądać wszystkie.</i>
16.	<i>Ponieważ zależało mi na seansach w kinie.</i>
17.	<i>Wolę w kinie.</i>
18.	<i>Preferuję kino „organiczne” :)</i>
19.	<i>Brak czasu na oglądanie filmów w domu.</i>
20.	<i>Niestety wiedziałam, że nie będę miała czasu obejrzeć więcej filmów niż te kilka, na które poszłam do kina.</i>
21.	<i>Mam słaby internet.</i>
22.	<i>Miałam, ale zapomniałam kupić biletu.</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=22.

Respondenci uczestniczący tylko w online (66,7%, 279 os.) byli z kolei pytani, dlaczego nie zdecydowali się na udział w części kinowej. Zdecydowanie najczęściej (ponad połowa odpowiedzi) jako przyczynę wskazywano **miejsce zamieszkania** (poza Warszawą) i brak możliwości (rzadziej chęci) przyjazdu, czy to z powodu obowiązków zawodowych, czy dodatkowych kosztów, jakie by się z tym wiązały. W około jednej czwartej wypowiedzi pojawiły się wątki związane z **pandemią** i kwestiami bezpieczeństwa (strach przed zarażeniem), w około jednej piątej – kwestia **braku czasu**, głównie z powodu obowiązków zawodowych i rodzinnych. Dwadzieścia kilka osób wprost przyznało, że forma online jest dla nich wygodniejsza, że tę formę preferują, że dzięki niej mogą obejrzeć więcej filmów. Inne wymieniane powody to stan zdrowia (nie w związku z covid) czy finanse (tabela nr 18).

Tabela 18. Powody nieuczestniczenia w części kinowej Festiwalu – przykładowe wypowiedzi

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>Znaczna odległość od Warszawy i posiadanie małego dziecka, którym trzeba się opiekować.</i>
2.	<i>Nie mieszkam w Warszawie i nie miałam dość wolnego, aby wyrwać się na festiwal – z tego powodu w poprzednich latach nie uczestniczyłam, dopiero wersja online dała mi taką szansę.</i>
3.	<i>Nie jestem z Warszawy, więc udział stacjonarnie nie byłby możliwy.</i>
4.	<i>Nie jestem z Warszawy. Koszty noclegu na festiwal zniechęcają do udziału stacjonarnego.</i>
5.	<i>Mieszkam w Krakowie oraz uważam stacjonarne festiwale za wykańczające fizycznie. Łatwiej jest pogodzić życie, gdy się ogląda filmy online.</i>
6.	<i>Wyjazd do Warszawy jest poza moim zasięgiem (studiuję dziennie).</i>
7.	<i>Odległość z miejsca zamieszkania i alternatywa w postaci możliwości wzięcia udziału online, która niesamowicie zwiększała wygodę uczestnictwa w Festiwalu (możliwość oglądania w dowolnym momencie czasu wolnego). Dodatkowo platforma Festiwalu działa bez zarzutów, co jeszcze bardziej zachęca do skorzystania z formy zdalnej.</i>
8.	<i>Mieszkam poza Warszawą, więc uczestnictwo w stacjonarnej części Festiwalu byłoby dla mnie obecnie trochę za drogie.</i>
9.	<i>Mieszkam na wsi i mam wygodną kanapę.</i>
10.	<i>Pandemia i nie stać mnie na wyjazd (transport, wyżywienie, hotel itp.), oczywiście spowodowane mega inflacją.</i>
11.	<i>Z powodu ryzyka zakażenia wirusem covid-19.</i>
12.	<i>Covid i lenistwo, wystarczająco dużo dobrych filmów online; chociaż gdyby nie pandemia, prawdopodobnie wybrałabym się do kina na trzy filmy.</i>
13.	<i>Z powodu przechorowywania covidu.</i>
14.	<i>Bezpieczeństwo – epidemia covid-19.</i>
15.	<i>Obawy związane z pandemią i fakt, że Polacy nie przestrzegają zasad dystansu/maski itp.</i>
16.	<i>Brak czasu na pogodzenie chęci obejrzenia jak największej ilości filmów z zasuwaniami do kina + trochę finanse.</i>
17.	<i>Kolidował z grafiką pracy.</i>
18.	<i>Brak czasu na dojazdy do kina :(</i>
19.	<i>W tym roku tylko i wyłącznie z powodu braku wolnego czasu – zdecydowanie preferuję festiwal w formie stacjonarnej.</i>
20.	<i>Brak czasu, żeby pójść do kina (filmy oglądałam zazwyczaj późnym wieczorem), a także większy komfort oglądania (pandemia wymusza pewne ograniczenia).</i>
21.	<i>Nie mogę wziąć urlopu w listopadzie.</i>
22.	<i>Ze względu na grafik, który trudno było dopasować mi do wieczornych seansów w kinie. Przede wszystkim chodzi o wygodę, film online mogę oglądać o każdej porze dnia, do tego mogę go w razie czego zatrzymać, przewinąć, cofnąć etc.</i>
23.	<i>Brak możliwości zapewnienia w tym czasie opieki dla mojego małego dziecka ;)</i>
24.	<i>Online był zdecydowanie wygodniejszy i mogłam obejrzeć w ten sposób więcej filmów.</i>
25.	<i>Dojazdy, parkowanie, pandemia, kino/ekran w domu.</i>
26.	<i>Brak środków na wydarzenie w formie stacjonarnej.</i>
27.	<i>Z oszczędności. Online mogłam oglądać wspólnie z rodziną.</i>
28.	<i>Dlatego że kupiłam już karnet online i musiałam go wykorzystać. Więc kolejne 20 zł za film w kinie to dużo...</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=279.

Respondenci uczestniczący hybrydowo (117 os.) byli natomiast pytani o to, czym się kierowali, decydując, które filmy obejrzą online, a które w kinie. I tak, niektórzy dokonywali wyboru na podstawie prostych kryteriów, inni stosowali mniej lub bardziej skomplikowane procedury wyboru. O tym, czy dany film zostanie obejrany w kinie, w prawie połowie przypadków decydowało, w pierwszej kolejności, to, **czy był on dostępny online**. Bardzo istotne były również możliwości czasowe ankietowanych w odniesieniu do **kalendrza projekcji**. Część osób postawiła sobie za cel obejrzenie na dużym ekranie **filmów o szczególnych walorach artystycznych** (zwłaszcza wizualnych), jak również filmów uznanych z jakichś innych powodów za wyjątkowo godne zobaczenia. Dla wielu takimi filmami były dzieła Wonga Kar Waia. Niektórzy stosowali podejście minimum i w kinie oglądali tylko to, co było niedostępne online. Inni przeciwnie, starali się obejrzeć jak najwięcej filmów na dużym ekranie (tabela nr 19).

Tabela 19. Przyczyny wyboru formy oglądania konkretnych filmów (kino/online) przez ankietowanych uczestniczących hybrydowo – przykładowe odpowiedzi na pytanie: „Czym się Pan/Pani kierował/-a, decydując, które filmy obejrzy online, a które w kinie?”

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>W kinie oglądałam Wong Kar Waia i filmy, które nie były dostępne online.</i>
2.	<i>Tym, że niektóre filmy były możliwe do obejrzenia jedynie w kinie, wizualnym aspektem filmów oraz terminarzem (w kinie mogłam obejrzeć filmy tylko w weekend).</i>
3.	<i>W kinie obejrzałam filmy, które nie były dostępne online.</i>
4.	<i>Wybierałam filmy, które były dostępne tylko w kinie lub te, przy których wydawało mi się, że sala nie będzie pełna (covid).</i>
5.	<i>Terminami pokazów kinowych, tym, czy film jest pokazywany wyłącznie w kinie, jak bardzo zależy mi na zobaczeniu danego filmu na dużym ekranie.</i>
6.	<i>Dostępność filmów tylko w kinie, charakter filmu – niektóre lepiej zobaczyć na dużym ekranie z uwagi na ich piękne zdjęcia (retrospektywa).</i>
7.	<i>Kryterium była dostępność. Większość filmów, którą obejrzałam w kinie, była niedostępna online.</i>
8.	<i>Kino – te, które najbardziej chciałam zobaczyć, ale też dostępne po 17 w dni powszednie – praca.</i>
9.	<i>To była złożona selekcja: 1. Mogłam być w Warszawie tylko na weekend, więc po pierwsze czasem projekcji. 2. Dostępnością – pierwszeństwo miały filmy dostępne tylko w kinie. 3. Oceniałam, który obraz jest bardziej „kinowy”, spektakularny. 4. Brałam pod uwagę zdanie i gusta osób mi towarzyszących. 5. Chciałam w miarę urozmaicić tematykę.</i>
10.	<i>Wyłączną dystrybucją filmów w kinie oraz czasem (przyjechałam do Warszawy specjalnie na weekend festiwalowy).</i>
11.	<i>W kinie w weekend, a online w ciągu tygodnia.</i>
12.	<i>Dostępnością wolnego czasu prywatnego.</i>
13.	<i>Datą projekcji w kinie – jeśli nie mogłam na niego pójść, oglądałam online.</i>
14.	<i>Wybierając filmy do obejrzenia w kinie, kierowałam się nazwiskiem twórcy (głównie Wong, ale też Zhang Yimou), dopasowaniem do harmonogramu (stacjonarnie byliśmy tylko 3 dni), także ewentualną późniejszą dostępnością w dystrybucji/na VOD. Posiadając karnet online, miałem podejście takie, że „zawsze mogę obejrzeć ten film później”, więc chciałem, żeby seanse kinowe były na pewno ciekawe albo wyjątkowe dla warunków kinowych, albo dostępne tylko stacjonarnie.</i>
15.	<i>Zależało mi na obejrzeniu w kinie filmów bardzo dźwiękowych (Labirynt, Medium) oraz dłuższych, bardziej wymagających (jak Sion Sono). Online wybierałam filmy bardziej skupiające się na fabule niż na walorach wizualnych.</i>
16.	<i>Rodzaj filmu – jeśli wiem, że warstwa wizualna jest dla filmu ważna, wybieram kino; jeśli to kameralny film, w którym liczy się głównie opowieść, emocje, psychologia postaci – wybieram online.</i>
17.	<i>Starłam się zapoznać z wcześniej udostępnionymi materiałami o filmach (zapowiedzi przygotowane przez zespół Pięciu Smaków), na tej podstawie zdecydowałam, które będzie warto zobaczyć w warunkach kinowych, a które seanse mniej „ucierpią” na odtworzeniu ich w domowych warunkach. (...) nie ukrywam, że przeszło mi przez myśl, że oznaczenie „rekomen-dacji” oglądania danego filmu w kinie (od organizatorów) mogłoby być przydatne. :)</i>

18.	<i>Online te mniej priorytetowe, których nie zdążyłam w kinie + zależało mi na WKW w kinie.</i>
19.	<i>Przede wszystkim chciałam obejrzeć w kinie filmy Wong Kar Waia, ponieważ to mój ulubiony reżyser i możliwość zobaczenia swoich ulubionych filmów na wielkim ekranie to było niezwykle przeżycie.</i>
20.	<i>Starałem się oglądać wszystko w kinie, online tylko to, czego z różnych względów nie byłem w stanie zmieścić w harmonogramie kinowym.</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=117.

3.4.2. Liczba obejrzanych filmów

Wszyscy respondenci ankiety elektronicznej byli pytani o liczbę obejrzanych filmów, przy czym osoby uczestniczące hybrydowo były proszone o podanie danych dla online, dla kina i łącznie.

Ankietowani, którzy uczestniczyli w części stacjonarnej Festiwalu, najczęściej deklarowali **obejrzenie w kinie od 2 do 5 filmów – 43,9%**, a w dalszej kolejności 10-19 filmów – 20,1%. Po 14,4% obejrzało 1 lub 6-9 filmów, 6,5% – 20-29 filmów. Jedna osoba zadeklarowała obejrzenie w kinie 30 lub więcej filmów.

Ankietowani, którzy uczestniczyli w części online Festiwalu, najczęściej deklarowali **obejrzenie online od 10 do 19 filmów – 36,6%**, a w dalszej kolejności 2-5 filmów – 21,2% i 20-29 filmów – 18,4%. Po 11,1% obejrzało 6-9 i 30 lub więcej filmów. 1,5% (6 os.) zadeklarowało obejrzenie 1 filmu. **66,2% obejrzało więcej niż 10 filmów** (tabela nr 20).

Tabela 20. Liczba filmów obejrzanych w kinie i online ogółem

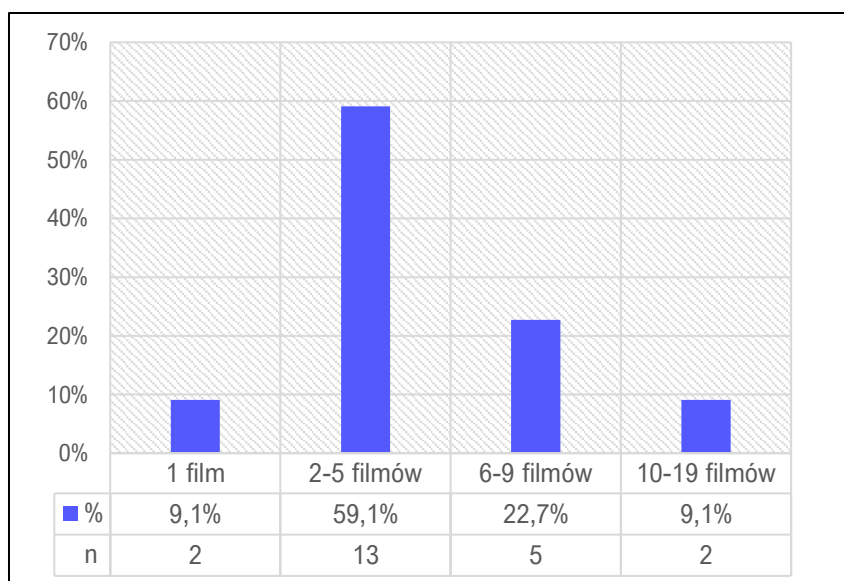
LICZBA FILMÓW – KINO	n odp.	% odp.	LICZBA FILMÓW – ONLINE	n odp.	% odp.
1	20	14,4	1	6	1,5
2-5	61	43,9	2-5	84	21,2
6-9	20	14,4	6-9	44	11,1
10-19	28	20,1	10-19	145	36,6
20-29	9	6,5	20-29	73	18,4
30 i więcej	1	0,7	30 i więcej	44	11,1
Razem	139	100	Razem	396	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej, n=418.

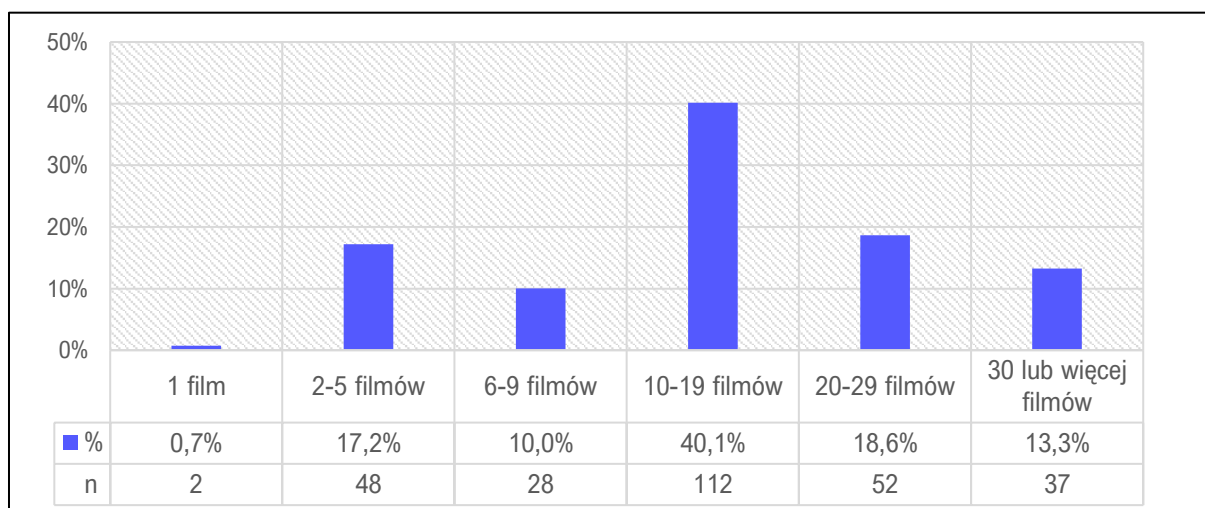
Ankietowani, którzy zdecydowali się na udział tylko w części stacjonarnej, najczęściej deklarowali obejrzenie **od 2 do 5 filmów – tę odpowiedź zaznaczyło 59,1% badanych**. Dość duży był również udział osób, które uczestniczyły w od 6 do 9 seansów – 22,7% (choć w liczbach bezwzględnych mówimy tu tylko o 5 odpowiedziach). Dwoje ankietowanych obejrzało po 1 filmie, dwoje – po 10 i więcej (wykres nr 12).

Respondenci uczestniczący tylko online podobnie jak rok wcześniej najczęściej deklarowali obejrzenie **od 10 do 19 filmów – 40,1%** (w 2020 roku – 34,9%), a w dalszej kolejności 20-29 filmów – 18,6% (było 21,9%), 2-5 filmów – 17,2% (było 9,2%), 30 lub więcej filmów – 13,3% (było 18,4%), 6-9 filmów – 10% (było 13,9%), 1 filmu – 0,7% (wykres nr 13). Oznacza to, że **72% z nich obejrzało minimum 10 filmów** (w 2020 roku – 75%), a **31,9% – minimum 20** (było nieco ponad 40%).

W porównaniu do danych z 2020 roku uwagę zwraca wzrost odsetka ankietowanych uczestniczących tylko online, którzy obejrzeli od 2 do 5 propozycji – z 9,2% do 17,2%. Pogłębiona analiza pokazuje, że były to w większości (70,8%) osoby, które korzystały z pojedynczych dostępów do filmów.

Wykres 12. Liczba filmów obejranych przez osoby ankietowane, które brały udział tylko w części stacjonarnej
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=22.

Wykres 13. Liczba filmów obejranych przez osoby ankietowane, które brały udział tylko w części online
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=279.

Respondenci uczestniczący hybrydowo (28%, 117 os.) najczęściej deklarowali obejrzenie łącznie 10-19 filmów – 27,4%, 20-29 filmów – 26,5% lub 30 i więcej filmów 23,9%. Oznacza to, że **77,8% z nich obejrzało minimum 10 filmów, a 50,4% – minimum 20.**

W tej grupie ankietowanych można wyróżnić kilka podgrup, ze względu na dominujące formy i intensywność uczestnictwa w Festiwalu (tabela nr 21):

- osoby uczestniczące z bardzo małą lub małą intensywnością (od 1 do 5 filmów) w obu formach – 19,7% (23 os. ze 117);
- osoby uczestniczące z bardzo małą lub małą intensywnością w jednej formie (od 1 do 5 filmów) i średnią intensywnością w drugiej formie (od 6 do 9 filmów) lub ze średnią intensywnością w obu formach (od 6 do 9 filmów) – 12% (14 os. ze 117);
- osoby uczestniczące z bardzo małą lub małą intensywnością w kinie (od 1 do 5 filmów) i dużą, bardzo dużą lub ekstremalnie dużą intensywnością online (od 10 do

19, od 20 do 29 lub 30 i więcej filmów) – 30,8% (36 os. ze 117, najliczniejsza podgrupa);

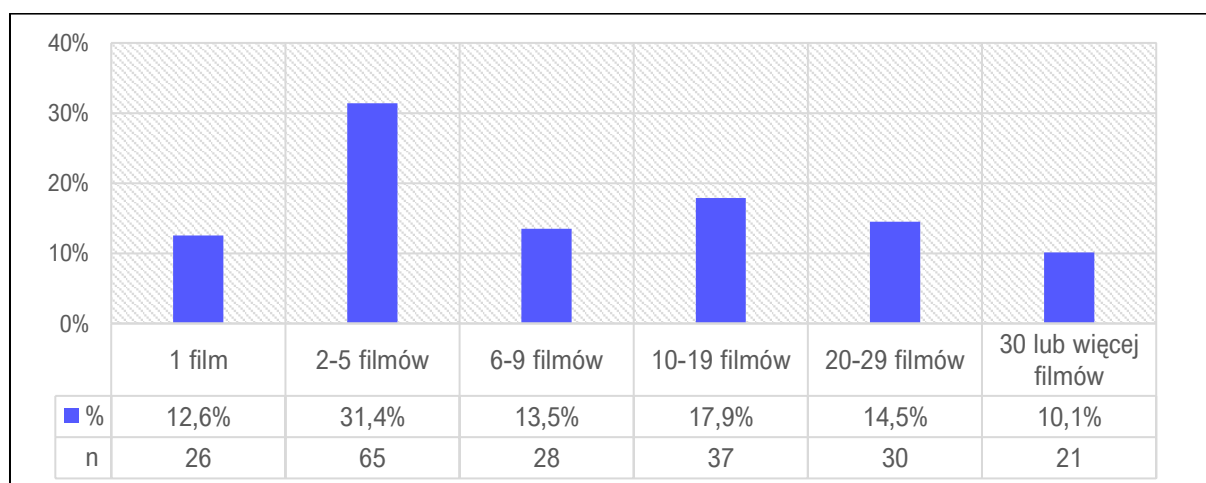
- osoby uczestniczące z bardzo małą lub małą intensywnością online (od 1 do 5 filmów) i dużą lub bardzo dużą intensywnością w kinie (od 10 do 19 lub od 20 do 29 filmów) – 10,2% (12 os. ze 117, najmniej liczna podgrupa);
- osoby uczestniczące ze średnią intensywnością w jednej formie (od 6 do 9 filmów) i dużą, bardzo dużą lub ekstremalnie dużą intensywnością w drugiej (od 10 do 19, od 20 do 29 lub 30 i więcej filmów) – 12,8% (15 os. ze 117);
- osoby uczestniczące z dużą, bardzo dużą lub ekstremalnie dużą intensywnością w obu formach (od 10 do 19, od 20 do 29 lub 30 i więcej filmów) – 14,5% (17 os. ze 117).

Tabela 21. Ankietowani uczestniczący w Festiwalu hybrydowo – segmentacja ze względu na liczbę filmów obejranych w danej formie (w kinie lub online)

LICZBA FILMÓW ONLINE	1	2-5	6-9	10-19	20-29	30 +	Razem
LICZBA FILMÓW W KINIE	Udział (%)						
1 (bardzo mała intensywność)	0,0 (0)	5,1 (6)	1,7 (2)	5,1 (6)	2,6 (3)	0,9 (1)	15,4 (18)
2-5 (mała intensywność)	1,7 (2)	12,8 (15)	4,3 (5)	9,4 (11)	8,5 (10)	4,3 (5)	41,0 (48)
6-9 (średnia intensywność)	0,9 (1)	3,4 (4)	1,7 (2)	3,4 (4)	2,6 (3)	0,9 (1)	12,8 (15)
10-19 (duża intensywność)	0,0 (0)	8,5 (10)	3,4 (4)	8,5 (10)	1,7 (2)	0,0 (0)	22,2 (26)
20-29 (bardzo duża int.)	0,9 (1)	0,9 (1)	2,6 (3)	1,7 (2)	1,7 (2)	0,0 (0)	7,7 (9)
30 + (ekstremalnie duża int.)	0,0 (0)	0,0 (0)	0,0 (0)	0,0 (0)	0,9 (1)	0,0 (0)	0,9 (1)
Razem	3,4 (4)	30,8 (36)	13,7 (16)	28,2 (33)	17,9 (21)	6,0 (7)	100 (117)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=117. W nawiasach podano liczbę odpowiedzi.

Pytanie dotyczące liczby filmów znalazło się również w ankiecie przedzinerce, przy czym tu zbierano deklaracje odnośnie do planów ankietowanych – ile filmów łącznie zamierzają obejrzeć w ramach Festiwalu, w kinie i/lub online. Najczęściej wybraną odpowiedzią było „2-5 filmów” – wskazało ją 31,4% ankietowanych, z drugiej strony ponad połowa – 56% – zadeklarowała, że filmów będzie 6 lub więcej (wykres nr 14). 12,6% planowało obejrzenie tylko 1 filmu (respondenci byli proszeni o uwzględnienie w odpowiedzi seansu, podczas którego odbywało się badanie). Osoby te (26 os.) nieco gorzej, ale wciąż dobrze oceniły 15. edycję Festiwalu (średnia 4,0; dla ankiety przedzinerki ogółem było to 4,3).

Wykres 14. Liczba filmów obejranych przez osoby ankietowane – ankieta przedzinerka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzinerki; n=207.

3.4.3. Studio festiwalowe

Oprócz oglądania filmów, widzowie Festiwalu mogli także uczestniczyć w szeregu okołofilmowych i okołooazjatyckich działań dodatkowych. Głównym było **studio festiwalowe**, emitowane codziennie w południe. Jego oglądanie zadeklarowało **60,8%** (254 os.) respondentów ankiety elektronicznej, przy czym w momencie wypełniania kwestionariusza 23,4% miało za sobą obejrzenie 1-2 odcinków, taki sam odsetek osób zdążył obejrzeć od 3 do 5 odcinków; 10,3% obejrzało do tego czasu 6-9 odcinków, 2,9% – 10-14 odcinków, 0,7% (3 os.) – wszystkie 15 (tabela nr 22).

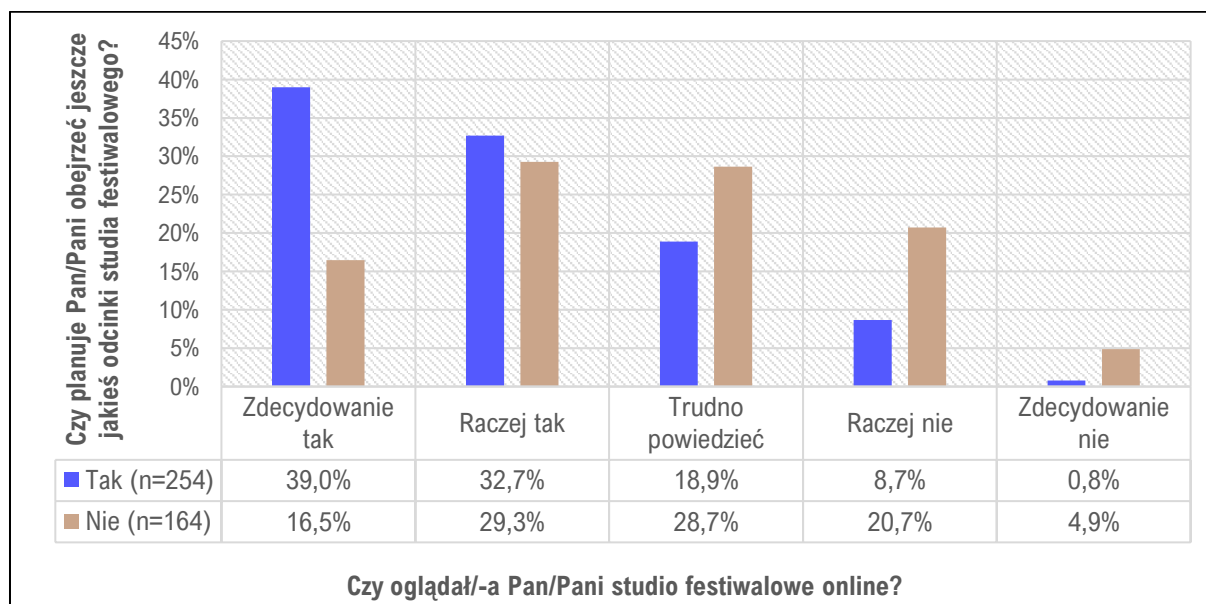
Tabela 22. Odbiór studia festiwalowego przez respondentów ankiety elektronicznej

ODBIÓR STUDIA FESTIWALOWEGO	n odp.	% odp.
TAK, w tym:	254	60,8
sporadycznie – obejrzałem/-am (jak dotąd) 1-2 odcinki	98	23,4
od czasu do czasu – obejrzałem/-am (jak dotąd) 3-5 odcinków	98	23,4
często – obejrzałem/-am (jak dotąd) 6-9 odcinków	43	10,3
bardzo często – obejrzałem/-am (jak dotąd) 10-14 odcinków	12	2,9
regularnie – obejrzałem/-am wszystkie odcinki (15)	3	0,7
NIE	164	39,2
Razem	418	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej, n=418.

Ankietowani, którzy w momencie wypełniania ankiety mieli za sobą obejrzenie minimum 3-5 odcinków studia festiwalowego (156 os.), zostali dodatkowo zapytani o to, w jakich porach je oglądali. **Zdecydowana większość – 75,6% – odtwarzała odcinki później**, na żywo oglądało tylko 10,3%. 14,1% respondentów stosowało obie formy, z podobną częstotliwością.

71,7% ankietowanych, którzy już oglądali studio, zadeklarowało, że zamierza obejrzeć jeszcze jakieś jego odcinki, w tym 39% – zdecydowanie. Z kolei respondenci, którzy studia jeszcze nie oglądali, byli mniej przekonani – 45,7% chciałoby jeszcze obejrzeć jakieś odcinki, w tym tylko 16,5% zdecydowanie (wykres nr 15). Ogółem, odsetek osób, które planowały jeszcze oglądać studio, wyniósł 61,5%, w tym zdecydowanych było 30,1%.

Wykres 15. Chęć oglądania studia festiwalowego po zakończeniu Festiwalu, z podziałem na osoby, które w momencie wypełniania ankiety już studio oglądały, a te, które nie obejrzały żadnego jego odcinka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=418.

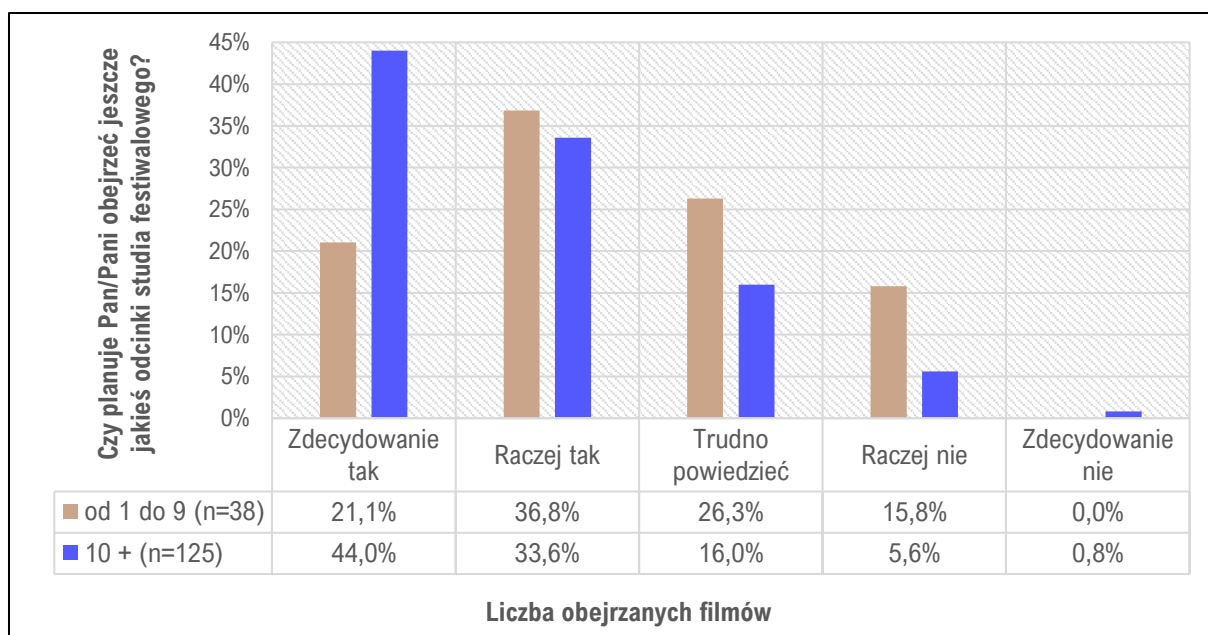
Ankietowani, którzy w momencie wypełniania ankiety mieli za sobą obejrzenie maksymalnie 1-2 odcinków studia festiwalowego albo w ogóle studia nie oglądali (262 os.), a którzy zadeklarowali – raczej lub zdecydowanie – że nie zamierają oglądać żadnych odcinków już po zakończeniu Festiwalu (55 os.), mieli możliwość uzasadnienia swojej odpowiedzi – skorzystało z niej 47 osób. Wymieniano następujące przyczyny:

- brak czasu (22 os.: *Cenię sobie materiały wprowadzające przed filmami, ale na studio brakuje mi już czasu; Brak czasu wobec dużej liczby filmów; Nie mam czasu i bardziej interesowały mnie same filmy; Nadchodzą Święta, trwa AFF i Sputnik, zaraz Afrykamera, jest co robić. Brutalne, ale prawdziwe*);
- brak zainteresowania – czy to ogólnie, czy z powodu tego, że studio nie przypadło do gustu (15 os.: *Nie interesuje mnie to; Tematyka filmów jest interesująca, ale nie pasjonuję się nią na tyle, by oglądać coś jeszcze poza filmami; Trudno mi to przyznać, ale niestety dwie nowe prowadzące studia nie za bardzo przypadły mi do gustu i nie wpasowały się w klimat festiwalu, który znałem do tej pory*);
- preferowanie samodzielnego odbioru (8 os.: *Wolę oglądać filmy niż słuchać o nich; Obejrzałam kilka wywiadów z twórcami filmów i na razie wystarczy mi to jako komentarz do filmów, osobiście czasem wolę zostawić wrażenie po obejrzeniu filmu bez dodatkowego komentarza, ewentualnie samemu poczytać lub poszukać informacji o filmie; Nie interesują mnie wypowiedzi innych, wolę sam ocenić bez sugestii*);
- przesyt (3 os.: *Chwilowy przesyt tematem kina azjatyckiego*).

Dwie osoby zauważyły, że wolą podcasty, jedna stwierdziła, że jest ogólnie rozczarowana bieżącą edycją Festiwalu.

W najliczniejszej grupie ankietowanych odbiorców 15. edycji, wydzielonej ze względu na sposób uczestniczenia w Festiwalu, tj. wśród widzów, którzy brali udział tylko online, odsetek wszystkich tych, którzy chcieliby jeszcze obejrzeć jakieś odcinki studia festiwalowego, był podobny jak dla ogółu odbiorców i wyniósł 62,7%. W przypadku widzów online, którzy w momencie wypełniania ankiety mieli już styczność ze studiem, było z kolei 73% takich osób – nieznacznie więcej niż ogólnej puli.

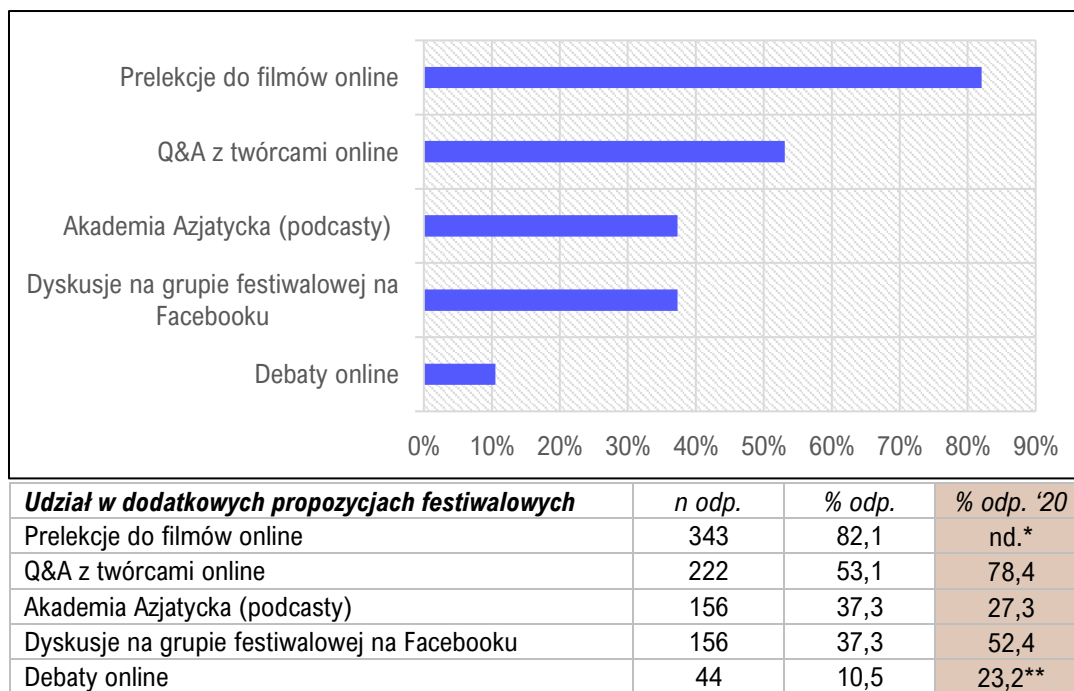
Powyższy wynik warto zrewidować w odniesieniu do liczby obejrzanych przez ankietowanych filmów. Jak się okazuje, wśród tych, którzy brali udział tylko online, a w momencie wypełniania ankiety mieli już styczność ze studiem festiwalowym, **różny był odsetek pozytywnych deklaracji dotyczących przyszłego oglądania studia w zależności od liczby obejrzanych filmów**: spośród tych, którzy obejrzeli od 1 do 9 filmów (38 os.), 57,9% miało w planach oglądanie studia już po zakończeniu Festiwalu, w tym 21,1% – zdecydowanie; z kolei wśród tych, którzy obejrzeli 10 i więcej filmów (125 os.), odsetek ten wyniósł aż 77,6%, a zdecydowanych było 44% (wykres nr 16). Uzyskane wyniki mogłyby świadczyć o funkcjonowaniu w grupie widzów online dwóch głównych typów praktyk uczestniczenia w Festiwalu, różniących się między sobą intensywnością korzystania z oferty.

Wykres 16. Chęć oglądania studia festiwalowego po zakończeniu Festiwalu wśród widzów, którzy uczestniczyli tylko online, a którzy w momencie wypełniania ankiety już studio oglądali, w zależności od liczby obejrzanych filmów
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=163.

3.4.4. Inne działania dodatkowe

O intensywności korzystania z oferty festiwalowej świadczy także udział ankietowanych w innych działaniach dodatkowych online. Największym powodzeniem cieszyły się **prelekcje do filmów** – śledziło je **82,1%** ogółu ankietowanych. Ponad połowa – **53,1%** – oglądała **Q&A z twórcami**, po 37,3% uczestniczyło w Akademii Azjatyckiej i w dyskusjach na grupie festiwalowej na Facebooku. 10,5% śledziło debaty online (wykres nr 17).

* Brak tej odpowiedzi w kafeterii analogicznego pytania z 2020 roku; ** Debata „Kino czułe społecznie...”

Wykres 17. Udział w dodatkowych propozycjach festiwalowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety; n=418. W prawej kolumnie podano dla porównania wyniki analogicznej ankiety z 2020 roku, n=569 (wiersze 2 i 5) i 439 (wiersze 3 i 4) [odpowiedzi były rozdzielone pomiędzy dwa pytania, na które odpowiadała różna liczba osób].

Ankietowani brali udział średnio w 2,2 propozycjach dodatkowych (z 5), przy czym:

- dla widzów wyłącznie kinowych średnia ta wyniosła 1,2;
- dla widzów uczestniczących wyłącznie online – 2,1;
- dla widzów uczestniczących hybrydowo – 2,6.

Pogłębiona analiza danych z 2020 roku wykazała związek pomiędzy liczbą obejrzanych przez daną osobę filmów a jej udziałem w działaniach dodatkowych. Im większą liczbę obejrzanych filmów deklarowała osoba wypełniająca ankietę, tym częściej deklarowała udział w wydarzeniach dodatkowych. Szczególnie wyraźna była różnica pomiędzy grupami osób, które obejrzały do 9 filmów, a grupami, które obejrzały 10 filmów i więcej. Wraz ze wzrostem liczby obejrzanych filmów wzrastała również liczba zadeklarowanych rodzajów działań okołofilmowych oraz pozafilmowych, w których brano udział (różnorodność).

Podobne zależności można zaobserwować w 2021 roku. Przykładowo, przywołując grupę, o której była mowa wyżej, tj. widzów, którzy brali udział tylko online, a w momencie wypełniania ankiety mieli już styczność ze studiem festiwalowym. Ci, którzy obejrzały od 1 do 9 filmów, a w 57,9% mieli w planach oglądanie studia już po zakończeniu Festiwalu, deklarowali skorzystanie ze średnio 2,1 dodatkowych propozycji. Z kolei ci, którzy obejrzały 10 i więcej filmów, a w 77,6% planowali dalsze oglądanie studia festiwalowego, deklarowali skorzystanie z wyraźnie większej liczby dodatkowych propozycji – średnio 2,7.

Różnice widać też na przykładzie ankietowanych widzów uczestniczących hybrydowo. Wyżej w tabeli nr 21 podzielono ich na segmenty, zgodnie z liczbą filmów obejrzanych w danej formie. Analiza tych segmentów pod względem średniej liczby dodatkowych propozycji pokazuje, że średnia ta rośnie do pewnego momentu wraz ze wzrostem intensywności uczestnictwa w Festiwalu. Tu również dość wyraźna jest granica pomiędzy grupami osób, które obejrzały do 9 filmów (w tej czy innej formie), a grupami, które obejrzały 10 filmów i więcej (tabela nr 23).

Tabela 23. Ankietowani uczestniczący w Festiwalu hybrydowo – segmenty wyróżnione ze względu na liczbę filmów obejrzanych w danej formie a średnia liczba dodatkowych propozycji, z których skorzystali ankietowani z danego segmentu

LICZBA FILMÓW ONLINE	1	2-5	6-9	10-19	20-29	30 +
LICZBA FILMÓW W KINIE	Średnia liczba dodatkowych aktywności					
1 (bardzo mała intensywność)	1,2		2,1	2,9		
2-5 (mała intensywność)						
6-9 (średnia intensywność)				3,3		
10-19 (duża intensywność)	2,9		3,3	2,9		
20-29 (bardzo duża int.)						
30 + (ekstremalnie duża int.)						

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=117.

3.5. Ocena programu

Respondenci ankiety elektronicznej wysoko, choć nieco gorzej niż rok wcześniej, ocenili **repertuar filmowy** 15. edycji Festiwalu. W odpowiedzi na pytanie o to, czy spełnił on ich oczekiwania, 38,5% osób zaznaczyło opcję „zdecydowanie tak” (w 2020 roku było to 59,7%), a 48,6% – „raczej tak” (w 2020 – 37%). Oznacza to, że **87,1% opinii na temat repertuaru miało wydźwięk pozytywny** (w 2020 – 96,7%). 6,5% badanych osób nie miało w omawianej sprawie zdania, 5% zaznaczyło odpowiedź „raczej nie”, a 1,4% (6 os.) – „zdecydowanie nie” (wykres nr 18).

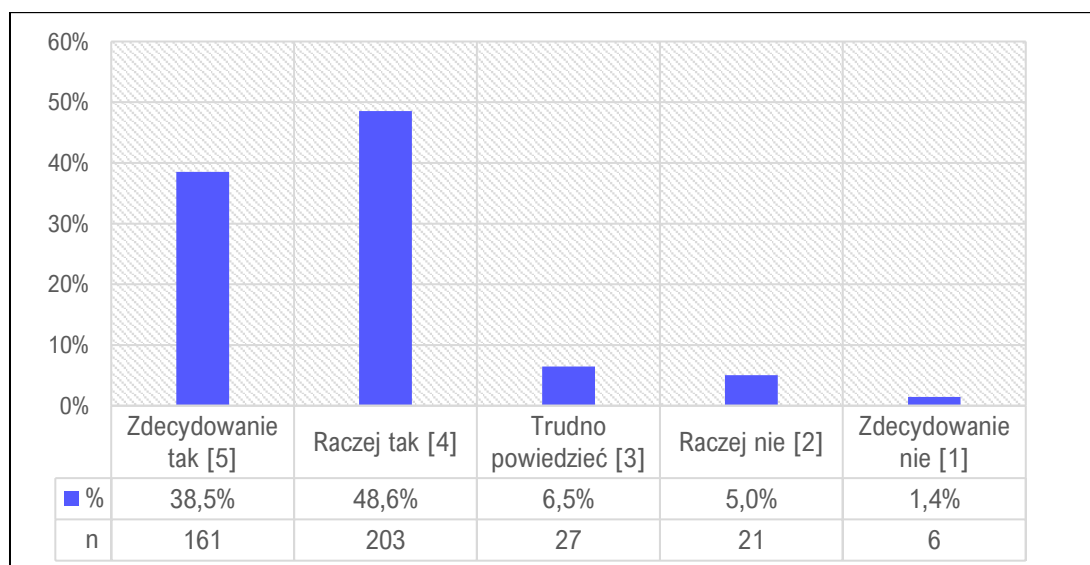
Warto zauważyć, że także w tym przypadku osoby, które uczestniczyły w Festiwalu po raz pierwszy, były nieco bardziej usatysfakcjonowane od tych, które brały udział po raz kolejny (por. ogólna ocena Festiwalu). Średnia ocena repertuaru wyniosła w tej pierwszej grupie 4,4, w drugiej 4,1, natomiast ogółem – 4,2. Przypomnijmy, że średnia ocena 15. edycji Festiwalu jako takiej ogółem była nieco wyższa niż ocena repertuaru ogółem i wyniosła 4,4 (podobną tendencję zauważono rok wcześniej).

Warto też dodać, że średnia ocena repertuaru wśród widzów powracających różniła się nieco w zależności od tego, w ilu wcześniejszych edycjach wzięli udział oni, i wyniosła:

- wśród tych, którzy brali udział tylko w jednej edycji – 4,1 (średnia ogólna ocena Festiwalu w tej grupie to 4,4);
- wśród tych, którzy brali udział w od 2 do 5 edycji – również 4,1 (średnia ogólna ocena – 4,3);
- wśród tych, którzy brali udział w 6-9 edycjach – 4,0 (średnia ogólna ocena – 4,2);
- wśród tych, którzy brali udział w 10 i więcej edycjach – 4,3 (średnia ogólna – 4,7).

Wyróżnia się tu wyraźnie grupa ankietowanych, którzy uczestniczyli w 10 i więcej edycjach (15 os.) – można by ich uznać za najwierniejszych fanów Festiwalu, mających silnie emocjonalny stosunek do wydarzenia, co niewątpliwie wpływa na wysokość wystawianych przez nich ocen (uczestnictwo w Pięciu Smakach to już dla nich tradycja, Festiwal wywołuje szereg pozytywnych skojarzeń itd.).

Różnice w ocenach odnotowano także pomiędzy grupami widzów wydzielonymi ze względu na sposób uczestnictwa w Festiwalu. Najlepiej repertuar ocenili ankietowani, którzy brali udział tylko w części stacjonarnej – średnia 4,3, nieco gorzej ci, którzy uczestniczyli hybrydowo – średnia 4,2, oraz tylko online – średnia 4,1 (tabela nr 24).

Średnia ocena: 4,2 [2020: 4,5]

Średnia wśród powracających widzów: 4,1 [2020: 4,5]

Średnia wśród nowych widzów: 4,4 [2020: 4,6]

Średnia wśród widzów uczestniczących tylko w kinie: 4,3

Średnia wśród widzów uczestniczących hybrydowo: 4,2

Średnia wśród widzów uczestniczących tylko online: 4,1

[jeśli zdecydowanie nie = 1; raczej nie = 2; trudno powiedzieć = 3; raczej tak = 4; zdecydowanie tak = 5]

Wykres 18. Ocena repertuaru Festiwalu przez osoby ankietowane (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia repertuar filmowy tej edycji Festiwalu? Czy spełnił on Pana/Pani oczekiwania?”)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418.

Tabela 24. Sposób uczestnictwa w Festiwalu a ocena repertuaru – udział (%)

SPOSÓB UCZESTNICTWA	Tylko w kinie	Tylko online	W kinie i online	Ogółem
OCENA REPERTUARU (czy spełnił oczekiwania)	Udział (%)			
Zdecydowanie tak [5]	45,5 (10)	35,1 (98)	45,3 (53)	38,5 (161)
Raczej tak [4]	40,9 (9)	51,6 (144)	42,7 (50)	48,6 (203)
Trudno powiedzieć [3]	13,6 (3)	6,1 (17)	6,0 (7)	6,5 (27)
Raczej nie [2]	0,0 (0)	6,1 (17)	3,4 (4)	5,0 (21)
Zdecydowanie nie [1]	0,0 (0)	1,1 (3)	2,6 (3)	1,4 (6)
Razem	100 (22)	100 (279)	100 (117)	100 (418)
Średnia ocena	4,3	4,1	4,2	4,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W nawiasach okrągłych podano liczbę odpowiedzi.

Różnice występują też w wydzielonych wcześniej (zgodnie z liczbą filmów obejrzanych w danej formie) segmentach ankietowanych uczestniczących hybrydowo (por. tabela nr 21). Analiza tych segmentów pod względem średniej oceny repertuaru pokazuje, że średnia ta rośnie do pewnego momentu wraz ze wzrostem intensywności uczestnictwa w Festiwalu (to samo dotyczy też średniej ogólnej oceny Festiwalu). Można by powiedzieć, że im więcej filmów oglądali ankietowani, tym wyżej oceniali repertuar, jednak prawdziwsze może być twierdzenie, że im bardziej przypadła im do gustu selekcja filmów, tym więcej ich oglądali.

Warto zauważyć, że tu również wyróżniła się jedna z grup – najwyżej repertuar ocenili ci spośród respondentów, którzy uczestniczyli z bardzo małą lub małą intensywnością online (od 1 do 5 filmów) i dużą lub bardzo dużą intensywnością w kinie (od 10 do 19 lub od 20 do 29 filmów; tabela nr 25). Trzeba dodać, że nie ma wśród tych osób ani jednej, która uczestniczyłaby w 10 lub więcej edycjach, więc nie mówimy tu o zagorzałych fanach Pięciu Smaków. Wydaje się natomiast, że ogólnym czynnikiem, który mógł wpływać na ocenę repertuaru (i ogólną ocenę 15. edycji) był odbiór filmów w kinie (pamiętajmy, że ankietowani uczestniczący tylko w kinie wystawili repertuarowi najwyższe noty) – choć nie można wykluczyć, że nie tyle o samo miejsce czy formę chodziło (a przynajmniej nie tylko), ile o możliwość obejrzenia filmów niedostępnych online.

Tabela 25. Ankietowani uczestniczący w Festiwalu hybrydowo – segmenty wyróżnione ze względu na liczbę filmów obejrzanych w danej formie a średnia ocena repertuaru Festiwalu (w nawiasach podano średnią ogólną ocenę 15. edycji przez osoby z danego segmentu)

LICZBA FILMÓW ONLINE	1	2-5	6-9	10-19	20-29	30 +
LICZBA FILMÓW W KINIE	Średnia ocena repertuaru (w nawiasach – średnia ocena 15. edycji)					
1 (bardzo mała intensywność)	4,0 (4,3)		4,2 (4,4)	4,3 (4,5)		
2-5 (mała intensywność)						
6-9 (średnia intensywność)	4,3 (4,6)					
10-19 (duża intensywność)	4,7 (4,7)			4,2 (4,5)		
20-29 (bardzo duża int.)						
30 + (ekstremalnie duża int.)						

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=117.

Ocena repertuaru silnie pozytywnie i wzajemnie korelowała z ogólną oceną 15. edycji. I tak, zdecydowana większość, bo 69,5% ankietowanych, którzy w pytaniu o ogólną ocenę Festiwalu zaznaczyli odpowiedź „zdecydowanie tak”, wybrało taką samą odpowiedź w pytaniu o ocenę repertuaru; 78,9% tych, którzy w pierwszym pytaniu zaznaczyli „raczej tak”, wybrało taką samą odpowiedź w drugim. Dla „trudno powiedzieć”

odsetek takich samych wskazań wyniósł 63,2%, dla „raczej nie” – 80%, dla „zdecydowanie nie” – 100% (tabela nr 26).

W drugą stronę, zdecydowana większość, bo aż 90,7% ankietowanych, którzy w pytaniu o ocenę repertuaru zaznaczyli odpowiedź „zdecydowanie tak”, wybrało taką samą odpowiedź w pytaniu o ogólną ocenę Festiwalu; 68% tych, którzy w pierwszym pytaniu zaznaczyli „raczej tak”, wybrało taką samą odpowiedź w drugim. Dla „trudno powiedzieć” odsetek takich samych wskazań wyniósł już mniej, bo 44,4% (częściej wskazywano na odpowiedź „raczej tak” – 55,6%), dla „raczej nie” – 38,1%, dla „zdecydowanie nie” – 66,7% (tabela nr 27).

Tabela 26. Ogólna ocena Festiwalu a ocena repertuaru – udział (%)

OGÓLNA OCENA FESTIWALU (czy spełnił oczekiwania)	Zdecydowanie tak [5]	Raczej tak [4]	Trudno powiedzieć [3]	Raczej nie [2]	Zdecydowanie nie [1]
OCENA REPERTUARU (czy spełnił oczekiwania)	Udział (%)				
Zdecydowanie tak [5]	69,5 (146)	8,6 (15)	0,0 (0)	0,0 (0)	0,0 (0)
Raczej tak [4]	30,0 (63)	78,9 (138)	10,5 (2)	0,0 (0)	0,0 (0)
Trudno powiedzieć [3]	0,0 (0)	8,6 (15)	63,2 (12)	0,0 (0)	0,0 (0)
Raczej nie [2]	0,5 (1)	4,0 (7)	26,3 (5)	80,0 (8)	0,0 (0)
Zdecydowanie nie [1]	0,0 (0)	0,0 (0)	0,0 (0)	20,0 (2)	100,0 (4)
Razem	100 (210)	100 (175)	100 (19)	100 (10)	100 (4)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W nawiasach okrągłych podano liczbę odpowiedzi.

Tabela 27. Ocena repertuaru a ogólna ocena Festiwalu – udział (%)

OCENA REPERTUARU (czy spełnił oczekiwania)	Zdecydowanie tak [5]	Raczej tak [4]	Trudno powiedzieć [3]	Raczej nie [2]	Zdecydowanie nie [1]
OGÓLNA OCENA FESTIWALU (czy spełnił oczekiwania)	Udział (%)				
Zdecydowanie tak [5]	90,7 (146)	31,0 (63)	0,0 (0)	4,8 (1)	0,0 (0)
Raczej tak [4]	9,3 (15)	68,0 (138)	55,6 (15)	33,3 (7)	0,0 (0)
Trudno powiedzieć [3]	0,0 (0)	1,0 (2)	44,4 (12)	23,8 (5)	0,0 (0)
Raczej nie [2]	0,0 (0)	0,0 (0)	0,0 (0)	38,1 (8)	33,3 (2)
Zdecydowanie nie [1]	0,0 (0)	0,0 (0)	0,0 (0)	0,0 (0)	66,7 (4)
Razem	100 (161)	100 (203)	100 (27)	100 (21)	100 (6)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W nawiasach okrągłych podano liczbę odpowiedzi.

Respondenci, którzy zadeklarowali, że repertuar filmowy Festiwalu raczej lub zdecydowanie nie spełnił ich oczekiwań (27 os.), zostali poproszeni o podanie przyczyny takiej oceny. Wśród najczęściej czynionych zarzutów znalazły się:

- niezadowalający poziom filmów (*Spora część filmów była nudna/niezrozumiała/banalna/o niczym; Zbyt wiele było słabych i bardzo złych filmów. Cała „Seksja olimpijska” była marna, jak i zdecydowana większość sekcji „Tajwańskie kino queer”; Filmy, które obejrzałem, zrobiły na mnie gorsze wrażenie niż filmy na ogół w ubiegłych latach*);
- mała różnorodność gatunkowa i tematyczna (*Był mało różnorodny. Większość filmów była w podobnej konwencji. Trochę jakby ktoś wybrał filmy pod siebie; Filmy były mało zróżnicowane gatunkowo. W ramach różnych sekcji, może poza olimpijską, filmy były w zasadzie obyczajowe. W dłuższej perspektywie okazywało się to nieco nużące. Wcale źle nie oceniam poziomu filmów, zaznaczam tylko małą, jak*

dla mnie, różnorodność materiału; Poza retrospektywę Wonga Kar Waia, program był za mało zróżnicowany tematycznie i stylistycznie, a skoncentrowanie się na kobietach w swej intensywności wręcz niestrawne po obejrzeniu kilku filmów);

→ *zbyt mało propozycji lżejszych, rozrywkowych: Mam wrażenie, że ten program był strasznie naładowany ciężkimi tematami, dramataми i przemocą. A może po prostu być to kwestia gustu. Sekcja kulinarna – wróć!; Filmy były ciekawe i dobre, jak zwykle, ale organizatorzy przegapili czasy, w których żyjemy – jest ciężko, smutno, czasem tragicznie. Przydałoby się więcej filmów ku pocieszeniu serc.*

Oprócz powyższych uwag, respondenci ogółem – także ci, którzy repertuar ocenili pozytywnie – zostawili w ankiecie elektronicznej wiele komentarzy i sugestii w przedmiotowej kwestii (możliwość wolnej wypowiedzi dawało ostatnie pytanie). Tu również, w kilkunastu komentarzach, pojawiły się stwierdzenia, że warto byłoby wzbogacić program o więcej lekkich pozycji (kina gatunkowego). Kilkoro ankietowanych wspominało przy tej okazji zeszłoroczną sekcję „Kino ze smakiem”. Chwalono retrospektywę Wonga Kar Waia, postulowano organizację retrospektyw kolejnych twórców, zgłaszano nazwiska tych, którzy mogliby zostać wzięci pod uwagę. Niektórzy widzowie wyrażali chęć obejrzenia filmów z konkretnych krajów, inni wymieniali gatunki filmów, jakie ich zdaniem warto byłoby uwzględnić. Jedna osoba wspominała o większej liczbie filmów w reżyserii kobiet. Przykładowe wypowiedzi prezentuje tabela nr 28.

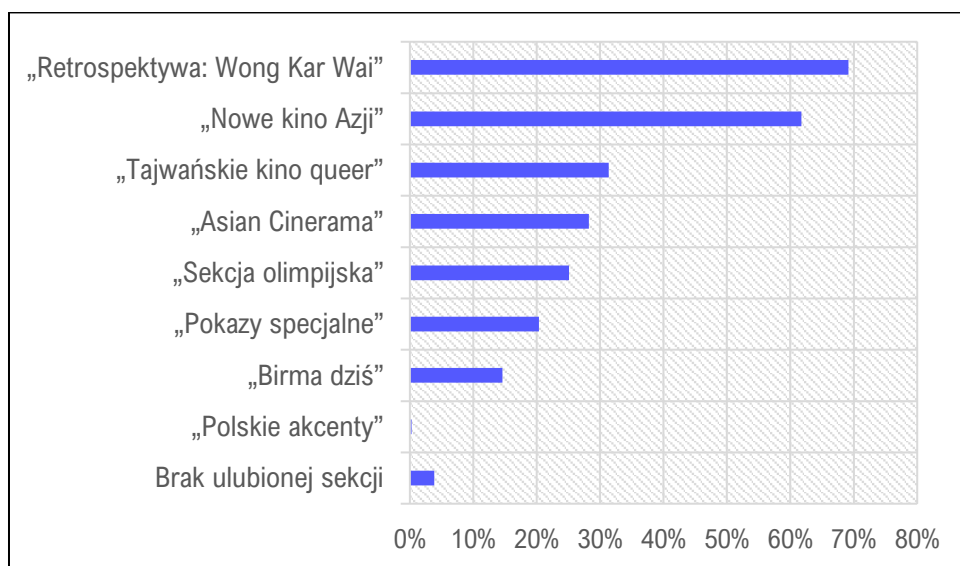
Tabela 28. Rekomendacje respondentów ankiety elektronicznej dotyczące repertuaru Festiwalu – przykładowe wypowiedzi

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>Przydałoby się więcej filmów w typie zeszłorocznej sekcji kulinarnej lub tegorocznej olimpijskiej, filmów podnoszących na duchu.</i>
2.	<i>Przydałoby się kilka filmów po tej lżejszej stronie jako przerywniki po takich ciężarach jak np. Milczący las czy Równowaga.</i>
3.	<i>Bardzo cenię poziom festiwalu, ale chętnie zobaczyłabym na festiwalu odrobinę więcej typowo rozrywkowych filmów z Azji.</i>
4.	<i>Doceniam wysoki poziom dramatów prezentujących duże spektrum problemów społecznych, chętnie dodałabym do nich jeszcze parę filmów lżejszych, bardziej komediowych w wydźwięku (choć niepozbawionych przekazu).</i>
5.	<i>Tegoroczna edycja wydawała mi się dość ciężka gatunkowo, niewiele było filmów lżejszych, pozwalających zachęcić mniej wkręcone w Azję i kino osoby towarzyszące do wspólnego oglądania.</i>
6.	<i>Brakowało mi sekcji jak zeszłoroczne bento-kulinarne [sekcja „Kino ze smakiem” – przyp. aut.], czyli lekkich filmów do oglądania pomiędzy.</i>
7.	<i>Brakowało sekcji „Kino ze smakiem”. Chciałoby się mieć ją na stałe.</i>
8.	<i>Co było dla mnie największym zaskoczeniem, to fakt, że jest to bardziej niż festiwal filmowy, festiwal kultury azjatyckiej. Dlatego co roku powinna być retrospektywa jednego z azjatyckich mistrzów, na wzór tegorocznej Wonga Kar Waia, ponieważ byłaby zachętą dla tych, dla których najważniejsze są filmy, i dla tych, którzy chcą wejść w świat kina Azji.</i>
9.	<i>I na koniec prośba o retrospektywy – w tym roku retrospektywa Wong Kar Waia była niewątpliwym hitem festiwalu i mam nadzieję, że zachęci to Was do prezentowania nie tylko nowych filmów, ale także klasyki :) Super by było, gdyby w każdej edycji festiwalu pojawiała się jakaś retrospektywa, ja np. bardzo chętnie nadrobiłabym zaległości w zakresie filmów takich twórców jak Yasujiro Ozu, Akira Kurosawa, Satyajit Ray, Kim Ki-duk, Zhang Yimou, Kiyoshi Kurosawa i wielu innych :)</i>
10.	<i>W przyszłości z chęcią zobaczyłabym retrospektywę takich twórców, jak Takeshi Kitano lub Kim Ki-duk.</i>
11.	<i>Cudowna byłaby możliwość obejrzenia starszych, mniej znanych filmów Hirokazu Koreedy.</i>
12.	<i>Mam też nadzieję, że jeszcze zobaczymy filmy z Bhutanu! :D</i>
13.	<i>Chciałabym zobaczyć większą różnorodność w przyszłym roku – Wietnam, Tajlandia, więcej Birmy, Indii.</i>

14.	Chętnie zobaczyłabym więcej filmów z małych azjatyckich kinematografii. W szczególności odnoszących się do duchowości i kultury (jak Szukając kobiety z kłami i wąsami) oraz przyrody i podróży (może już czas na... Nepal?).
15.	Poproszę o powrót sekcji filmów animowanych.
16.	Więcej azjatyckich horrorów. Może kino KAIJU?
17.	Przydałby się jeden lub dwa pełnometrażowe dokumenty, najlepiej korespondujące treścią z którąś z fabuł (rok temu był taki film dotyczący Hong-Kongu).
18.	Jeśli chodzi o program, to szkoda, że skupia się wyłącznie na długometrażowych live action fabułach. Jakiś przegląd shortsów byłby bardzo orzeźwiający.
19.	Chętnie wróciłabym także do sekcji VR – być może w przyszłym roku pojawią się jakieś firmy w tej formie?
20.	Fajna byłaby nieco większa ilość (...) filmów w reżyserii kobiet.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=36.

Respondenci ankiety elektronicznej mogli wskazać swoje ulubione sekcje filmowe. Najwięcej głosów otrzymała **„Retrospektywa: Wong Kar Wai” z 69,1% wskazań** (por. wyniki oglądalności poszczególnych filmów, zwłaszcza w kinie). Niewiele mniej osób wybrało **„Nowe kino Azji” – 61,7%** (rok wcześniej na tę stałą sekcję Festiwalu wskazało 29,8% respondentów). Kolejne cztery sekcje były ulubionymi już wyraźnie mniejszego, ale wciąż dość dużego odsetka badanych: „Tajwańskie kino queer” – 31,3%, „Asian Cinerama” – 28,2% (w 2020 – 18,4%), „Sekcja olimpijska” – 25,1%, „Pokazy specjalne” – 20,3%. Na sekcję „Birma dziś” wskazało 14,6%, na „Polskie akcenty” – 0,2% (w sekcji tej był tylko jeden film, wyświetlany tylko w kinie, podczas jednego seansu). Średnio wskazywano na 2,5 sekcji. 3,8% ankietowanych zadeklarowało brak ulubionej sekcji (wykres nr 19).

Która sekcja najbardziej przypadła Panu/Pani do gustu?	n odp.	% odp.
„Retrospektywa: Wong Kar Wai”	289	69,1
„Nowe kino Azji”	258	61,7
„Tajwańskie kino queer”	131	31,3
„Asian Cinerama”	118	28,2
„Sekcja olimpijska”	105	25,1
„Pokazy specjalne”	85	20,3
„Birma dziś”	61	14,6
„Polskie akcenty”	1	0,2
Brak ulubionej sekcji	16	3,8

Wykres 19. Ulubione sekcje filmowe osób ankietowanych

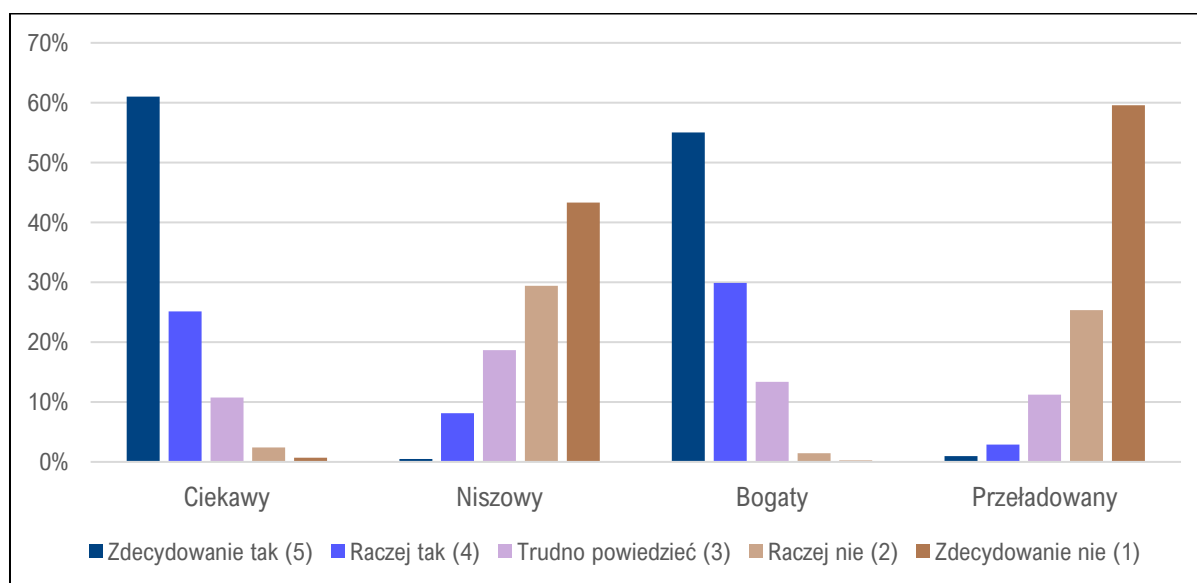
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418 [pytanie wielokrotnego wyboru, średnio zaznaczano 2,5 opcji].

Respondenci ankiety elektronicznej oceniali **całościowy program Festiwalu** (filmy i treści dodatkowe) także bardziej szczegółowo, **pod kątem wybranych cech**. Byli prośzeni o odpowiedź, do jakiego stopnia zgadzają się ze stwierdzeniami, że był on:

- ciekawy, różnorodny (można było bez problemu znaleźć coś dla siebie);
- niszowy (było za dużo filmów dla koneserów, znawców, za mało dla „zwykłych” miłośników kina);
- bogaty (było dużo treści dodatkowych, które uzupełniały doświadczenie, pomagały w odbiorze filmów itp.);
- przeładowany (było za dużo treści dodatkowych, które niepotrzebnie odwracały uwagę od filmów, przeszkadzały w odbiorze itp.).

Zdaniem zdecydowanej większości, bo 86,1%, program Festiwalu był ciekawy – 61% ankietowanych podpisały się pod tym stwierdzeniem wręcz zdecydowanie. Tylko 3,1% było przeciwnego zdania (13 os.), 10,8% miało trudność z wydaniem jednoznacznej opinii. Prawie trzy czwarte, bo 72,7%, nie zgadza się natomiast, jakoby program 15. edycji był niszowy, w tym 43,3% – zdecydowanie. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 8,6% respondentów (36 os.), 18,7% zaznaczyło opcję „trudno powiedzieć”.

Zdaniem zdecydowanej większości, bo 84,9%, program Festiwalu był także bogaty – zdecydowanie zgodziło się z tym 55% respondentów. Odmienne zdania było zaledwie 1,7% (7 os.), 13,5% miało trudność z określeniem. 84,9% (identyczny odsetek jak wyżej) nie uważa, aby program Festiwalu był przeładowany, w tym 59,6% – zdecydowanie. Twierdząco odpowiedziało tu 3,8% ankietowanych (16 os.), 11,2% nie miało zdania (wykres nr 20).

Cechy programu 15. edycji	Zdecydowanie tak [5]	Raczej tak [4]	Trudno powiedzieć [3]	Raczej nie [2]	Zdecydowanie nie [1]
	Udział (%)				
Ciekawy	61,0 (255)	25,1 (105)	10,8 (45)	2,4 (10)	0,7 (3)
Niszowy	0,5 (2)	8,1 (34)	18,7 (78)	29,4 (123)	43,3 (181)
Bogaty	55,0 (230)	29,9 (125)	13,4 (56)	1,4 (6)	0,2 (1)
Przeładowany	1,0 (4)	2,9 (12)	11,2 (47)	25,4 (106)	59,6 (249)

Wykres 20. Cechy całościowego programu 15. edycji Festiwalu zdaniem respondentów ankiety elektronicznej
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W nawiasach okrągłych podano liczbę odpowiedzi.

Warto zauważyć, że odpowiedzi ankietowanych na to pytanie były dość spójne – ci, którzy uznawali, że program był ciekawy i różnorodny, raczej nie zgadzali się z tym, aby był on niszowy. Z kolei ci, dla których program nie był interesujący, prędzej określiliby go jako niszowy. Z drugiej strony ci, którzy sądzili, że program był niszowy, byli również zdania, że był on raczej ciekawy, choć za ciekawszy uznali go jednak ci, dla których niszowy nie był. Respondenci, którzy uznali program za bogaty, raczej nie zgadzali się z tym, że był on przeładowany. Ci, dla których był przeładowany, mieli raczej trudność z określeniem, czy był bogaty. Ankietowani uznający program Festiwalu za bogaty, w dużym stopniu zgadzali się ze stwierdzeniem, że był on ciekawy. I vice versa – ci, dla których program był interesujący, postrzegali go również jako bogaty.

Ocena programu pod względem wymienionych cech korelowała z oceną repertuaru i ogólną oceną Festiwalu.

Kolejnym elementem programowym ocenianym przez ankietowanych było **studio festiwalowe**. O ocenę były proszone te osoby, które w momencie wypełnienia ankiety miały za sobą obejrzenie minimum 3-5 odcinków studia (156 os.). **Niemal wszyscy z tej grupy – 97,4% – zgodziliby się ze stwierdzeniem, że było ono wartościowym elementem Festiwalu** (w tym 60,3% – zdecydowanie). Tylko 2,6% (4 os.) zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wśród otwartych wypowiedzi ankietowanych znalazło się ponadto sporo uwag na temat innych **działań dodatkowych** przeprowadzonych w ramach Festiwalu. Najwięcej komentarzy dotyczyło **prelekcji** online i zawartych w niektórych z nich spoilerów: *Duża prośba o mniej spojlerów w prelekcjach przed filmami. W tym roku były one wyświetlane w kinie przed seansem, więc nie było możliwości ich pominąć jak w przypadku uczestnictwa online.* Jedna ankietowana osoba zwróciła uwagę na formę (niektórych) prelekcji – wyglądających jej zdaniem jak odczytywane: *Forma prelekcji online niestety nie oddaje tego, co powinna oferować prelekcja. (...) prelekcje czytane są z kartki (bądź z ekranu, na jedno wychodzi) – albo sprawiają wrażenie czytanych z kartki.* Jedna osoba postulowała dodanie do nagranych prelekcji napisów w języku angielskim: *dla mnie to właśnie świetne wstępy są największym atutem Pięciu Smaków i trochę mi było szkoda obcojęzycznych widzów w kinie, którzy nie wiedzieli, co ich omija.* Pojawił się też postulat streamingu z prelekcji kinowych oraz z Q&A z twórcami.

Jeżeli chodzi o inne działania dodatkowe, to zarekomendowano stworzenie i udostępnienie kompilacji wszystkich azjatyckich reklam, które były wyświetlane przed filmami. Jedna osoba stwierdziła, że wiele reklam azjatyckich powtarzało się (*Mam wrażenie, że w zeszłorocznej edycji każdy film posiadał unikalny blok reklam*). Pojawił się postulat wydania na DVD filmów z poprzednich edycji. Pojawiły się też głosy tęsknoty za festiwalowymi czapkami i przekąskami z poprzedniej edycji (*Z pomysłów na przyszłość, świetna byłaby możliwość zakupu pakietu-niespodzianki z przekąskami festiwalowymi*).

Warto w tym miejscu sięgnąć również do komentarzy ankietowanych dotyczących nie tyle samego programu, ile pewnych **kwestii towarzyszących**, które jednak mocno wpływały na ogólny odbiór festiwalowych propozycji. Najczęściej pojawiającymi się tu wątkami były:

- wspomniana już wcześniej jakość tłumaczeń napisów oraz opisów do filmów (*Małym mankamentem były jednak napisy /.../ co rusz napotykałam na literówki i błędy w tłumaczeniach, łącznie z ortograficznymi :(; W napisach były błędy, np. „zjedzone” lub przedstawione litery, nie wszystkie też były „w tempo”; W paru wypadkach warto byłoby skonsultować ze specjalistami przynajmniej wymowę azjatyckich imion i nazw; W tym roku /w porównaniu do poprzedniej edycji/ opisy filmów na*

stronie internetowej bywały mylące. Kilkakrotnie zdarzało się, że nastawiałam się na zupełnie inny rodzaj przeżycia, niż było w rzeczywistości);

- kwestia ostrzegania przez zawartymi w filmach tzw. wyzwalaczami traumy, z ang. *trigger warnings* (Brakuje mi też trigger warningów do filmów; Bardzo chciałabym prosić o oznaczenia filmów pod względem brutalności i scen gwałtów, itp.; Nawiązując do dyskusji na grupie FB, podzielałam zdanie, że powinna istnieć jakaś dodatkowa informacja z gatunku Trigger Warning/Parental Guidance /może być ukryta lub podlinkowana/ z informacjami dot. trudnych scen w danym filmie /sceny gwałtów, tortur, znęcania się, graficznych urazów i kontuzji etc./).

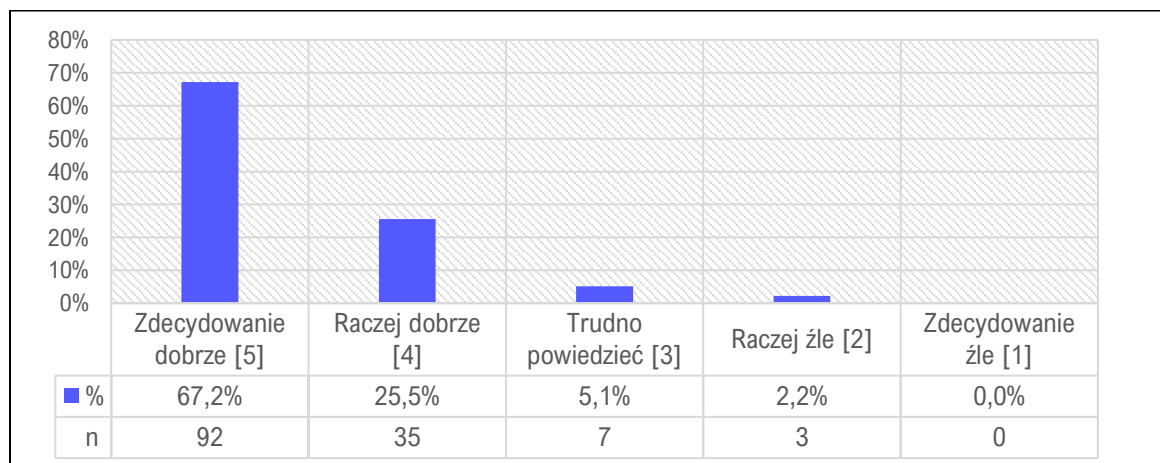
Jedna osoba zwróciła uwagę na to, że warto byłoby zaznaczać, jeśli kolejność obejrzenia wybranych filmów ma znaczenie (chodziło zapewne o trylogię Wonga Kar Waia).

Pojawił się też głos krytyczny dotyczący wyświetlania niektórych filmów tylko w kinie (Myślę, że powinny być dostępne w obu formach, inaczej to dyskryminacja dla kogoś, kto nie może dojechać do większego miasta). Głos ten świadczy, że mogło zabraknąć szerszej akcji informującej o głównych powodach takiego stanu rzeczy (nie wszyscy reżyserzy zgadzają się na pokazywanie ich dzieł online).

3.6. Ocena strony organizacyjno-technicznej i kosztów udziału

Zdecydowana większość, bo **92,7% widzów, którzy brali udział w części stacjonarnej Festiwalu, dobrze oceniło jej organizację**, w tym 67,2% – zdecydowanie. 5,1% nie miało zdania, 2,2% (3 os.) wyraziło raczej negatywną opinię (wykres nr 21).

Również zdecydowana większość, bo aż **98% widzów, którzy brali udział w części online Festiwalu, dobrze oceniło jej poziom techniczny, w tym 75,8% – zdecydowanie** (w roku 2020 było to odpowiednio 98,7% i 74,5%). Tylko 0,8% nie miało w tej sprawie zdania, 1,3% (5 os.) wyraziło negatywną opinię (wykres nr 22).

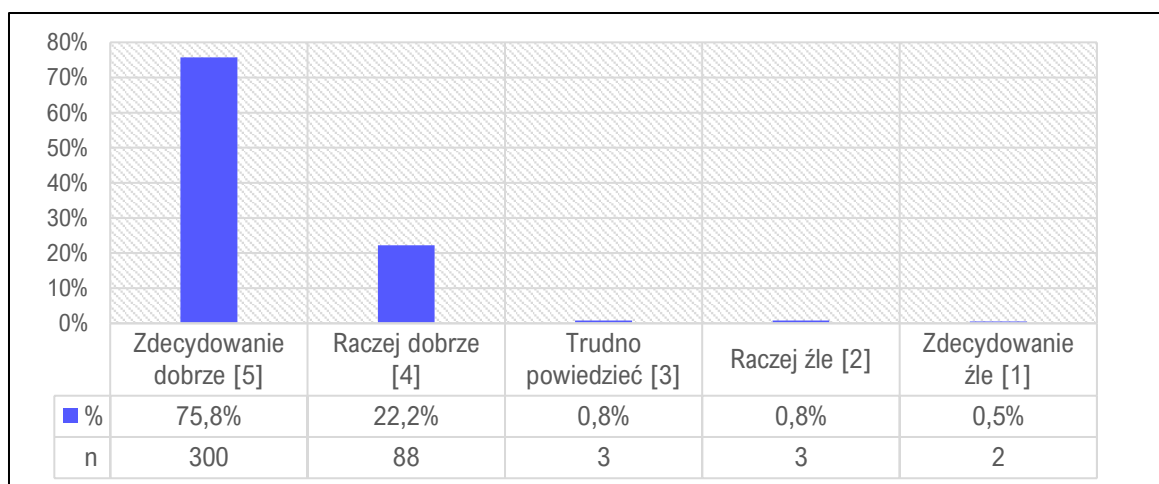

Średnia ocena: 4,6

[jeśli zdecydowanie źle = 1; raczej źle = 2; trudno powiedzieć = 3; raczej dobrze = 4; zdecydowanie dobrze = 5]

Wykres 21. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat organizacji części stacjonarnej Festiwalu (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia organizację części kinowej Festiwalu?”)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=137 [2 osoby spośród uczestniczących w kinie nie udzieliło odpowiedzi].

Średnia ocena: 4,7

[jeśli zdecydowanie źle = 1; raczej źle = 2; trudno powiedzieć = 3; raczej dobrze = 4; zdecydowanie dobrze = 5]

Wykres 22. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat przygotowania pod względem technicznym części online Festiwalu (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie części online Festiwalu pod względem technicznym /jakość transmisji, łatwość obsługi itp./?”)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=396.

Respondenci, którzy zaznaczyli odpowiedź „raczej nie” lub „zdecydowanie nie” w odpowiedzi na jedno z powyższych pytań, mieli możliwość uzasadnienia oceny. Jeśli chodzi o część stacjonarną, to wspomniano o „męczących restrykcjach”, braku angielskiego tłumaczenia prelekcji do filmów i ankiety przedzieranki, organizacji ruchu widzów w kontekście obostrzeń sanitarnych, opóźnieniach seansów i wpuszczaniu spóźnialskich. Jeśli chodzi o część online, to przywołano pewne problemy techniczne podczas odtwarzania filmów oraz niesatysfakcjonującą jakość tłumaczeń napisów (błędy językowe, literówki).

Także w wolnych wypowiedziach ankietowani pozostawili pewne uwagi na temat strony organizacyjno-technicznej przedsięwzięcia. Zgłoszono różnorodne komentarze (w większości jednostkowe). Jeżeli chodzi o część stacjonarną, to były to m.in.:

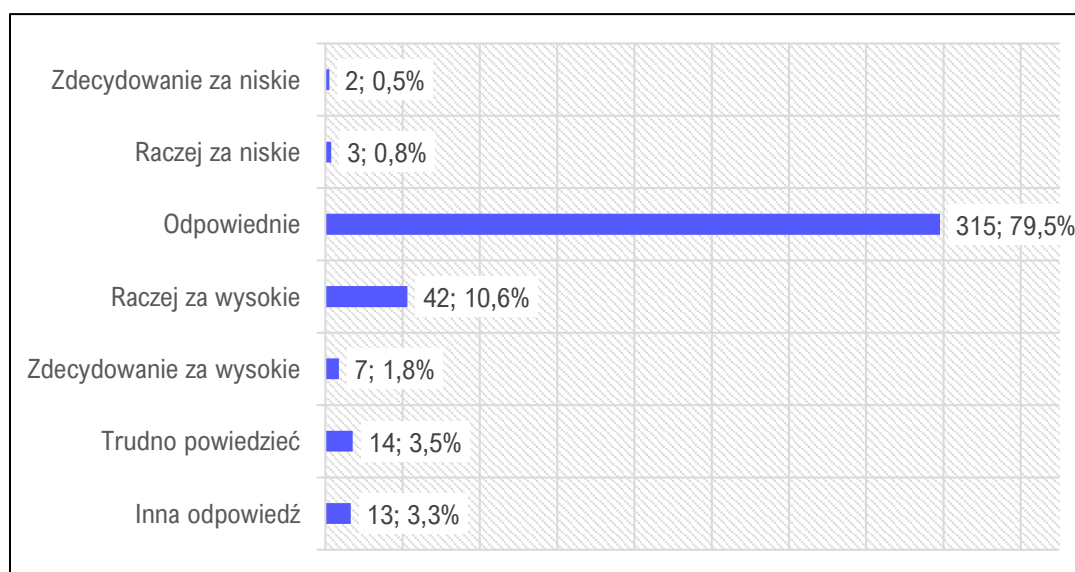
- stwierdzenie, że *brakowało większego pilnowania maseczek, zwłaszcza na początku festiwalu* (ale także głos doceniający sprawdzanie maseczek – *Propsy dla obsługi za pilnowanie, by wszyscy na sali mieli maseczki*);
- jedna z osób ankietowanych stwierdziła, że *brakowało poczęstunku i lampki wina na otwarcie i zamknięcie, bo tworzy to prawdziwą atmosferę święta, wtedy też można pogadać o filmach z innymi uczestnikami (chodziłam do kina sama, nie miałam z kim podzielić się wrażeniami)*; oczywiście, brak poczęstunku był powodowany względami sanitarnymi;
- doceniono możliwość rezerwacji miejsc na seanse w kinie za pośrednictwem strony internetowej przez posiadaczy kartonów (*Świetny pomysł /.../, bezproblemowa obsługa i odpada strach przed brakiem miejsca przy popularniejszych seansach, jeśli się przyjdzie tuż przed, dodatkowo tworzy się w telefonie indywidualny plan projekcji. Niezależnie od pandemii warto kontynuować na następnych edycjach*);
- pojawił się postulat, żeby na stronie Pięciu Smaków *było wyraźniej zaznaczane, że posiadacze kartonu muszą kupować bilet na seans otwarcia*;
- niektórym nie podobało się to, że filmy były wyświetlane *tylko w kinach studyjnych (ciasne sale, ograniczona widoczność)*, choć pojawił się też głos spoza Warszawy doceniający standard stołecznych kin tego typu (*Przyjechałam na festiwal z Krakowa i muszę pochwalić wasze kino. Kinoteka i Muranów zwłaszcza, to standard kina studyjnego, jakiego w Krakowie nie ma i bardzo wam ich zazdroszczę*).

Jeżeli chodzi o część online, to wśród uwag pojawiły się m.in.:

- postulat, aby na platformie VOD pojawiła się zakładka lub znaczek „obejrzone filmy”, jak również aby była możliwość oceny filmów, np. w skali 1-5;
- postulat, aby platforma VOD miała więcej opcji na poziomie wyświetlania filmu, np. cofanie o 10 sekund;
- postulat, aby poziom dźwięku podczas danego seansu był znormalizowany (*Aktualnie reklamy, spoty, prelekcja i film mają różne poziomy głośności, co utrudnia seans w domowych warunkach*);
- informacja o niemożności ponownego obejrzenia reklam azjatyckich wyświetlanych przed danym filmem (jako niedogodność);
- uwagi dotyczące zakładki „aktualności” i opcji wyszukiwania na stronie internetowej Festiwalu (*zakładka /.../ powinna być od razu widoczna – znaleźć się w menu głównym. Brak wyszukiwarki treści na stronie lub chociaż wyszukiwarki tylko do przeglądania filmów /np. po tytule, słowach kluczowych, kraju produkcji/*).

Odnosząc się do kwestii **kosztów udziału** w Festiwalu, warto przypomnieć, że 17,2% ogółu widzów jako jeden z powodów uczestnictwa w wydarzeniu wskazało przystępne ceny karnetów/biletów. Niemal wszystkie te osoby (96%) korzystały (także) z oferty online (do tej grupy ankietowanych kierowane było pytanie o koszt karnetów i dostępu do pojedynczych filmów online).

Zdaniem **79,5%** respondentów ankiety elektronicznej, którzy korzystali z oferty online, **ceny karnetów festiwalowych (Online lub Kino+Online) były odpowiednie** (wśród widzów uczestniczących online lub hybrydowo, którzy jako jeden z powodów udziału wskazali przystępne ceny, odsetek ten wyniósł aż 94,2%, tj. 65 z 69). 12,4% uznało ceny karnetów za raczej (10,6%) lub zdecydowanie (1,8%) za wysokie; 1,3% (5 os.) oceniło je jako raczej lub zdecydowanie za niskie; 3,5% miało trudność z odpowiedzią (13 os., z których 7 korzystało tylko z pojedynczych dostępów), natomiast 3,3% udzieliło odpowiedzi własnej (wykres nr 23). Warto zauważyć, że w 2020 roku 72,8% ankietowanych uznało, że ceny były zdecydowanie odpowiednie, trzeba jednak dodać, że wówczas pytano o ceny karnetów i pojedynczych dostępów łącznie, ponadto kategoria odpowiedzi była nieco inna („zdecydowanie odpowiednie”, „raczej odpowiednie” itd.; zmian w kafeterii dokonano zgodnie z sugestiami respondentów).

Wykres 23. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat cen karnetów festiwalowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=396.

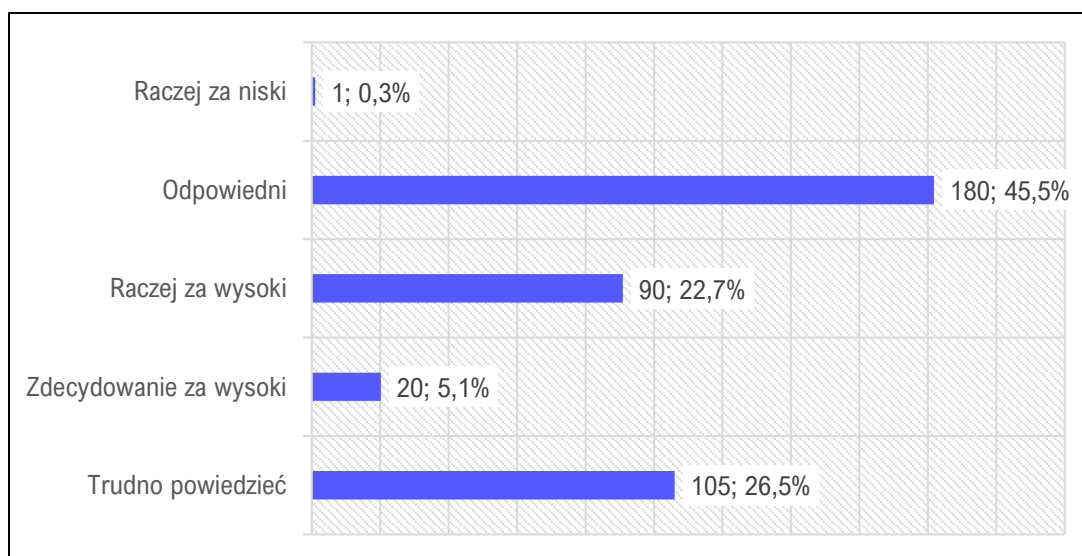
Osoby, które na omawiane pytanie udzieliły własnej odpowiedzi, generalnie odnosiły się do zaproponowanych opcji, ale w sposób bardziej zniuansowany. Niektórzy podkreślali, że przy tak dużej liczbie filmów ceny nie były wygórowane, inni słusznie zwracali uwagę, że opinia w tej sprawie może być uzależniona od liczby obejrzanych filmów (aczkolwiek pogłębiona analiza danych z ankiety dotyczących cen karnetów nie wykazała takiej zależności). Pojawił się też głos stwierdzający, że ceny mogą być odbierane różnie z uwagi na poziom zarobków (tabela nr 29).

Tabela 29. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat cen karnetów – inna odpowiedź

LP.	ODPOWIEDŹ
1.	<i>Cena karnetu online na pewno mogłaby być wyższa! :)</i>
2.	<i>Miałem akredytację dziennikarską, ale uważam, że ceny za tę liczbę filmów nie są wygórowane.</i>
3.	<i>No, jako klient oczywiście chciałbym zapłacić jak najmniej, a jednocześnie za Pięć Smaków jestem skłonny dać i więcej, sto kilkadziesiąt złotych za te ponad 30 filmów to pełen luzik.</i>
4.	<i>Cena za karnet nie była wygórowana w stosunku do liczby filmów, które można było obejrzeć, ale moim zdaniem filmów było za dużo, żeby można je było spokojnie zdążyć obejrzeć i jeszcze mieć czas na zastanowienie się, niektóre też były trudne i wymagały oddechu. W wolniejsze dni oglądałam np. dwa-trzy filmy jeden po drugim, ale trudno takie ilości filmów połączyć z pracą i życiem (wiem, że niektórzy obejrzeli całość, a nawet brali w tym celu urlop, ale nie dla każdego to możliwe). Mam nadzieję, że choć część filmów wróci, np. na Pięć Smaków w domu albo w formie pokazów tematycznych.</i>
5.	<i>Dla mnie była to dobra cena jak za dwa tygodnie rozrywki na poziomie, ale wydaje mi się, że dla osób nie aż tak zaangażowanych w kino, a chcących obejrzeć więcej [wypowiedź wydaje się niedokończona – przyp. aut.].</i>
6.	<i>Zależy, ile kto ogląda. Mi wyszło mniej niż 10 zł za film, i to jest bardzo dobra cena.</i>
7.	<i>Zależy, ile filmów ktoś chciał obejrzeć :)</i>
8.	<i>W tym momencie dla mnie raczej za wysokie, ale biorąc pod uwagę cały festiwal, to były zdecydowanie odpowiednie :)</i>
9.	<i>Ciut za wysokie.</i>
10.	<i>Ciut za wysokie.</i>
11.	<i>Spodziewałam się podwyżki ceny karnetu. Nie powiedziałabym, że była ona za wysoka. Jednak 60% wzrost ceny w stosunku do zeszłorocznego kosztu zakupu, przy jednoczesnym braku dostępu online do kilku tytułów, był nieco zaskakujący.</i>
12.	<i>Biorąc pod uwagę poziom filmów, to „raczej za wysokie” – sytuację mocno ratował Wong.</i>
13.	<i>Lubię ten festiwal i zapłacę nawet, jak karnet będzie droższy trzy razy, z perspektywy warszawskiej pensji to bez znaczenia. Ale rozumiem, że w mniejszej miejscowości to inaczej wygląda, więc to nie jest łatwe pytanie.</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=13.

Jeżeli chodzi o **koszt dostępu do pojedynczych filmów online**, to zdaniem **45,5%** respondentów ankiety elektronicznej, którzy korzystali z oferty online, **był on odpowiedni**. 27,8% uznało go za raczej (22,7%) lub zdecydowanie (5,1%) za wysoki. Jedna osoba oceniła koszt dostępu jako raczej za niski. Dość duży odsetek ankietowanych, bo 26,5%, miał trudność z odpowiedzią na to pytanie (niektórzy wprost pisali, że nie interesowali się kosztami dostępu do pojedynczych filmów, ponieważ mieli karnet; wykres nr 24). Warto dodać, że spośród 63 os., które korzystały z tej formy dostępu, ponad połowa, bo 54%, uznała koszt za odpowiedni, ale 44,4% za zbyt wysoki – raczej (33,3%) lub zdecydowanie (11,1%).

Wykres 24. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat kosztu dostępu do pojedynczych filmów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=396.

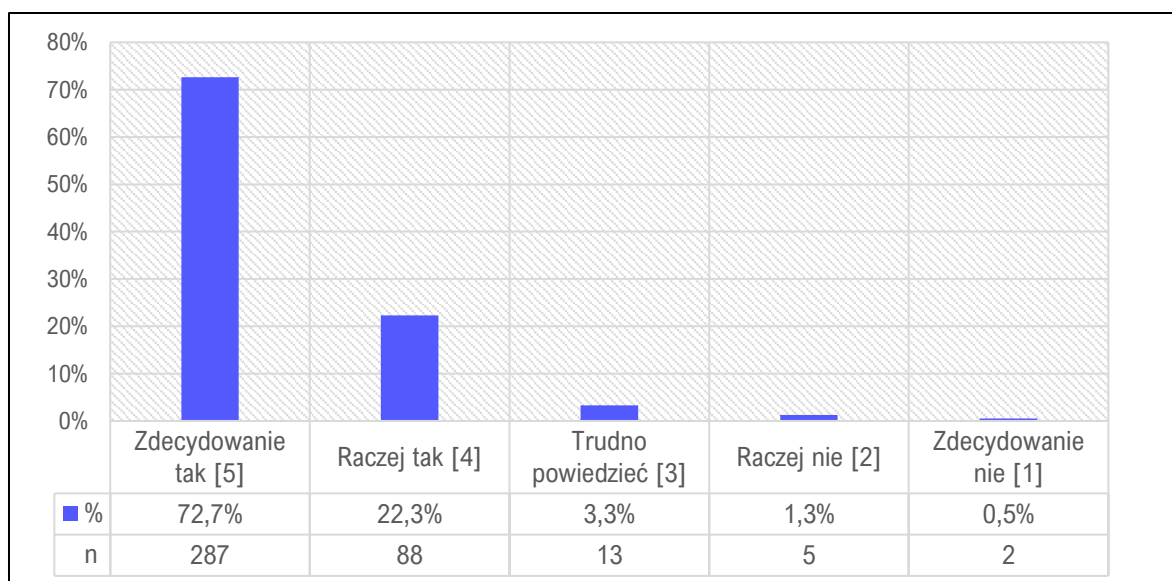
Na koniec warto przytoczyć dwie opinie na temat kosztów udziału w Festiwalu, pozostawione przez ankietowanych w ramach wolnych wypowiedzi. W obu komentarzach pojawia się postulat zróżnicowania karnetów (sprzedaży także mniejszych karnetów na określoną liczbę filmów):

- *Cena karnetu wymagała podjęcia decyzji, czy zdecydować się na niego, czy jednak poprzestać na sztywnej selekcji kilku filmów z zakupem pojedynczych seansów. Karnety na mniejszą ilość filmów niż wszystkie możliwe zdecydowanie ułatwiłyby decyzję.*
- *Niestety cena pojedynczego dostępu jest zaporowa. Do przyjęcia, gdy interesuje mnie jeden film, ale jeśli mam na oku 5, 6 czy 7 projekcji, to jest to już za dużo. (...) Jeśli zrobilibyście pakiet „moje 5” czy „moje 10”, gdzie cena jednego biletu wychodziłaby za 15 czy 12 złotych, to na pewno przelałbym na Wasze konto większą kwotę.*

3.7. Kino online i przyszłość formuły hybrydowej

Dla **94,9%** ankietowanych, którzy wzięli udział w części online, **doświadczenie uczestniczenia w Festiwalu w Internecie było satysfakcjonujące**, w tym dla 72,7% – zdecydowanie (w 2020 roku było to odpowiednio 97,5% i 75,8%). Tylko 3,3% zaznaczyło tu opcję „trudno powiedzieć”, negatywnej odpowiedzi udzieliło 1,8%, tj. 7 os. (wykres nr 25).

Respondenci, którzy zaznaczyli odpowiedź „raczej nie” lub „zdecydowanie nie”, mieli możliwość uzasadnienia oceny. Ankietowani ci podkreślali, że tylko kino w wydaniu tradycyjnym pozwala w pełni doświadczyć filmu (tabela nr 30).

Wykres 25. Opinia respondentów ankiety elektronicznej uczestniczących online na temat doświadczenia udziału w internetowej wersji Festiwalu (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia doświadczenie uczestniczenia w Festiwalu online? Czy taki odbiór był dla Pana/Pani satysfakcjonujący?”)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=395.

Tabela 30. Uzasadnienie negatywnej oceny doświadczenia udziału w internetowej wersji Festiwalu

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>Oglądanie filmów w domu nie jest takim samym doświadczeniem jak seanse w kinie. Filmy, które widziałem w Kinotece czy Muranowie, odbierałem dużo lepiej niż te oglądane w domu. Podsumowując, seanse w kinie są dla mnie bardziej angażujące niż te online.</i>
2.	<i>Poziom immersji podczas seansu online jest dużo niższy niż w kinie, dlatego zawsze preferuję pokazy na dużym ekranie.</i>
3.	<i>Odbiór filmu w komputerze nie jest taki głęboki jak w kinie.</i>
4.	<i>Zobaczenie filmów WKW [Wonga Kar Waia – przyp. aut] w kinie było moim marzeniem, a oglądanie ich na laptopie było oczywiście super, ale to tylko namiastka.</i>
5.	<i>Preferuję odbiór filmów w kinie, ale plusem była możliwość nadrobienia tych pozycji, na które nie miałam czasu lub kolidowały z innymi projekcjami.</i>
6.	<i>Filmy należy oglądać na żywo w kinie!</i>
7.	<i>Po to są kina, żeby oglądać w kinach.</i>

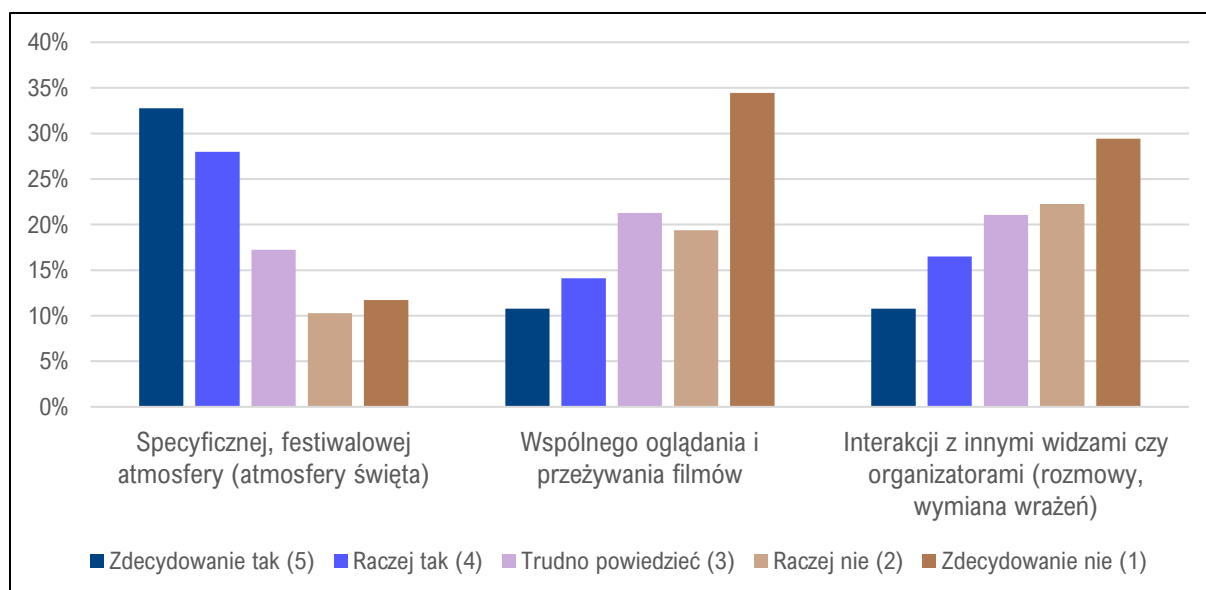
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=7.

Ankietowani byli także wprost pytani o to, czego ewentualnie, spośród z góry wymienionych aspektów, brakowało festiwalowi Pięć Smaków (czy też brakuje festiwalowi jako takiemu) w wersji online w porównaniu do tradycyjnej odsłony kinowej. Pytanie było skierowane do wszystkich respondentów, także tych, którzy nie uczestniczyli online.

Tym, czego brakowało ankietowanym najbardziej, wydaje się **specyficzna, festiwalowa atmosfera (atmosfera święta)** – aż 60,8% przychyliło się ku takiej odpowiedzi, w tym 32,8% – zdecydowanie. Wspólne oglądanie i przeżywanie filmów oraz interakcje z innymi widzami czy organizatorami (rozmowy, wymiana wrażeń) otrzymały już mniej pozytywnych wskazań – odpowiednio 24,9% i 27,3%. Warto dodać, że aż 34,4% ankietowanym zdecydowanie nie brakowało tego pierwszego aspektu oglądania filmów w kinie, a 29,4% zdecydowanie nie brakowało drugiego (wykres nr 26a).

Dość duża grupa ankietowanych widzów – 51,9% – zadeklarowała, że kinu online brakuje **dużego ekranu, kinowej jakości dźwięku** itp., w tym 29,7% uważa tak zdecydowanie. 49% tęskni za **spotkaniami z twórcami na żywo**, w tym 23,7% – zdecydowanie. Cisza i skupienie w sali kinowej oraz prelekcje przed filmami na żywo otrzymały już mniej

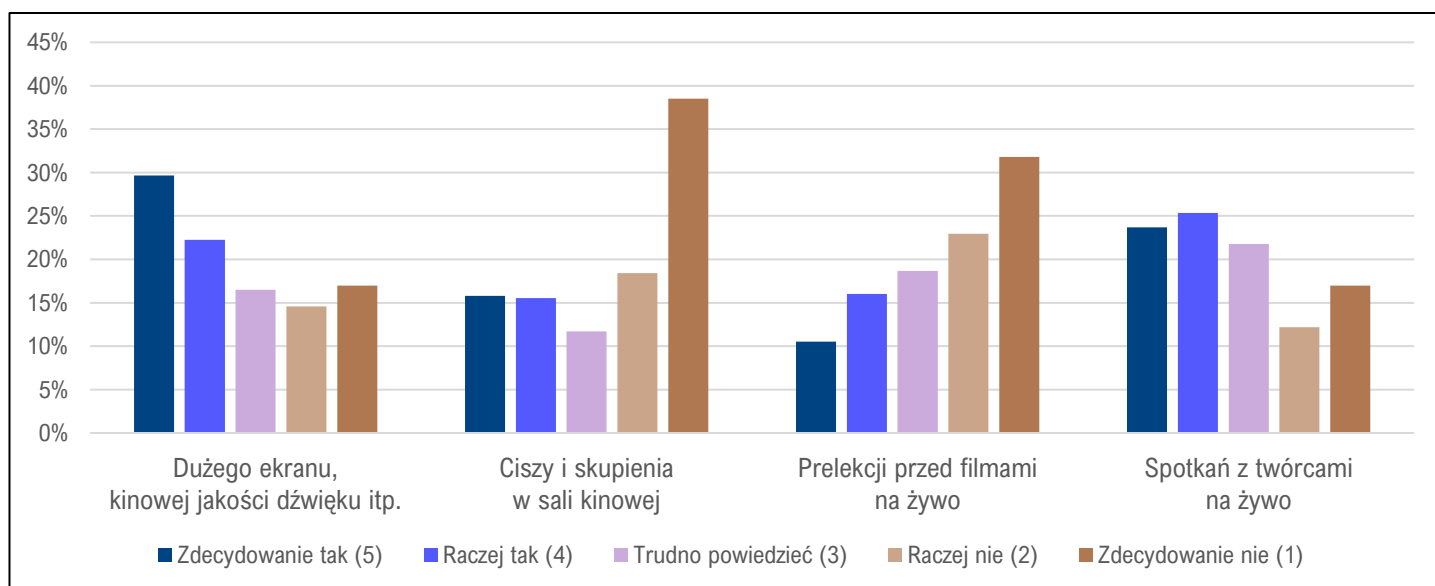
pozytywnych wskazań – odpowiednio 31,3% i 26,6%. Warto wspomnieć, że aż 38,5% ankietowanym zdecydowanie nie brakowało tego pierwszego aspektu oglądania filmów w kinie, a 31,8% zdecydowanie nie brakowało drugiego (wykres nr 26b).

<i>Czego brakuje kinu online</i>	Zdecydowanie tak [5]	Raczej tak [4]	Trudno powiedzieć [3]	Raczej nie [2]	Zdecydowanie nie [1]
	Udział (%)				
Specyficznej, festiwalowej atmosfery (atmosfery święta)	32,8 (137)	28,0 (117)	17,2 (72)	10,3 (43)	11,7 (49)
Wspólnego oglądania i przeżywania filmów	10,8 (45)	14,1 (59)	21,3 (89)	19,4 (81)	34,4 (144)
Interakcji z innymi widzami czy organizatorami (rozmowy, wymiana wrażeń)	10,8 (45)	16,5 (69)	21,1 (88)	22,2 (93)	29,4 (123)

Wykres 26a. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie „Czego ewentualnie, spośród niżej wymienionych, brakuje festiwalowi Pięć Smaków (czy też festiwalowi jako takiemu) w wersji online w porównaniu do tradycyjnej odsłony kinowej?” – część 1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W nawiasach okrągłych podano liczbę odpowiedzi.

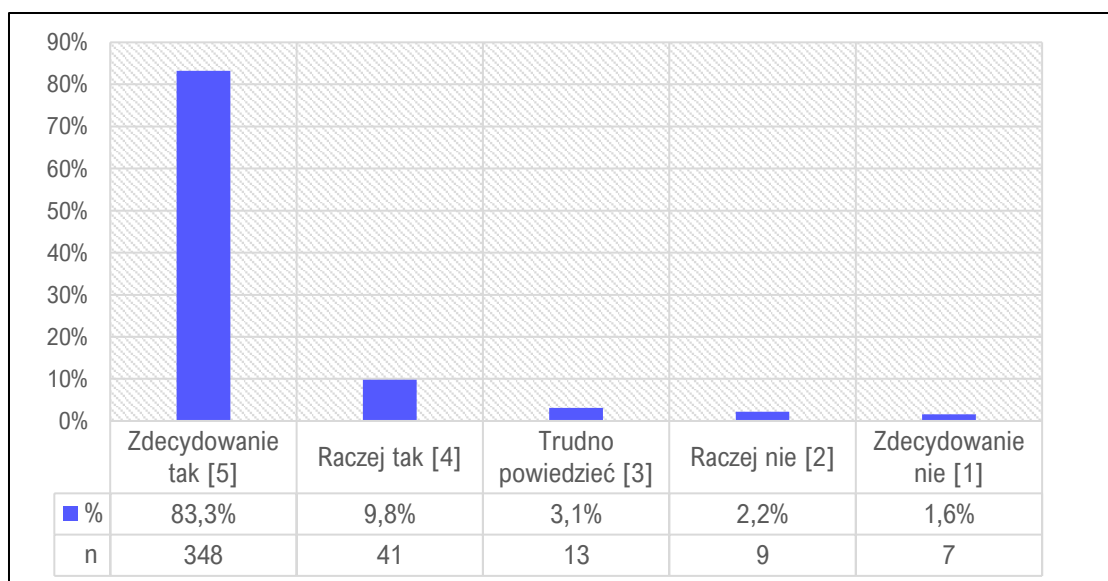
<i>Czego brakuje kinu online</i>	Zdecydowanie tak [5]	Raczej tak [4]	Trudno powiedzieć [3]	Raczej nie [2]	Zdecydowanie nie [1]
	Udział (%)				
Dużego ekranu, kinowej jakości dźwięku itp.	29,7 (124)	22,2 (93)	16,5 (69)	14,6 (61)	17,0 (71)
Ciszy i skupienia w sali kinowej	15,8 (66)	15,6 (65)	11,7 (49)	18,4 (77)	38,5 (161)
Prelekcji przed filmami na żywo	10,5 (44)	16,0 (67)	18,7 (78)	23,0 (96)	31,8 (133)
Spotkań z twórcami na żywo	23,7 (99)	25,4 (106)	21,8 (91)	12,2 (51)	17,0 (71)

Wykres 26b. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie „Czego ewentualnie, spośród niżej wymienionych, brakuje festiwalowi Pięć Smaków (czy też festiwalowi jako takiemu) w wersji online w porównaniu do tradycyjnej odsłony kinowej?” – część 2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W nawiasach okrągłych podano liczbę odpowiedzi.

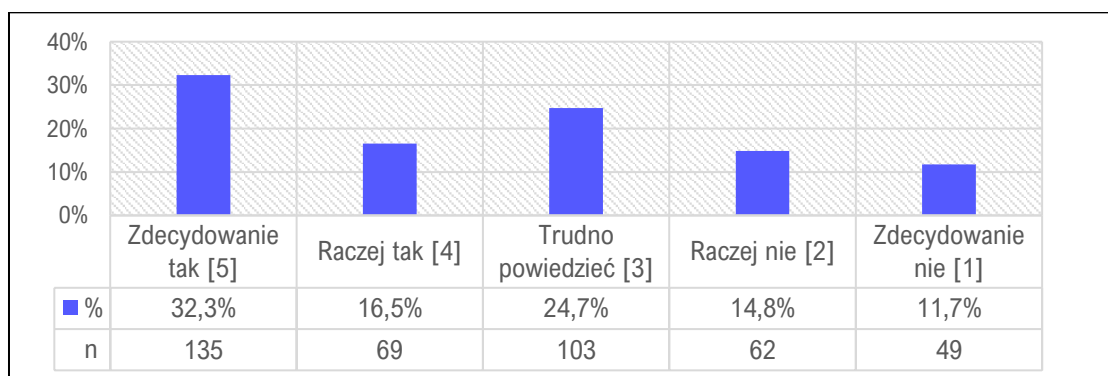
93,1% respondentów ankiety elektronicznej wzięłoby udział w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się on tylko online, w tym 83,3% – zdecydowanie (w 2020 roku było to odpowiednio 98,5% i 92,3%). Tylko 3,1% zaznaczyło tu opcję „trudno powiedzieć”, 3,8% (16 os.) udzieliło negatywnej odpowiedzi (wykres nr 27).

48,8% respondentów ankiety elektronicznej wzięłoby udział w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się on tylko stacjonarnie, w tym 32,3% – zdecydowanie (w 2020 roku było to odpowiednio 66,2% i 34,7%). Aż 24,7% zaznaczyło tu opcję „trudno powiedzieć” (w 2020 – 10,1%), 14,8% – „raczej nie” (było 15,4%), 11,7% – „zdecydowanie nie” (było 8,3%; wykres nr 28).

Wykres 27. Chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko online

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418.

Wykres 28. Chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko stacjonarnie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418.

Odpowiedzi na powyższe pytania różniły się w zależności od sposobu uczestniczenia w 15. edycji Festiwalu (tabela nr 31 i nr 32). Wszyscy ankietowani, którzy wzięli udział tylko w części stacjonarnej (22 os.), uczestniczyliby w kolejnej edycji, gdyby odbywała się ona tylko w kinie, w tym 86,4% – zdecydowanie. Gdyby natomiast Festiwal był realizowany tylko online, to udział wzięłoby znacznie mniej, bo 40,9%; 36,4% nie uczestniczyłoby, a 22,7% nie było w stanie tego w tamtym momencie określić.

Niemal wszyscy respondenci, którzy 15. edycję śledzili tylko online (279 os.), bo 98,9%, uczestniczyliby w kolejnej edycji, gdyby odbywała się ona tylko w Internecie, w tym 93,9% – zdecydowanie. Gdyby z kolei Festiwal był realizowany tylko stacjonarnie, to udział wzięłoby już znacznie mniej, bo tylko 29%; aż 39,7% nie uczestniczyłoby, a prawie jedna trzecia, bo 31,2%, zaznaczyła odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Zdecydowana większość ankietowanych, którzy w 15. edycji uczestniczyli hybrydowo (117 os.), bo 88,9%, wzięłaby udział w kolejnej edycji, gdyby odbywała się ona tylko online, w tym 70,9% – zdecydowanie. Również zdecydowana większość, bo 86,3%, uczestniczyłaby w kolejnej edycji, gdyby odbywała się ona tylko w stacjonarnie, w tym 63,2% – zdecydowanie. Warto zauważyć, że tak jak w przypadku realizacji pierwszego scenariusza (tylko online) niewielki odsetek widzów „hybrydowych” nie wzięłby udziału, tak

w perspektywie realizacji drugiego (tylko kino) nikt z tej grupy ankietowanych z góry nie założył nieobecności.

Tabela 31. Chęć uczestniczenia w kolejnej edycji tylko online a sposób uczestnictwa – udział (%)

SPOSÓB UCZESTNICTWA	Tylko w kinie	Tylko online	W kinie i online	Ogółem
CHĘĆ UCZESTNICTWA W KOLEJNEJ EDYCJI TYLKO ONLINE	Udział (%)			
Zdecydowanie tak [5]	13,6 (3)	93,9 (262)	70,9 (83)	83,3 (348)
Raczej tak [4]	27,3 (6)	5,0 (14)	18,0 (21)	9,8 (41)
Trudno powiedzieć [3]	22,7 (5)	0,7 (2)	5,1 (6)	3,1 (13)
Raczej nie [2]	18,2 (4)	0,4 (1)	3,4 (4)	2,2 (9)
Zdecydowanie nie [1]	18,2 (4)	0,0 (0)	2,6 (3)	1,6 (7)
Razem	100 (22)	100 (279)	100 (117)	100 (418)

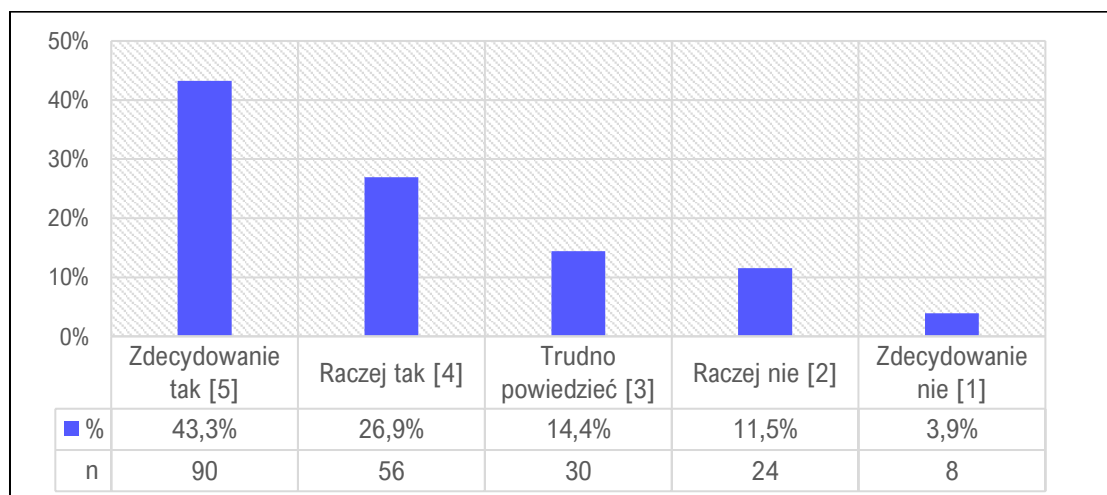
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W nawiasach okrągłych podano liczbę odpowiedzi.

Tabela 32. Chęć uczestniczenia w kolejnej edycji tylko stacjonarnie a sposób uczestnictwa – udział (%)

SPOSÓB UCZESTNICTWA	Tylko w kinie	Tylko online	W kinie i online	Ogółem
CHĘĆ UCZESTNICTWA W KOLEJNEJ EDYCJI TYLKO W KINIE	Udział (%)			
Zdecydowanie tak [5]	86,4 (19)	15,1 (42)	63,2 (74)	32,3 (135)
Raczej tak [4]	13,6 (3)	14,0 (39)	23,1 (27)	16,5 (69)
Trudno powiedzieć [3]	0,0 (0)	31,2 (87)	13,7 (16)	24,7 (103)
Raczej nie [2]	0,0 (0)	22,2 (62)	0,0 (0)	14,8 (62)
Zdecydowanie nie [1]	0,0 (0)	17,5 (49)	0,0 (0)	11,7 (49)
Razem	100 (22)	100 (279)	100 (117)	100 (418)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=418. W nawiasach okrągłych podano liczbę odpowiedzi.

Pytanie o udział w kolejnej edycji, gdyby odbywała się ona tylko online, zawierała również ankietę przedzieranki. Odsetek ankietowanych gotowych na udział w takiej formule wyniósł tu **70,2%** i był o prawie 20 pp. niższy niż w przypadku „hybrydowych” respondentów ankiety elektronicznej, ale o prawie 30 pp. wyższy niż w przypadku jej respondentów „kinowych”. 15,4% udzieliło odpowiedzi negatywnej, a 14,4% nie miało zdania (wykres nr 29).

Wykres 29. Chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko online – ankiet przedzieranka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety przedzieranki; n=208.

Respondenci ankiety elektronicznej, którzy zadeklarowali, że raczej lub zdecydowanie nie wzięliby udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko online (16 os.), byli proszeni o uzasadnienie odpowiedzi. Ankietowani ci przede wszystkim podkreślali wyjątkowość atmosfery tradycyjnego festiwalu, niektórzy bardzo ortodoksyjnie stwierdzali, że jedynym właściwym miejscem dla realizacji festiwalu filmowego jest kino, inni przyznawali, że po prostu lubią chodzić do kina, ale też zauważali, że formuła hybrydowa to dobre rozwiązanie, zwłaszcza z punktu widzenia odbiorców spoza Warszawy. Nieliczne głosy odnosiły się do specyficznych uwarunkowań technicznych, utrudniających odbiór online (tabela nr 33).

Tabela 33. Uzasadnienie niemożności udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko online

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	<i>Oglądanie filmu w kinie ma swój wyjątkowy klimat.</i>
2.	<i>Festiwal kinowy ma wyjątkowy klimat, układanie programu, bieganie między seansami, jedzenie w biegu między jednym filmem a drugim – to jest magia, festiwal online tego nie daje.</i>
3.	<i>Tak jak wspominałam wcześniej. Wyjście do kina jest ceremonią. Oglądać w domu można telewizję czy Netfliksa, jedząc obiad, a nie filmy festiwalowe wymagające skupienia i odpowiedniej atmosfery.</i>
4.	<i>Festiwal filmowy z założenia organizowany jest w kinie i tam jest możliwość świętowania tego wydarzenia. Cały rok czekam na to wydarzenie.</i>
5.	<i>Lubię atmosferę festiwalu i festiwal online to „tylko” kolejna platforma streamingowa, ale bardzo doceniam to, jak festiwale zorganizowały opcję online, i myślę, że jest ona fajnym uzupełnieniem, także w czasach niepandemicznych.</i>
6.	<i>Specyficzna atmosfera festiwalowa i obcowanie z kinem na wielkim ekranie to coś, czego nie da się podrobić.</i>
7.	<i>Główną rzeczą przyciągającą mnie na festiwal jest atmosfera kina.</i>
8.	<i>Klimat kinowy jest nie do zastąpienia.</i>
9.	<i>Jestem osobą, która, spędzając czas w domu, czuje, że właściwie nic nie robiła. Nawet gdy potrzebuję samotności, wybieram ją, spacerując poza domem. Życie online kusi, ale zazwyczaj mam moralnego kaca, gdy nie oglądam filmów z innymi, poza domem, w festiwalowej atmosferze. Źle się czuję w internecie...</i>
10.	<i>Lubię wyjścia do kina.</i>
11.	<i>Kino jest dla mnie niezastąpione, w szczególności kiedy nie mam sprzętu, który przybliżyłby mi doświadczenie z własnie kina.</i>
12.	<i>Kino.</i>
13.	<i>Online to ja sobie mogę kebaba zamówić do domu.</i>
14.	<i>Festiwal online to super opcja dla osób zapracowanych i spoza Warszawy. Ale jeśli już mam okazję pójść do kina, to chętnie z niej skorzystam. Myślę, że forma hybrydowa jest najodpowiedniejsza.</i>
15.	<i>Nic nie zastąpi prawdziwej sali kinowej, ale forma online jest jej fantastycznym uzupełnieniem, chciałabym, aby hybrydowa wersja pozostała w kolejnych edycjach.</i>
16.	<i>Skoro nie mogę go odtwarzać, mimo że mam najnowszy telewizor z jednym z najpopularniejszych systemów, a jakość filmów się pogarsza, to nie ma to sensu. Rozważam to już trzeci rok.</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=16.

Respondenci ankiety elektronicznej, którzy zadeklarowali, że raczej lub zdecydowanie nie wzięliby udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się on tylko stacjonarnie (111 os.), również byli proszeni o uzasadnienie. Podobnie jak w pytaniu o przyczyny nieuczestniczenia w formie stacjonarnej w tym roku, większość, i to zdecydowana (trzy czwarte), jako powód wskazała **miejsce zamieszkania**. Dojazd do Warszawy wymagałby wzięcia urlopu, pociągałby za sobą dodatkowe koszty itd. (*Za duża odległość i koszty z tym związane; Za daleko do Warszawy, chyba że zrobicie w Poznaniu, to wtedy zdecydowanie tak! ;*); *Mieszkając poza Warszawą, udział w wydarzeniu wychodzi zbyt drogo i wymaga wzięcia kilku dni wolnego od pracy. Za to wersja tylko online (jak rok temu) przekonuje mnie bardziej, bo w sieci jest silniejsza integracja i przeżycie wspólnotowe, ciekawsze*

dyskusje na grupie FB w porównaniu do tegorocznej edycji hybrydowej. Tej zeszłorocznej festiwalowej atmosfery zdecydowanie mi w tym roku na grupie facebookowej zabrakło; Niestety mieszkam na Podkarpaciu, dlatego wzięcie udziału w festiwalu w Warszawie jest dla mnie niemożliwe. Od wielu lat interesuję się kinem azjatyckim, jednak ze względu na miejsce zamieszkania, gdy festiwal odbywał się tylko stacjonarnie, bardzo żałowałam, że nie mogłam w nim wziąć udziału; To jest problematyczne z powodu odległości, do tego organizowanie hotelu, urlopu, a i tak pewnie na wszystkie filmy bym się nie dostał...; Hybrydowy festiwal to jest absolutnie najlepszy pomysł, każdy zainteresowany widz może skorzystać i wziąć udział. Jeśli zmienicie formułę, to pożałujecie, przyjedziemy tam pod te kina w 20 000 osób i wyrazimy swoje niezadowolenie ;)).

Rzadziej wymieniano **brak czasu** (Ze względu na organizację pracy zawodowej i obowiązków domowych /pomijam kwestię epidemii/ moja możliwość uczestniczenia w pokazach kinowych byłaby nikła. Projekcje online umożliwiają mi szeroki udział w festiwalu, dzięki online stałam się „fanem” festiwalu /małżonka również/; Nie mam tyle czasu /.../ część z tych filmów jest dla mnie zbyt ambitna, oglądając w domu z karnetem, mogę to „sprawdzać”), **wygode, komfort oglądania** (Online to moje, kameralne kino, za repertuar i ramówkę bierze odpowiedzialność mój nastrój z opcją poczekam, spokojnie) czy **stan zdrowia** (Jestem osobą z niepełnosprawnością i mam problem z dotarciem do kina; Z powodów zdrowotnych mam problemy z poruszaniem, więc dojazd na kinowe pokazy byłby dla mnie bardzo dużym utrudnieniem. Edycja online pozwala mi cieszyć się filmami w domu i zapomnieć o ograniczeniach).

Już w powyższych wypowiedziach pojawiło się wiele głosów świadczących o potrzebie utrzymania formuły hybrydowej. Tego rodzaju postulaty były obecne także w wolnych wypowiedziach ankietowanych. Podkreślali oni, że jest to optymalna forma funkcjonowania Festiwalu, bowiem z jednej strony pozwala w nim uczestniczyć osobom spoza Warszawy, natomiast mieszkańcom stolicy umożliwia obejrzenie większej liczby filmów, a z drugiej strony nie oznacza całkowitej rezygnacji z magii kina. Zalety formuły hybrydowej wymieniali zarówno ci, którzy nie mogliby uczestniczyć stacjonarnie, jak i ci, którzy co do zasady wolą kino (tabela nr 34).

Tabela 34. Postulaty utrzymania formuły hybrydowej – przykładowe wypowiedzi

LP.	WYPOWIEDŹ
1.	Jesteście moim ulubionym festiwalem, na który czekam cały rok, planuję uczestniczyć konsekwentnie niezależnie od formuły festiwalu, niemniej wersja Kino+Online (Online trochę dłuższa, bo podczas wersji stacjonarnej raczej siedzę w kinie, a potem mogę ponadrabiać np. to, na co nie mogłam pójść ze względu na niepasujące mi godziny) jest dla mnie formułą idealną. Dla Was chyba też. :)
2.	Mam też nadzieję, że ta hybrydowa forma zostanie utrzymana, gdyż wydaje mi się, że łatwiej w ten sposób zachęcić ludzi do poznania tej azjatyckiej części kina, zwłaszcza dla ludzi spoza Warszawy. Sam studiuję w Krakowie i to dzięki online edycji z ubiegłego roku Was poznałam, ciężko byłoby mi wygospodarować [czas], żeby na tydzień wyskoczyć do Warszawy.
3.	Mam nadzieję, że festiwal nadal będzie w formie hybrydowej, bo od dwóch lat oglądam wszystkie dostępne filmy i nie chciałabym zaniżyć formy :D
4.	Jestem zachwycona hybrydową formułą festiwalu, dzięki której mogłam obejrzeć o wiele więcej filmów.
5.	Mam również nadzieję, że nie zrezygnujecie zupełnie ze stacjonarnej edycji festiwalu, ponieważ z punktu widzenia widza edycja hybrydowa jest optymalna – ograniczenia czasowe nie pozwalają na obejrzenie wszystkich filmów w kinie, w związku z czym wersja online jest bardzo przydatna, ale jednak atmosfera w kinie jest zupełnie inna, w domu czasem bardzo ciężko się skupić i nie ma warunków (także technicznych) do docenienia w pełni potencjału pokazywanych filmów.
6.	Uważam, że wprowadzenie formuły online (zarówno samodzielnie w 2020, jak i hybrydowo w 2021) jest strzałem w dziesiątkę. Pozwala w swoim tempie, w ciszy i w wygodnych warunkach zapoznać się z filmami, na które najprawdopodobniej nie wybrałabym się do kina. Odkryłam wiele ciekawych obrazów, a także mogłam dostosować czas do siebie, nie

	<i>przejmując się pracą czy godzinami seansów kinowych. Jednocześnie podoba mi się pomysł utrzymania niektórych filmów w ofercie czysto kinowej, co pozwala na osobiste uczestnictwo w społecznej odsłonie festiwalu, w razie indywidualnej potrzeby.</i>
7.	<i>Proszę zachować dualny przebieg festiwalu, tak żeby jak najwięcej osób, zarówno fanów przebywania w kinie, jak i tych, którzy mogą korzystać tylko online, mogli mieć dostęp.</i>
8.	<i>Bardzo się cieszę, że festiwal kolejny raz był dostępny online – dużo łatwiej go dzięki temu pogodzić z pracą. Mogłam po raz kolejny obejrzeć o wiele więcej filmów, niż bym zdołała zobaczyć w kinie. Mam nadzieję, że mimo większej złożoności organizacyjnej, hybrydowe rozwiązanie utrzyma się na dłużej.</i>
9.	<i>Myślę, że festiwal zarówno w formie stacjonarnej, jak i online, to najlepszy sposób dotarcia do szerokiej publiczności. Warto przy takiej organizacji festiwalu pozostać w przyszłości.</i>
10.	<i>Bardzo bym chciała, żeby przynajmniej częściowo pozostała forma festiwalu online. To pozwala w pełni skorzystać z programu. Niestety w formie stacjonarnej, ze względu na godziny seansów w kinie – dużo w ciągu dnia lub wczesnym popołudniem, ciężko brać udział w większej ilości projekcji.</i>
11.	<i>Jako osoba spoza Warszawy jestem całym sercem za tym, aby Festiwal już na stałe funkcjonował w wersji hybrydowej. Pomimo że brakuje mi atmosfery kina i samego wydarzenia, to dzięki wprowadzeniu wersji online mam szansę na oglądanie filmów normalnie niedostępnych. Mam też szansę wprowadzić w ten świat kina Azji mojego syna, co może rozszerzyć jego spojrzenie na świat.</i>
12.	<i>Hybrydowy model to świetne rozwiązanie!</i>

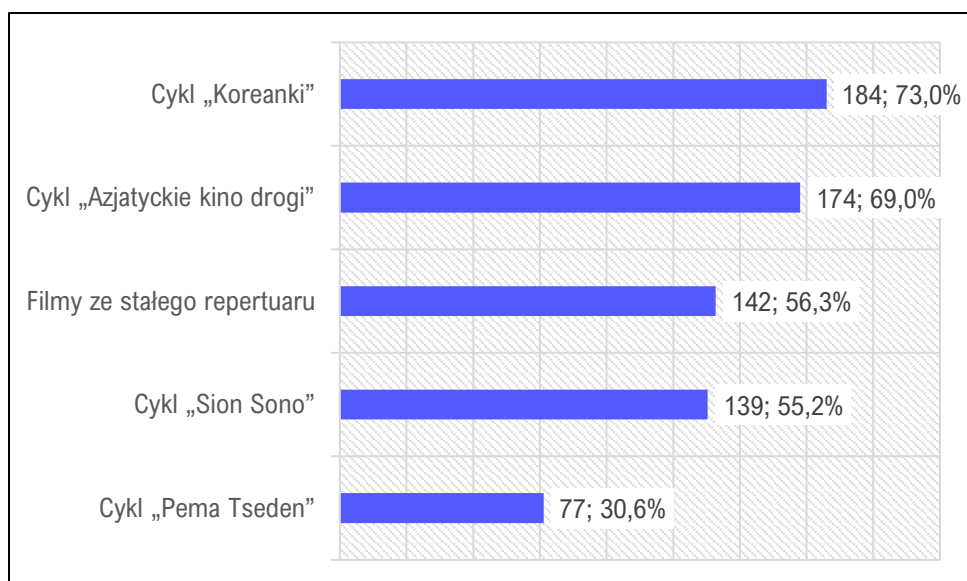
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej.

Ankieta elektroniczna nie zawierała wprost pytania o chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się on w formule hybrydowej. Warto jednak zauważyć, że spośród 214 osób, które nie mogłyby lub nie chciały uczestniczyć w wydarzeniu stacjonarnie (albo nie są w stanie teraz tego określić), aż 98,1% (210) wzięłoby udział online. Z kolei spośród 29 osób, które nie mogłyby lub nie chciały uczestniczyć w wydarzeniu online (albo nie są w stanie teraz tego określić), 86,2% (25) wzięłoby udział stacjonarnie. W liczbach bezwzględnych, zaledwie 8 os. z 418 (1,9%) nie zadeklarowało chęci uczestnictwa w kolejnej edycji Festiwalu w żadnej formie. **Zatem 98,1% respondentów jest zainteresowanych dalszym udziałem w Pięciu Smakach w tej lub innej formie.** Taki też odsetek mógłby wyrazić chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się on w formule hybrydowej.

3.8. Oferta całoroczna VOD

Ankieta elektroniczna zawierała dodatkową sekcję, w której pytano o całoroczną ofertę VOD Pięciu Smaków, która została uruchomiona po zakończeniu 14. edycji – pierwszej edycji Festiwalu online. Po roku takiej działalności, Organizatorzy chcieli ją w jakiś sposób podsumować. Z oferty skorzystało **60,3% widzów** 15. edycji Festiwalu (252 os.), z których 61,1% (154 os.) pochodziło spoza Warszawy. Wśród tych ankietowanych byli przedstawiciele 14 województw (oprócz lubuskiego i opolskiego), w tym najwięcej z: dolnośląskiego – 10,7% (27 os.), śląskiego – 9,5% (24 os.), małopolskiego – 8,7% (22 os.), pomorskiego – 7,5% (19 os.), mazowieckiego (poza Warszawą) – 6% (15 os.), wielkopolskiego – 5,6% (14 os.) i łódzkiego – 4,4% (11 os.) – łącznie 52,4%.

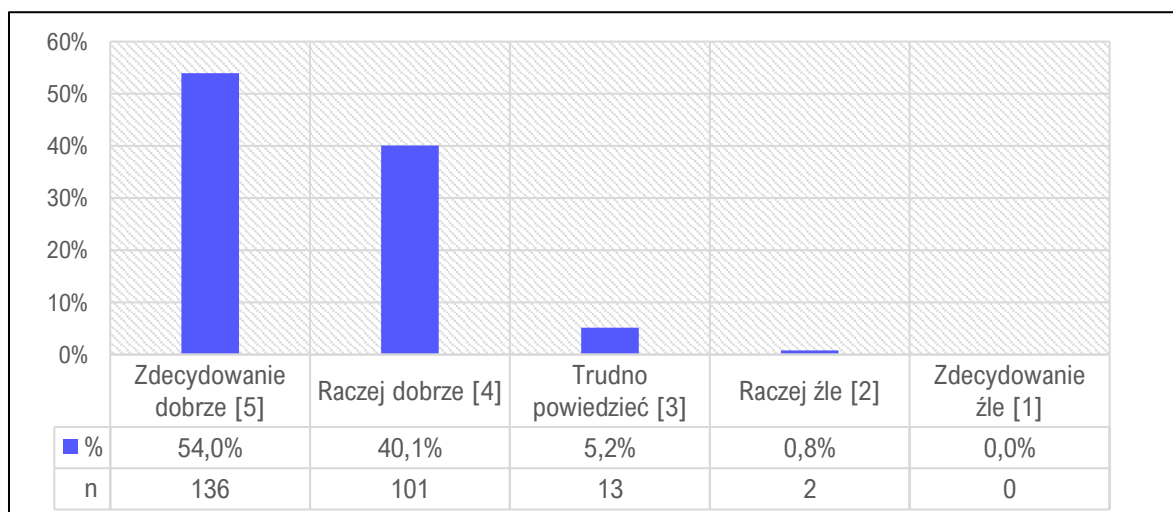
Prawie trzy czwarte ankietowanych, bo 73%, którzy korzystali z oferty VOD, obejrzali cykl „Koreanki”. Niewiele mniej – 69% – „Azjatyckie kino drogi”. Podobny odsetek oglądał filmy ze stałego repertuaru oraz cykl „Sion Sono” – odpowiednio 56,3% i 55,2%. Najmniej, bo 30,6%, respondentów wskazało na cykl „Pema Tsenden” (warto jednak zauważyć, że filmy z tego cyklu były wyświetlane również w kinach, trafiły też do stałego repertuaru VOD). Średnio wskazywano na 2,8 propozycji z 5 (wykres nr 30).

Wykres 30. Uczestnictwo w ofercie całorocznej VOD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=252.

Odbiorcy **w zdecydowanej większości – 94% – pozytywnie ocenili repertuar VOD**, w tym 54% – zdecydowanie. Tylko 5,3% ankietowanych w odpowiedzi na pytanie o jego ocenę zaznaczyło opcję „trudno powiedzieć”, a tylko 0,8% (2 os.) – „raczej źle” (wykres nr 31). Ankietowani, którzy zaznaczyli odpowiedź „raczej źle”, mieli możliwość uzasadnienia opinii – skorzystała z niej jedna osoba. Oto jej wypowiedź: *Bardzo ciekawe cykle, ale stały repertuar ubogi, mały, ceny biletów też trochę wysokie, także w porównaniu do innych festiwali*. Dodatkowo, swoje komentarze zostawiły trzy inne osoby, których ocena repertuaru VOD była wyższa: *Trochę mały wybór filmów* (odpowiedź „trudno powiedzieć”); *Jest dobrze, ale moglibyście dorzucić też coś z klasyki kina azjatyckiego* (odpowiedź „raczej dobrze”); *Mogłoby być jeszcze o 1-2 filmy więcej na przegląd. Lub jakaś interakcja „co ma być następne?”, jeśli chodzi o tematy, ale ogólnie i tak jest super* (odpowiedź „zdecydowanie dobrze”).

Średnia ocena: 4,5

[jeśli zdecydowanie źle = 1; raczej źle = 2; trudno powiedzieć = 3; raczej dobrze = 4; zdecydowanie dobrze = 5]

Wykres 31. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat repertuaru oferty całorocznej VOD (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia repertuar VOD Festiwalu Pięć Smaków pod względem jakości, różnorodności, atrakcyjności?”)

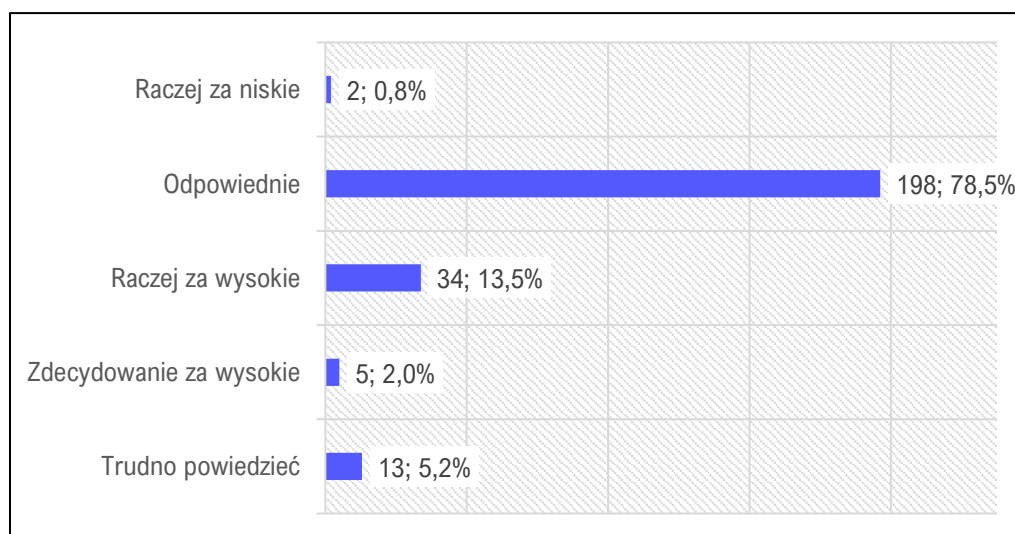
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=252.

Opinie na temat VOD pojawiły się także w swobodnych wypowiedziach ankietowanych. I tak:

- kilka osób wyraziło wprost nadzieję na kontynuację tego przedsięwzięcia (*Mam nadzieję, że w 2022 również zaprezentujecie ofertę online przez cały rok, a nie tylko w trakcie festiwalu; Mam nadzieję, że w ciągu roku na platformie VOD będą pojawiały się kolejne cykle i kolejne filmy, że aktywność nie zostanie ograniczona do samego festiwalu, tj. wydarzenia raz w roku; Kibicuję dalszemu rozwojowi Państwa projektu na platformie VOD; Cieszę mnie również mini-festiwale VOD, mimo że nie we wszystkich wzięłam udział. Tak trzymać! :))*);
- chwalono okolicznościową, głównie sylwestrową ofertę VOD Pięciu Smaków (*Noworoczna i walentynkowa edycja Festiwalu również była przepiękna /potwórzcie to, proszę/; Super byłoby kontynuować przeglądy azjatyckich filmów z okazji Sylwestra i innych okolicznościowych świąt na Państwa platformie VOD; Duże brawa za zestawy sylwestrowy, walentynkowy i z filmami grozy, mam nadzieję na kontynuację*);
- dwie osoby zostawiły rekomendacje w odniesieniu do repertuaru VOD (*Natomiast jeśli chodzi o platformę VOD, to ona jest super, ale czasem się łapię na tym, że „wszystko już widziałam” i marzę o jakichś nowościach. A najbardziej o starociach; Poproszę o zwycięzców poprzednich edycji na całorocznym VOD :))*).

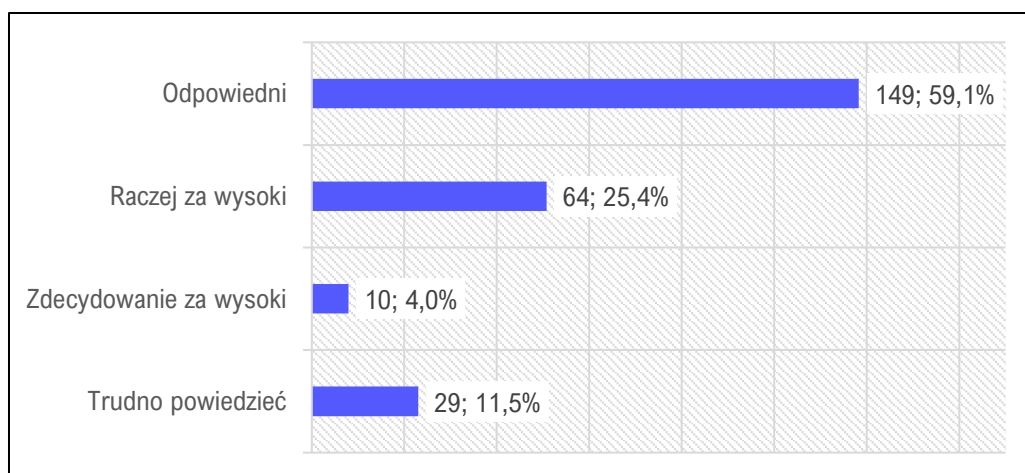
Jeżeli chodzi o **ceny karnetów na platformie VOD, to zdecydowana większość ankietowanych, bo 78,5%, uznała, że są one odpowiednie** (przypomnijmy, że w przypadku karnetów festiwalowych odsetek ten wyniósł 79,5%). Zdaniem 15,5% są one jednak za wysokie, w tym dla 13,5% ankietowanych – zdecydowanie. Tylko 0,8% (2 os.) uznało ceny karnetów za zbyt niskie, natomiast 5,2% ankietowanych nie miało w tej sprawie zdania (wykres nr 32).

Jeżeli chodzi o **koszt dostępu do pojedynczych filmów, to 59,1% ankietowanych uznało, że jest on odpowiedni** (przypomnijmy, że w przypadku dostępu do filmów festiwalowych odsetek ten wyniósł 45,4% wśród ogółu widzów i 54% wśród tych, którzy faktycznie korzystali z tej formy dostępu). Jednak zdaniem aż 29,4% respondentów jest on zbyt wysoki, w tym dla 4% – zdecydowanie. 11,5% ankietowanych nie miało w tej sprawie zdania (wykres nr 33).

Wykres 32. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat cen karnetów w ramach oferty VOD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=252.

Wykres 33. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat kosztu dostępu do pojedynczych filmów w ramach oferty VOD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety elektronicznej; n=252.

Rozdział 4. Wnioski i rekomendacje

Kryteriami przyjętymi w prezentowanej ewaluacji były skuteczność, trafność i użyteczność. Odwołując się do przytoczonych w rozdziale 1. celów Festiwalu (dostarczanie widzom wyjątkowych przeżyć artystycznych, wzmacnianie postaw tolerancji i otwartości u Polaków, budowanie wrażliwości na odmienność kulturową, wzbudzenie zainteresowania Azją i zachęcenie do czerpania inspiracji z bogactwa kultur azjatyckich), można stwierdzić, że szczegółowy program wydarzenia dawał szansę na pełne osiągnięcie przyjętych celów, natomiast odbiór Festiwalu przez ankietowanych widzów świadczy o dużym stopniu skuteczności ich realizacji.

Cele Festiwalu były w dużym stopniu trafne, tj. zgodne z potrzebami jego odbiorców, którzy od wydarzenia oczekują przede wszystkim azjatyckiego kina na wysokim poziomie; kina, które będzie źródłem wiedzy, refleksji i przeżyć artystycznych.

Rzeczywiste działania zrealizowane w ramach Festiwalu były natomiast w dużym stopniu użyteczne, tj. zgodne z potrzebami jego odbiorców. Świadczą o tym wysokie oceny zarówno wydarzenia jako takiego, jak i jego repertuaru oraz przyjętych rozwiązań organizacyjno-technicznych (w tym realizacji wydarzenia w formie hybrydowej).

3.1. Najważniejsze wnioski

W poniższej tabeli nr 35 zaprezentowano szczegółowe wnioski z podziałem na zastosowane obszary analizy i w odniesieniu do przytoczonych w rozdziale 1. pytań badawczych.

Tabela 35. Najważniejsze wnioski z ewaluacji

PROFIL DEMOGRAFICZNY WIDZÓW
KIM BYLI WIDZOWIE FESTIWALU, Z PODZIAŁEM NA ODBIORCÓW OFERTY STACJONARNEJ I ONLINE (PROFIL DEMOGRAFICZNY)?
Można domniemywać istnienie wśród widzów Festiwalu dwóch grup: odbiorców oferty online i odbiorców oferty stacjonarnej (na tym etapie analizy nie można określić do jakiego stopnia są to grupy odrębne, a do jakiego się przenikają).
Pierwsza grupa zrzeszałaby w większości kobiety, osoby nieco starsze (w większości w wieku 26-55 lat), które już zakończyły edukację (osiągając wyższe wykształcenie), pracujące, najczęściej oceniające swoją sytuację materialną jako raczej dobrą, zamieszkałe na terenie całego kraju.

Druga grupa składałaby się kobiet i mężczyzn w porównywalnych proporcjach (z niewielką przewagą kobiet), osób nieco młodszych (w większości w wieku 18-45 lat), pracujących, ale i częściej uczących się lub studiujących (przez co średnia wykształcenia byłaby w tej grupie nieco niższa), najczęściej oceniających swoją sytuację materialną jako raczej dobrą, ale także dość często jako bardzo dobrą, zamieszkałych głównie w Warszawie.

Warto dodać, że duży odsetek osób najmłodszych, tj. w wieku **18-25 lat**, wśród ankietowanych **nowych** widzów, pozwala sądzić, że Pięć Smaków może być atrakcyjne dla wspomnianej grupy wiekowej – a będzie ona co roku zasilana kolejnymi, wkraczającymi w dorosłość uczestnikami. Jest to **potencjał** do wykorzystania w przyszłości. Dla tej grupy szczególnie atrakcyjne mogą być **działania stacjonarne**.

OGÓLNA OCENA 15. EDYCJI FESTIWALU

JAK WIDZOWIE OGÓLNI OCENIAJĄ 15. EDYCJĘ FESTIWALU?

Odbiorcy bardzo dobrze ocenili 15. edycję Festiwalu. **Udział raczej lub zdecydowanie usatysfakcjonowanych można szacować na około 90%** (ankieta elektroniczna – 92%, ankieta przedzieranka – 87%). Można zaobserwować jednak pewien spadek zadowolenia w porównaniu do 2020 roku. Głównym powodem obniżenia oceny, podawanym przez mniej zadowolonych ankietowanych, był niewpisujący się w ich gusta repertuar, który, zdaniem niektórych, był słabszy czy mniej różnorodny niż w poprzednich edycjach.

Na podstawie ankiety można sądzić, że osoby, które uczestniczyły w Festiwalu po raz pierwszy, były nieco bardziej usatysfakcjonowane od tych, które brały udział po raz kolejny.

WIDZOWIE POWRACAJĄCY I NOWI

ILU BYŁO WIDZÓW POWRACAJĄCYCH, A ILU NOWYCH? W ILU WCZEŚNIEJSZYCH EDYCJACH BRALI UDZIAŁ POWRACAJĄCY?

Na podstawie ankiety elektronicznej **udział w Festiwalu nowych widzów można szacować na około 16%**. W 2020 roku odsetek ten wyniósł 48%, trzeba jednak podkreślić, że poprzednia edycja była pierwszą w formule online, tj. taką, która umożliwiła uczestnictwo znacznie szerszej grupie odbiorców (zwłaszcza spoza Warszawy). Ankietowani, którzy wówczas dołączyli grona widzów Festiwalu, stanowili obecnie ponad 32% ogółu respondentów ankiety elektronicznej.

Można szacować, że nieco ponad jedna trzecia powracających widzów brała udział w jednej wcześniejszej edycji Festiwalu (w przeważającej mierze byli to odbiorcy pierwszej edycji online), nieco poniżej jednej trzeciej – w 2-5 edycjach, nieco mniej niż jedna piąta – w 6 lub więcej edycjach.

Można sądzić, że zarówno większość nowych, jak i powracających widzów pochodziła spoza Warszawy (rok wcześniej większość powracających odbiorców była mieszkańcami stolicy). Tendencja ta świadczy o **utrwaleniu się ogólnopolskiego charakteru Festiwalu**.

MOTYWACJE DO UDZIAŁU W FESTIWALU

CO MOTYWOWAŁO WIDZÓW DO WZIĘCIA UDZIAŁU W 15. EDYCJI FESTIWALU? W JAKI SPOSÓB NOWI WIDZOWIE DOWIEDZIELI SIĘ O FESTIWALU? JAKIE KORZYŚCI CZERPIĄ WIDZOWIE POWRACAJĄCY Z UDZIAŁU W FESTIWALU?

Tym, co przede wszystkim motywowało widzów do uczestnictwa w Festiwalu, był z jednej strony **rodzaj filmów (azjatyckie)**, z drugiej – to, że wydarzenie odbywało się **online**. To uniwersalne powody, które były równie ważne dla odbiorców poprzedniej edycji. Widzowie od strony 15. docenili dodatkowo poziom artystyczny Festiwalu i nazwiska prezentowanych twórców (szczególnie atrakcyjna wydawała się retrospektywa Wonga Kar Waia).

Głównym źródłem informacji o istnieniu Festiwalu pozostaje dla nowych widzów **Facebook**, ale ważne są też rekomendacje rodziny i znajomych.

Główne korzyści, jakie czerpią powracający widzowie z udziału w Festiwalu, to możliwość pogłębienia **wiedzy o świecie** i rozwijania zainteresowań, możliwość obcowania ze **sztuką filmową**, ale także **refleksja** pomagająca rozszerzyć horyzonty, do której pobudza uczestniczenie w wydarzeniu.

SPOSÓB I INTENSYWNOŚĆ UCZESTNICZENIA W FESTIWALU

W JAKI SPOSÓB UCZESTNICZYLI I CZYM SIĘ KIEROWALI WIDZOWIE, WYBIERAJĄC FORMUŁĘ UDZIAŁU W 15. EDYCJI FESTIWALU (KINO/ONLINE)? W JAKICH DZIAŁANIACH DODATKOWYCH WIDZOWIE NAJCHĘTNIEJ UCZESTNICZYLI? Z JAKĄ INTENSYWNOŚCIĄ?

Można założyć, że **zdecydowana większość** (powyżej 90%) odbiorców 15. edycji Festiwalu **korzystało z oferty online**, a **około jednej trzeciej – z oferty stacjonarnej**. Około dwóch trzecich brało udział tylko online, a mniej niż 10% – tylko stacjonarnie. Widzowie hybrydowi mogli stanowić nieco ponad jedną czwartą ogółu.

Głównymi powodami wyboru oferty stacjonarnej były: duży ekran, lepsze warunki do skupienia się, atmosfera, „magia” kina.

Głównymi powodami wyboru oferty online były: miejsce zamieszkania (poza Warszawą), pandemia, brak czasu, ale także wygoda i możliwość obejrzenia większej liczby filmów w tej formule.

Widzowie uczestniczący w sposób hybrydowy – decydując, które filmy obejrzą online, a które w kinie – kierowali się przede wszystkim dostępnością filmu online oraz kalendarzem projekcji kinowych i czasem, jakim dysponowali. Na dużym ekranie chętniej oglądano filmy o szczególnych walorach artystycznych (zwłaszcza wizualnych), jak również filmy uznane z jakichś innych powodów za wyjątkowo godne zobaczenia. Dla wielu takimi filmami były dzieła Wonga Kar Waia. Niektórzy stosowali podejście minimum i w kinie oglądali tylko to, co było niedostępne online. Inni przeciwnie, starali się obejrzeć jak najwięcej filmów na dużym ekranie.

Dane z ankiety oraz dane Organizatora pozwalają sądzić, że **w kinie oglądano średnio: w ramach karnetu po 12 filmów, poza karnetem – po 4**. Z kolei **online oglądano średnio: w ramach karnetu po 13 filmów, poza karnetem – po 2**.

Wśród widzów hybrydowych najliczniejsze mogły być osoby uczestniczące z bardzo małą lub małą intensywnością w kinie (od 1 do 5 filmów) i dużą, bardzo dużą lub ekstremalnie dużą intensywnością online (od 10 do 19, od 20 do 29 lub 30 i więcej filmów) – w ankiecie grupa ta stanowiła prawie jedną trzecią respondentów biorących udział w formie hybrydowej.

Oprócz oglądania filmów, widzowie Festiwalu mogli także uczestniczyć w szeregu okołofilmowych i okołooazjatyckich działań dodatkowych. Głównym było **studio festiwalowe**. W trakcie Festiwalu mogło być ono oglądane przez około **60%** widzów (przy czym na żywo śledziłaby je mniej więcej jedna czwarta). Obejrzeniem jakichś odcinków studia już po zakończeniu Festiwalu mogłoby być zainteresowanych około 45% spośród tych, którzy w trakcie wydarzenia go nie oglądali. Oznacza to, że studio festiwalowe miało szansę dotrzeć ostatecznie do **około trzech czwartych** widzów 15. edycji.

W grupie ankietowanych widzów uczestniczących tylko online (najliczniejsza grupa) zauważono związek pomiędzy chęcią oglądania studia już po zakończeniu Festiwalu a liczbą obejrzanych filmów (im więcej filmów, tym częstsze deklarowanie takiej chęci).

Jeżeli chodzi o inne działania dodatkowe, to najbardziej popularne wśród widzów były **prelekcje do filmów online** oraz **Q&A z twórcami online**.

W kontekście działań dodatkowych również udało się wyodrębnić grupy ankietowanych korzystających z oferty z różną intensywnością. Widzowie uczestniczący tylko online, którzy obejrzeli większą liczbę filmów i częściej deklarowali chęć oglądania studia festiwalowego po zakończeniu Festiwalu, deklarowali skorzystanie z wyraźnie większej liczby dodatkowych propozycji. Również w grupie widzów uczestniczących w sposób hybrydowy dostrzegalny był związek pomiędzy liczbą obejrzanych filmów a średnią liczbą dodatkowych propozycji (im więcej filmów, tym więcej działań dodatkowych, w których brano udział).

Przytoczone obserwacje mogłyby świadczyć o funkcjonowaniu w wśród widzów biorących udział tylko online lub hybrydowo **dwóch głównych typów praktyk uczestniczenia w Festiwalu, różniących się między sobą intensywnością korzystania z oferty**.

OCENA PROGRAMU

JAK WIDZOWIE OCENIAJĄ PROGRAM 15. EDYCJI FESTIWALU (FILMY I DZIAŁANIA DODATKOWE)?

Odbiorcy dobrze ocenili program 15. edycji Festiwalu. **Udział raczej lub zdecydowanie usatysfakcjonowanych można szacować na około 87%**. Można zaobserwować jednak pewien spadek zadowolenia w porównaniu do 2020 roku. Głównymi powodami obniżenia oceny, podawanymi przez mniej zadowolonych ankietowanych, były: niezadowalający poziom filmów (niższy niż w poprzednich

edycjach), mała różnorodność gatunkowa i tematyczna, zbyt mało propozycji lżejszych, rozrywkowych.

Na podstawie ankiety można sądzić, że osoby, które uczestniczyły w Festiwalu po raz pierwszy, były nieco bardziej usatysfakcjonowane od tych, które brały udział po raz kolejny.

Średnia ocena repertuaru wśród ankietowanych widzów powracających różniła się nieco w zależności od tego, w ilu wcześniejszych edycjach wzięli oni udział – nieco spadała wraz ze wzrostem liczby poprzednich edycji (nie licząc grupy, która uczestniczyła w 10 i więcej odsłonach Pięciu Smaków – najwierniejsi fani, najwyższa ocena repertuaru).

Najlepiej repertuar ocenili ankietowani, którzy brali udział tylko w części stacjonarnej, nieco gorzej ci, którzy uczestniczyli hybrydowo, najgorzej ci biorący udział tylko online (aczkolwiek różnice nie były duże). W tym kontekście wydaje się, że jednym z czynników, który mógł wpływać na ocenę repertuaru, był odbiór filmów w kinie – choć nie można wykluczyć, że nie tyle o samo miejsce czy formę chodziło (a przynajmniej nie tylko), ile o możliwość obejrzenia filmów niedostępnych online.

Ocena repertuaru silnie pozytywnie i wzajemnie korelowała z ogólną oceną 15. edycji.

Najwyżej ocenionymi sekcjami festiwalowymi okazały się „**Retrospektywa: Wong Kar Wai**” i „**Nowe kino Azji**”.

Całościowy program Festiwalu został uznany za **ciekawy i bogaty** przez około **85%** ankietowanych. Pozytywnie oceniono też studio festiwalowe – niemal wszystkie osoby, które w momencie wypełniania ankiety miały za sobą obejrzenie minimum 3-5 odcinków studia, zgodziłyby się ze stwierdzeniem, że było ono wartościowym elementem Festiwalu.

Pewnym mankamentem, mogącym mieć wpływ na odbiór programu Festiwalu, była **niedostateczna jakość tłumaczeń napisów** do filmów.

OCENA STRONY ORGANIZACYJNO-TECHNICZNEJ I KOSZTÓW UDZIAŁU

JAK WIDZOWIE OCENIAJĄ STRONĘ ORGANIZACYJNO-TECHNICZNĄ 15. EDYCJI FESTIWALU (KINO I ONLINE)? JAK WIDZOWIE OCENIAJĄ KOSZT UCZESTNICTWA W 15. EDYCJI FESTIWALU?

Na podstawie wyników ankiety można założyć, że około **93%** widzów, którzy brali udział w części stacjonarnej Festiwalu, było **zadowolonych** z jej **organizacji**, jak również że około **98%** widzów, którzy brali udział w części online Festiwalu, **pozytywnie oceniło jej stronę techniczną**.

Podobnie na podstawie wyników ankiety można sądzić, że **ceny karnetów** były **odpowiednie** zdaniem około **80%** widzów uczestniczących w części online. Z kolei **koszt dostępu** do pojedynczych filmów był **odpowiedni dla ponad połowy** osób, które korzystały z tej formy, ale **zbyt wysoki dla ponad 40%** z nich. W tym kontekście postulowano zróżnicowanie karnetów (sprzedaż także mniejszych karnetów na określoną liczbę filmów).

KINO ONLINE I PRZYSZŁOŚĆ FORMUŁY HYBRYDOWEJ

JAK WIDZOWIE, KTÓRZY UCZESTNICZYLI ONLINE, OCENIAJĄ TO DOŚWIADCZENIE, W PORÓWNIANIU DO UDZIAŁU TRADYCYJNEGO (W KINIE)? CZEGO EWENTUALNIE BRAKUJE FESTIWALOWI ONLINE? CZY WIDZOWIE CHCIELIBY UCZESTNICZYĆ W KOLEJNEJ EDYCJI FESTIWALU? W JAKIEJ FORMULE?

Doświadczenie uczestniczenia w Festiwalu w Internecie wydaje się pozytywne dla zdecydowanej większości widzów uczestniczących online lub hybrydowo. Tym, czego może najbardziej brakować, jest przede wszystkim **specyficzna, festiwalowa atmosfera (atmosfera święta)**, a w dalszej kolejności **duży ekran i kinowa jakość dźwięku** oraz **spotkania z twórcami na żywo**.

Około 93% respondentów ankiety elektronicznej wzięłoby udział w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się on tylko online, w tym około 83% – zdecydowanie.

Około 49% respondentów ankiety elektronicznej wzięłoby udział w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się on tylko stacjonarnie, w tym około 32% – zdecydowanie

Około 98% respondentów jest zainteresowanych dalszym udziałem w Pięciu Smakach w tej lub innej formie. Taki też odsetek mógłby wyrazić chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się on w formie hybrydowej.

Wielu ankietowanych spontanicznie postulowało utrzymanie formuły hybrydowej. Podkreślano, że jest to optymalna forma funkcjonowania Festiwalu, bowiem z jednej strony **pozwala w nim uczestniczyć osobom spoza Warszawy, natomiast mieszkańcom stolicy umożliwia obejrzenie większej liczby filmów, a z drugiej strony nie oznacza całkowitej rezygnacji z magii kina**.

OFERTA CAŁOROCZNA VOD

JAK WIDZOWIE OCENIAJĄ CAŁOROCZNĄ OFERTĘ VOD FESTIWALU (JEŚLI Z NIEJ KORZYSTALI)?

Można szacować, że około **60%** widzów 15. edycji Festiwalu skorzystało z całorocznej oferty VOD Pięciu Smaków. Odbiorcy ci **w zdecydowanej większości pozytywnie ocenili repertuar** VOD. Dwa najczęściej wybierane przez nich cykle to „Koreanki” i „Azjatyckie kino drogi”.

Około 78% uznało ceny karnetów na platformie VOD za odpowiednie, około 15% – za zbyt wysokie. Około 59% uznało koszt dostępu do filmów za odpowiedni, około 29% – za zbyt wysoki.

Źródło: Opracowanie własne. Wartości procentowe podano w zaokrągleniu.

Warto na koniec przedstawić perspektywę Organizatorów. Mają oni świadomość, że niektóre działania można było zrealizować inaczej czy sprawniej, z wielu zasygnalizowanych w raporcie kwestii zdawali sobie sprawę. Działania autoewaluacyjne były natomiast okazją do całościowej refleksji nad organizacją 15. edycji, wskazania jej słabszych punktów oraz namysłu nad możliwymi przyczynami i rozwiązaniami na przyszłość. Warto dodać, że ważną okolicznością, która mogła mieć wpływ na całokształt przeprowadzonych działań, było znaczące osłabienie Zespołu w przededniu Festiwalu (nieobecność jednej z kluczowych osób z przyczyn losowych). Trzeba jednak podkreślić, że Organizatorom udało się, zwiększonym wysiłkiem, z powodzeniem zrealizować przedsięwzięcie. Co najważniejsze, Zespół ma poczucie stabilności organizacyjnej i finansowej, co jest idealną bazą dla kolejnych działań.

3.2. Rekomendacje

14. edycja Festiwalu – pierwsza realizowana online – była swego rodzaju pilotażem, w trakcie którego Organizatorzy testowali różnego rodzaju rozwiązania w różnych obszarach, takich jak dobór repertuaru czy kwestie techniczne. Zgromadzone wówczas doświadczenia zostały wykorzystane rok później, trzeba jednak pamiętać, że pochodziły one z edycji zrealizowanej wyłącznie online, tymczasem odsłona 15. miała już formę hybrydową. Pod pewnymi względami było to nawet większe, bo wymagające zdwojonego wysiłku wyzwanie. Organizatorom zależało z jednej strony na tym, aby część kinowa nie odbiegała zbyt od dawnych odsłon Festiwalu, z nostalgią wspominanych przez wiernych widzów (choć z racji pandemii trudno było w pełni oddać tamten klimat), z drugiej – aby nowo pozyskana publiczność internetowa otrzymała to, co tak ją zachwyciło rok wcześniej.

W tym właśnie punkcie dobrze uwidacznia się **wewnętrzne zróżnicowanie widowni** Pięciu Smaków – można by nawet pokusić się o podzielenie jej na dwie grupy: publiczność „przedpandemiczną” (widzowie preferujący kino w tradycyjnej formie, dla których jedną z największych wartości będzie tzw. festiwalowa atmosfera czy nawet atmosfera tego konkretnego festiwalu – bowiem są to w dużej mierze „starzy” odbiorcy Festiwalu, często zagorzali fani) i „popandemiczną” (widzowie, którzy nie mogą uczestniczyć stacjonarnie i/lub wolą uczestniczyć online, ze względu na wygodę, możliwość ułożenia spersonalizowanego harmonogramu i obejrzenia większej liczby filmów; w dużej mierze widzowie spoza Warszawy, często tacy, którzy poznali wydarzenie dopiero w wersji online).

Można sądzić, że dla tych dwóch grup – „starych” i „nowych” odbiorców (z zastrzeżeniem, że jest to podział ramowy, niewyczerpujący wszelkich niuansów) – Pięć Smaków będzie oznaczało co innego. Pierwsi mogą mieć trudność z pogodzeniem się, że ich ukochane wydarzenie przeniosło się częściowo do sieci („bo to już nie to samo”), drudzy mogą oczekiwać, że część online będzie zawierała szereg dodatkowych „uatrakcyjniaczy”, które pomogą stworzyć atmosferę festiwalową w domu (tak jak to miało miejsce w pierwszej odsłonie online). Pierwsi mogą oczekiwać bardziej wyrafinowanego, koneserskiego repertuaru (bo dużo już widzieli, od lat pasjonują się Azją i kinem azjatyckim), drudzy mogą

woleć pozycje lżejsze, bardziej rozrywkowe (ale jednocześnie żałować, że nie wszystkie filmy są dostępne online).

W konsekwencji wydaje się, że w kolejnych latach **największym wyzwaniem będzie takie programowanie Festiwalu (pod kątem repertuaru i działań dodatkowych), aby każda z tych publiczności miała poczucie, że dostała „swoją” Festiwal**. Wydaje się, że organizacyjnie jest to możliwe, aby jednak w pełni osiągnąć ten cel, konieczne może być jakieś wzmocnienie zespołu albo pewne ograniczenie działań całorocznych. Oczywiście wszystko **przy założeniu, że Pięć Smaków pozostanie wydarzeniem hybrydowym**. Wydaje się jednak, że w tej chwili to jedyna droga, aby nie stracić dużej części widzów (większej w przypadku obrania ścieżki stacjonarnej, mniejszej w przypadku ścieżki online). Natomiast w dalszej przyszłości Festiwal – który **stał się już niewątpliwie wydarzeniem ogólnopolskim** – mógłby pokusić się o rozwój festiwalowej oferty kinowej w większej liczbie miast Polski.

W raporcie z ewaluacji 14. edycji stwierdzono, że ścieżka hybrydowa ma potencjał do tego, by zniwelować słabości dwóch odmiennych podejść (tylko kino/tylko online), przy jednoczesnym zachowaniu ich atutów. Podkreślono jednak, że nie oznacza ona realizacji dwóch oddzielnych festiwali – stąd bierze się ryzyko, że nikt nie będzie do końca zadowolony. Zgodnie z rekomendacją, w 2021 roku Organizatorzy starali się tak wyważyć proporcje komponentu online i offline, aby z punktu widzenia odbiorców korzyści przeważały nad mankamentami. Mimo pewnego spadku satysfakcji wydaje się, że sztuka ta w dużym stopniu się udała. Tym, na co na pewno należy zwrócić uwagę w kolejnym roku, jest repertuar i optymalne **wyważenie proporcji pomiędzy kinem artystycznym i gatunkowym (pozycjami poważniejszymi i lżejszymi)**.

Warto też pamiętać, że widzowie Festiwalu uczestniczą w nim z różną intensywnością. Korzystne może być zatem **zróżnicowanie karnetów** pod względem objętości i ceny.

Na koniec, warto wzmocnić działania, których celem będzie **sukcesywne docieranie do najmłodszych, potencjalnych odbiorców** (uczniów ostatnich klas szkół średnich i studentów pierwszych lat).

Oprócz rekomendacji strategicznych materiał badawczy zawierał wiele wskazówek sformułowanych przez ankietowanych. Część miała charakter jednostkowy, część pojawiała się z większą częstotliwością. Uwagi te zostały w dużej mierze omówione w raporcie, natomiast całość wypowiedzi respondentów została przekazana Organizatorom, także do indywidualnej analizy.

Spis tabel

Tabela 1. Projekcje, podczas których przeprowadzono badanie techniką ankiety przedzieranki.....	5
Tabela 2. Projekcje, podczas których przeprowadzono badanie techniką ankiety przedzieranki – próba badawcza .	5
Tabela 3. Udział (%) grup wiekowych respondentów ankiety przedzieranki z podziałem na poszczególne seanse ..	8
Tabela 4. Województwo zamieszkania osób spoza Warszawy – porównanie edycji 14. i 15.	13
Tabela 5. Miejsce zamieszkania osób spoza Warszawy.....	14
Tabela 6. Publiczność 15. a publiczność 12. i 14. edycji Festiwalu – porównanie.....	16
Tabela 7. Publiczność 15. a publiczność 12. edycji Festiwalu – porównanie.....	17
Tabela 8. Uzasadnienie odpowiedzi na pytanie o to, czy tegoroczna edycja Festiwalu spełniła oczekiwania.....	21
Tabela 9. Wybrane wolne komentarze respondentów ankiety elektronicznej dotyczące 15. edycji Festiwalu	22
Tabela 10. Odpowiedzi na pytanie „W ilu wcześniejszych edycjach Pan/Pani uczestniczył/-a?” – ankieta elektroniczna i przedzieranka	24
Tabela 11. Udział w poprzednich edycjach a miejsce zamieszkania	24
Tabela 12. Miejsce zamieszkania a udział w poprzednich edycjach	25
Tabela 13. Główne powody uczestnictwa w Festiwalu – wolne wypowiedzi ankietowanych	27
Tabela 14. Główne korzyści z uczestniczenia w Festiwalu zdaniem osób ankietowanych, które brały udział po raz kolejny – inna odpowiedź.....	29
Tabela 15. Źródła wiedzy o Festiwalu zdaniem osób ankietowanych, które brały udział po raz pierwszy.....	30
Tabela 16. Główne źródła wiedzy o Festiwalu zdaniem osób ankietowanych uczestniczących po raz pierwszy – inna odpowiedź	30
Tabela 17. Powody nieuczestniczenia w części online Festiwalu	31
Tabela 18. Powody nieuczestniczenia w części kinowej Festiwalu – przykładowe wypowiedzi	32
Tabela 19. Przyczyny wyboru formy oglądania konkretnych filmów (kino/online) przez ankietowanych uczestniczących hybrydowo – przykładowe odpowiedzi na pytanie: „Czym się Pan/Pani kierował/-a, decydując, które filmy obejrzy online, a które w kinie?”	33
Tabela 20. Liczba filmów obejranych w kinie i online ogółem	34
Tabela 21. Ankietowani uczestniczący w Festiwalu hybrydowo – segmentacja ze względu na liczbę filmów obejranych w danej formie (w kinie lub online).....	36
Tabela 22. Odbiór studia festiwalowego przez respondentów ankiety elektronicznej.....	37
Tabela 23. Ankietowani uczestniczący w Festiwalu hybrydowo – segmenty wyróżnione ze względu na liczbę filmów obejranych w danej formie a średnia liczba dodatkowych propozycji, z których skorzystali ankietowani z danego segmentu	40
Tabela 24. Sposób uczestnictwa w Festiwalu a ocena repertuaru – udział (%).....	42
Tabela 25. Ankietowani uczestniczący w Festiwalu hybrydowo – segmenty wyróżnione ze względu na liczbę filmów obejranych w danej formie a średnia ocena repertuaru Festiwalu	42
Tabela 26. Ogólna ocena Festiwalu a ocena repertuaru – udział (%)	43
Tabela 27. Ocena repertuaru a ogólna ocena Festiwalu – udział (%)	43
Tabela 28. Rekomendacje respondentów ankiety elektronicznej dotyczące repertuaru Festiwalu – przykładowe wypowiedzi	44
Tabela 29. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat cen karnetów – inna odpowiedź	51
Tabela 30. Uzasadnienie negatywnej oceny doświadczenia udziału w internetowej wersji Festiwalu	53

Tabela 31. Chęć uczestniczenia w kolejnej edycji tylko online a sposób uczestnictwa – udział (%)	57
Tabela 32. Chęć uczestniczenia w kolejnej edycji tylko stacjonarnie a sposób uczestnictwa – udział (%)	57
Tabela 33. Uzasadnienie niemożności udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko online	58
Tabela 34. Postulaty utrzymania formuły hybrydowej – przykładowe wypowiedzi	59
Tabela 35. Najważniejsze wnioski z ewaluacji	63

Spis wykresów

Wykres 1a. Płeć osób ankietowanych – ankieta elektroniczna	6
Wykres 1b. Płeć osób ankietowanych – ankieta przedzieranka	6
Wykres 2a. Wiek osób ankietowanych – ankieta elektroniczna	7
Wykres 2b. Wiek osób ankietowanych – ankieta przedzieranka	7
Wykres 3. Struktura wieku dwóch grup ankietowanych – kobiet i mężczyzn	8
Wykres 4a. Wykształcenie osób ankietowanych – ankieta elektroniczna	9
Wykres 4b. Wykształcenie osób ankietowanych – ankieta przedzieranka	9
Wykres 5a. Sytuacja zawodowa osób ankietowanych – ranking odpowiedzi (ankieta elektroniczna)	10
Wykres 5b. Sytuacja zawodowa osób ankietowanych – ranking odpowiedzi (ankieta przedzieranka)	11
Wykres 6a. Sytuacja materialna respondentów ankiety elektronicznej	11
Wykres 6b. Sytuacja materialna respondentów ankiety przedzieranki	12
Wykres 7a. Miejsce zamieszkania osób ankietowanych – ankieta elektroniczna	12
Wykres 7b. Miejsce zamieszkania osób ankietowanych – ankieta przedzieranka	12
Wykres 8. Miejsce zamieszkania osób ankietowanych – wielkość miejscowości	14
Wykres 9a. Poziom satysfakcji w związku z udziałem w Festiwalu respondentów ankiety elektronicznej (odpowiedzi na pytanie „Czy tegoroczna edycja Festiwalu spełniła Pana/Pani oczekiwania?”)	19
Wykres 9b. Poziom satysfakcji w związku z udziałem w Festiwalu respondentów ankiety przedzieranki (odpowiedzi na pytanie „Czy tegoroczna edycja Festiwalu spełniła Pana/Pani oczekiwania?”)	20
Wykres 10. Główne motywacje do udziału w Festiwalu ogółem, dla widzów powracających i dla widzów nowych	26
Wykres 11. Główne korzyści z uczestniczenia w Festiwalu zdaniem osób ankietowanych, które brały udział w wydarzeniu po raz kolejny	28
Wykres 12. Liczba filmów obejranych przez osoby ankietowane, które brały udział tylko w części stacjonarnej	35
Wykres 13. Liczba filmów obejranych przez osoby ankietowane, które brały udział tylko w części online	35
Wykres 14. Liczba filmów obejranych przez osoby ankietowane – ankieta przedzieranka	36
Wykres 15. Chęć oglądania studia festiwalowego po zakończeniu Festiwalu, z podziałem na osoby, które w momencie wypełniania ankiety już studio oglądały, a te, które nie obejrzały żadnego jego odcinka	37
Wykres 16. Chęć oglądania studia festiwalowego po zakończeniu Festiwalu wśród widzów, którzy uczestniczyli tylko online, a którzy w momencie wypełniania ankiety już studio oglądali, w zależności od liczby obejranych filmów	39
Wykres 17. Udział w dodatkowych propozycjach festiwalowych	39
Wykres 18. Ocena repertuaru Festiwalu przez osoby ankietowane (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia repertuar filmowy tej edycji Festiwalu? Czy spełnił on Pana/Pani oczekiwania?”)	41
Wykres 19. Ulubione sekcje filmowe osób ankietowanych	45
Wykres 20. Cechy całościowego programu 15. edycji Festiwalu zdaniem respondentów ankiety elektronicznej ..	46
Wykres 21. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat organizacji części stacjonarnej Festiwalu (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia organizację części kinowej Festiwalu?”)	48
Wykres 22. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat przygotowania pod względem technicznym części online Festiwalu (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie części online Festiwalu pod względem technicznym /jakość transmisji, łatwość obsługi itp./?”)	49
Wykres 23. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat cen karnetów	50

Wykres 24. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat kosztu dostępu do pojedynczych filmów	52
Wykres 25. Opinia respondentów ankiety elektronicznej uczestniczących online na temat doświadczenia udziału w internetowej wersji Festiwalu (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia doświadczenie uczestniczenia w Festiwalu online? Czy taki odbiór był dla Pana/Pani satysfakcjonujący?”)	53
Wykres 26a. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie „Czego ewentualnie, spośród niżej wymienionych, brakuje festiwalowi Pięć Smaków (czy też festiwalowi jako takiemu) w wersji online w porównaniu do tradycyjnej odsłony kinowej?” – część 1	54
Wykres 26b. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie „Czego ewentualnie, spośród niżej wymienionych, brakuje festiwalowi Pięć Smaków (czy też festiwalowi jako takiemu) w wersji online w porównaniu do tradycyjnej odsłony kinowej?” – część 2	55
Wykres 27. Chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko online.....	56
Wykres 28. Chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko stacjonarnie	56
Wykres 29. Chęć udziału w kolejnej edycji Festiwalu, gdyby odbywał się tylko online – ankieta przedzieranka	57
Wykres 30. Uczestnictwo w ofercie całorocznej VOD	61
Wykres 31. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat repertuaru oferty całorocznej VOD (odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/Pani ocenia repertuar VOD Festiwalu Pięć Smaków pod względem jakości, różnorodności, atrakcyjności?”)	61
Wykres 32. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat cen karnetów w ramach oferty VOD	62
Wykres 33. Opinia respondentów ankiety elektronicznej na temat kosztu dostępu do pojedynczych filmów w ramach oferty VOD.....	63

O raporcie

Ewaluacja 15. edycji Azjatyckiego Festiwalu Filmowego Pięć Smaków została przeprowadzona przez firmę Obserwatorium Sp. z o.o., na zlecenie Fundacji Sztuki Arteria.

Koncepcja badawcza: Obserwatorium Sp. z o.o.

Opracowanie raportu: Anna Szczepilewska

Współpraca: Anna Pietraszko i Karol Wittels

Zespół Obserwatorium dziękuje wszystkim respondentkom i respondentom za chęć podzielenia się swoimi opiniami, refleksjami, pomysłami. Organizatorom zaś – za bardzo dobrą współpracę!

Obserwatorium Sp. z o.o.
ul. Szymanowskiego 7/90
03-477 Warszawa
kontakt@obserwatorium.org.pl

